

Gorenjski Glas

PETEK, 4. JANUARJA 2008

Leto LXI, št. 1, cena 1,25 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORIKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Slovenija predseduje Evropski uniji

Slovenija bo na Brdu pri Kranju in deloma v Ljubljani gostila 160 dogodkov.

DANICA ZAVRŠI ŽLEBIK

Brdo pri Kranju - Prvi veliki dogodek napovedujejo že za torek, 8. januarja, ko bosta na Brdu pri Kranju skupaj zasedali slovenska vlada in evropska komisija. Sicer bo Slovenija vodila dve zasedanji evropskega sveta, več deset formalnih in neformalnih ministrskih zasedanj in okoli tri tisoč zasedanj delovnih skupin in različnih odborov. Geslo slovenskega predsedovanja je Si.nergija za Evropo. Slovenija si je za predsedovanje postavila pet prednostnih nalog, ki so bile v veliki meri določene v

osemnajstmesecnem programu predsedovanja trojčka, Nemčije, Portugalske in Slovenije ter v pregledu podedovane agende sveta EU. Prva je zahodni Balkan, zlasti vprašanje Kosova in približevanje Srbije Evropski uniji. Druga je spremljanje procesa ratifikacije lizbonske pogodbe o delovanju unije. Tretja je lizbonska strategija, s katero naj bi Evropska unija dosegla gospodarsko rast in zaposlovanje ter ustrezno socialno in okoljsko politiko. Četrta zadeva energetska in okoljska vprašanja, peta pa medkulturni dialog.

Foto: Mila Kuntli

Silvestrska noč je bila mirna

Če odmislimo neprestano pokanje petard in drugo pirotehniko, ki postaja vse glasnejša, je silvestrska noč minila razmeroma mirno.

SIMON ŠURIC

Kranj - "Silvestrska noč je minila brez večjih posebnosti, pa čeprav so silvestrovanja na prostem potekala po vsej Gorenjski," je razložil Huse Bakrač s Policijske uprave Kranj.

Na silvestrsko noč so gorenjski policisti obravnavali osem prometnih nesreč, v katerih je ena oseba utrpela lažje rane. Pripetila se je na cesti Železniki-Zali Log, kjer je voznik osebnega vozila zapeljal na nasprotni vozič in trčil v avtobus. Policisti so dvanajstkrat posredovali zaradi kršitev javnega reda in mira. Tri osebe so pridržali. Obravnavali so tudi vlom v

Slovo od starega leta je bilo sicer bučno, a brez hujših posledic. / Foto: Goran Kavčič

poslovni objekt v Kranju, iz katerega so neznan vlomilci odnesli računalnike in zaslone, pri tem pa povzročili za štiri tisoč evrov škode. Več dela z vlomilci so sicer policisti imeli v nočeh pred silvestrsko nočjo in po njej.

Na nočnem smučanju v Kranjski Gori je na silvestrsko noč grdo padel smučar in utrpel hude rane. Na Bledu je zaradi vžiga okrasnih lučk zagorelo na balkonu stanovanjskega bloka. V Kranju si je zadnje popoldne v lanskem letu nekdo med uporabo pirotehničnega sredstva huje ranil roko, na Jesenicah pa je neznanec streljal proti stavbi podjetja Acroni. Več na 8. strani.

POSLOVANJE Z BANKO OD DOMA
ELEKTRONSKA BANKA **Link**
Gorenjska Banka
www.gkbz.si Banka + poslabau

SEZONA SE JE ZAČELA!
GERLITZEN
SUPER PRAGA
www.gerlitzen.com

KRANJ

V ponedeljek začetek razprodaj

V ponedeljek, 7. januarja, je začetek zimske sezonske razprodaje tekstilnega blaga in obutve. Kot običajno bo večina trgovcev blago ponudila do 50 odstotkov ceneje, nekatere trgovine pa bodo prvi dan odprte dlje kot običajno. Po novih pravilih se zimske razprodaje tekstila in obutve smejo začeti prvi delovni ponedeljek v januarju, trajajo pa lahko največ dva tedna, kar pomeni najdlje do vključno 21. januarja. S. Š.

1 AKTUALNO

Najbolj se je mudilo podžupanovemu

V kranjski porodničnici se je prvi v letu 2008 rodil Mark. Mamica je Nada Kastelic, oče pa kranjski podžupan Igor Velov. V jeseniški porodničnici pa je bil prvi letošnji poroček šele včeraj. Mamici Senadi in očku Seadu Karškicu se je rodil Jusuif.

KRONIKA

Mlade vlomilce kmalu prijeli

Policisti so v noči na sredo prijeli štiri mladeniče, ki so domnevno vlomili v gostinski lokal Eurobistro na Kidričevi cesti v Kranju. Med prazniki so neznan storilci vlomili tudi v osnovno šolo Simona Jenka v Kranju in ukradli računalnike in projektorje.

SNOVANJA

Toliko priložnosti za dobro glasbo

Skladatelj, dirigent in glasbeni pedagog Damijan Močnik je v rodni Cerkljah predstavil sadove petnajstletnega ustvarjalnega dela. Na koncertu se je znova predstavil kot človek z izredno energijo.

EKONOMIJA

Marmor v mladih rokah

Z novim letom je vodenje vodilnega slovenskega kamnoseškega podjetja Marmor Hotavje za Branetom Selakom prevzel Gregor Zontar. Selak je vodil Marmor kar 28 let, v podjetju pa je bil zaposlen 39 let. Odslej bo prokurist.

VREME

V petek in soboto bo pretežno oblačno, občasno bo snežilo. V nedeljo bo oblačno s padavinami, meja sneženja bo med 700 in 1000 metri.

-3/0°C
jutri: pretežno oblačno

vsebinska

3

8

11

17

LJUBLJANA

Vse dobro v letu 2008

Ob slovesu od starega leta je predsednik vlade Janez Janša državljanom in državljanom namenil novoletno poslanico. Staro leto se poslavlja skupaj z mejami znotraj Evrope, je dejal, zapomnili pa si ga bomo po več dogodkih, med njimi po vojni ujmi, ki je prizadela velik del države. "Dokazali smo, da nam ni vseeno, da znamo pomagati, da znamo biti solidarni. Ko sem prvo soboto po razdejanju obiskal Železnike, sem bil tako kot leta 1991 ponosen na Slovenijo. Na stotine prostovoljcev v uniformah in v civilu je pomagalo. Na tisoče vas je darovalo prostovoljne prispevke. Hvala vam tako za konkretno pomoč in za lep občutek povezane skupnosti," je dejal Janez Janša. "Slovenska gospodarska rast je zdrava. Leto, ki mineva, bo ostalo zapisano v zgodovino po najhitrejšem razvoju in po najnižji brezposelnosti doslej. Kot prvo leto po nastanku države, ki ga bomo zaključili s proračunskim presežkom. Kot leto, ko se po dolgem upadanju število rojstev v Sloveniji spet povečuje, in kot leto, ko smo kot prva nova članica Evropske unije uspešno uvedli evro. Rast Slovenije se bo v letu 2008 nadaljevala. Slovenija bo utrdila svoj ugled v družini evropskih narodov in v svetu. Zdrava rast bo omogočila večje plače in pokojnine ter več štipendij za mlade. Tistim, ki so jih še posebej prizadele podražitve hrane in nekaterih storitev, bomo solidarno pomagali," je dejal Janez Janša in državljanom in državljanom zaželel vse dobro v letu 2008. D. Ž.

LJUBLJANA

Predsednik voščil državljanom in državljanom

Slovenija se je v letu 2007 utrdila med evropskimi narodi in gospodarsko napredovala, je v novoletni poslanici zapisal predsednik države Danilo Türk, prepričan, da si ugled lahko še povečamo. Pripravljeni smo na nove izzive, meni predsednik. Spomnil je na naravne nesreče, ki so nas doletele v preteklem letu in ob katerih se je izkazala velika solidarnost ljudi, kar navdaja z zaupanjem vase in v našo skupno prihodnost. V Sloveniji smo lahko ponosni na doseženo, tudi pri spoštovanju človekovih pravic, kar moramo vzdrževati in nadgrajevati. Prepričan je tudi, da lahko še veliko naredimo za boljše življenje tistih med nami, ki ne uživajo ekonomskega napredka. V letu 2008 bo Slovenija predsedovala Evropski uniji in imela priložnost, da se izkaže z modrostjo in odgovornostjo svoje politike, poudarja Türk. Svetovna vprašanja, kot so reševanje razlik med razvitim in nerazvitim svetom, globalno segrevanje, varstvo okolja in druga vprašanja, bodo zahtevala vso našo skrb in odgovornost za to, da ohranimo svet prihodnjim generacijam, dodaja predsednik države in voščil vsem državljanom in državljanom vse dobro in veliko uspehov. D. Ž.

LJUBLJANA

Vrtci brezplačni za drugega otroka

Vlada predlaga takšno novelo zakona o vrtcih, ki bi finančno razbremenil družine, ki imajo v vrtcih hkrati vključenih več otrok. Če sta v vrtcu hkrati dva otroka, je za drugega ta brezplačen. Kritiki tega predloga (zakon naj bi šel v obravnavo po skrajšanem postopku) vladi očitajo, da je le približno desetina družin takšna, da sta hkrati v vrtcu po dva ali več otrok. D. Ž.

Ukrepi v prid ljudi z nižjimi dohodki

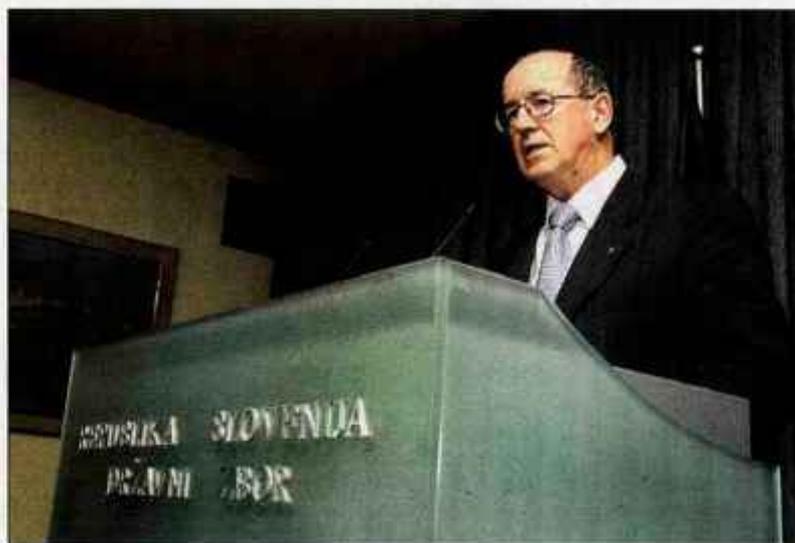
Vlada je na zadnji decembrski seji sprejela sklep o ukrepih za zmanjšanje negativnih posledic inflacije in izboljšanje položaja ljudi z nižjimi dohodki. K višji inflaciji so v Sloveniji v zadnjih mesecih prispevale predvsem višje cene hrane in goriv, povišanje cen osnovnih življenjskih potrebščin pa je najbolj negativno vplivalo na socialni položaj ljudi z nižjimi dohodki. Vlada sedaj predlaga ukrepe, s katerimi bo zmanjšala davčno obremenitev ljudi z nizkimi dohodki oziroma povečala splošno olajšavo za davčne zavezance iz nižjih dohodkovnih razredov. D. Ž.

Lani zelo zaposlen parlament

Predsednik državnega zbora France Cukjati je javnosti predstavil delo parlamenta v letu 2007.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Ljubljana - Državni zbor je leta 2007 na enajstih rednih in šestih izrednih sejah zasedal skupno 68 dni, obravnaval tristo točk dnevnega reda, sprejel 31 novih zakonov in 80 sprememb in dopolnitev. Leto poprej je na enajstih rednih in dvanajstih izrednih sejah v 88 dneh obravnaval 368 točk dnevnega reda in sprejel 67 zakonov ter 96 zakonskih novel. V letu 2007 je doživel je 22 obstrukcij (leto prej 29), se ukvarjal s šestimi odločilnimi veti (leto prej s sedmimi) in eno interpelacijo. Prejšnje leto sta bili interpelaciji dve, in sicer zoper kulturnega in zdravstvenega ministra, leta 2007 pa je vložena zoper notranjega ministra Dragutina Mateja in jo bodo najverjetneje obravnavali že na januarski seji, je napovedal predsednik državnega zbora France Cukjati. Na interpelacijo je namreč od ministra že dobil odgovor in ga poslal poslanskim skupinam. S to statitiko ob koncu leta 2007 je predsednik državnega zbora želel poudariti, da je rednega dela v parlamentu nekaj manj kot leto poprej, bolj pa se povečuje drugačno delo, ki kaže, da se že začenja predvolilna kampanja. Tako je bilo v letu 2007 23 sej preiskovalnih komisij (prejšnje leto 18), komisija za nadzor proračuna in drugih javnih financ pa je v treh letih tega mandata zasedala že na 57 sejah, medtem ko je prej v vsem mandatu le

Predsednik državnega zbora France Cukjati / Foto: Goran Kavcic

38-krat. Več je tudi sej parlamentarnih odborov, kjer izstopa zlasti odbor za obrambo. V tem mandatu je zasedal že 36-krat, v vsem prejšnjem 33-krat. Tudi poslanskih vprašanj je več (788 v letu 2007, leto prej 745).

Med prvimi bo na vrsti pokrajinska zakonodaja

"V letu 2007 je delo parlamenta zaznamovalo več posebnosti: razdelila se je poslanska skupina LDS, posledično je državni zbor ostal brez tretjega podpredsednika. To mesto sicer pripada največji opozicijski stranki, ki je po teh dogodkih postala SD. Nastala je nova poslanska skupina Zares. Dobili smo preiskovalno komisijo o oklepnikih 8x8 in o orožarskih aferah. Novembra je

bil glasovanje o zaupnici vladi," je povedal predsednik France Cukjati in kot pomembno omenil manj odmevno parlamentarno skupščino OVSE v Portorožu, ki je potekala pod vodstvom državnega zbora. Med zakoni, ki so preteklo leto najbolj razburjali, je omenil zakon o verski svobodi, kot pomembne pa šteje tudi zakon o romski skupnosti in zakon o ustavnem sodišču. Govoril je tudi o zavrnjenih zakonih: z referendumom so državljani zavrnili zakon o lastnini zavarovalnic, z vetom sta zadržana zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja ter o pacientovih pravicah. Zavrnjen je stari in predlagan novi zakon o trgovini. Prvi mož parlamenta kot neuspeh šteje dejstvo, da še niso

sprejeti vojni zakoni in da je običajna pokrajinska zakonodaja. Trije zakoni s tega področja bodo med poslanci že na januarskem zasedanju. Med njimi je zlasti občutljiv zakon o ustanovitvi pokrajin, kjer je potrebna dvetretjinska večina in o katerem so razpravljali tudi v občinah, njihove pripombe pa sedaj usklajujejo. Glede imen pokrajin in pričakovanih, kam naj pripadajo posamezne občine, je največ dvomov, zaradi česar predsednik Cukjati ne pričakuje, da bo že januarja razprava dosegla tretjo fazo. Kot pomembno za državni zbor pa je predsednik poudaril tudi polletno predsedovanje svetu Evropske unije, saj se bodo poslej vsak mesec vrstila zasedanja odborov nacionalnih parlamentov.

Županovo delo občani dobro sprejemajo

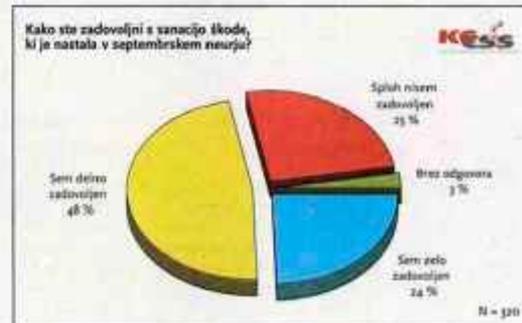
MATEVŽ PENTAR

Bohinj - Občina Bohinj sodi med večje v Sloveniji. 66 odstotkov tega ozemlja sodi znotraj območja Triglavskega narodnega parka, kar 84 odstotkov ozemlja pa je zavarovanega v okviru Nature 2000. Kakšne spremembe zaznajo občani v prvem letu

županovanja Franca Kramarja? Kar 70 odstotkov sodelujočih meni, da so se stvari spremenile na bolje, slaba četrtina vprašanih nam je povedala, da je stanje enako kot prej in le štiri odstotki sodelujočih so izrazili mnenje, da je po tem letu dni v občini slabše. Na vprašanje o sanaciji škode po septem-

brskem neurju so nam sodelujoči povedali, da so le delno zadovoljni (48 odstotkov). Zelo zadovoljnih je 24 odstotkov in tistih, ki s tem sploh niso zadovoljni, je 25 odstotkov. Tokrat je v raziskavi sodelovala dobra polovica poklicnikov, ki se jim zahvaljujemo, prejemnikom našega časopi-

sa pa želimo veliko zanimivih novic tudi v prihajajočem letu. Naj bo uspešno in vam prinaša mnogo zadovoljstva. Tudi v letu 2008 vam želimo posredovati zanimive zgodbe in novice in za vas smo pripravili ugodne naročniške pogoje. O teh več v Klicnem centru slepih na telefonski številki 517-00-00.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme FRANC ERŽEN iz Kroke.

Najbolj se je mudilo podžupanovemu

V kranjski porodnišnici se je prvi otrok letos rodil podžupanu Igorju Velovu in mami Nadi Kastelic.

MATEJA RANT,
URŠA PETERNEL

Kranj - "Zunaj so pokale petarde, mi smo pa vpili," je vse skupaj na šalo obrnila mami Nada Kastelic in k sebi stisnila malega Marka, ki je na svet prišel ob 1.04. Zupala nam je še, da je bil porod precej težak, kar niti ne preseneča, saj je novorojenček pravi korenjak. Ob rojstvu je tehtal 4120 gramov, velik pa je 54 centimetrov. Igor Velov je tako že drugič postal očka.

To, da bodo silvestrovali v porodnišnici, so lahko že kar pričakovali, saj je imela Nada Kastelic rok prav na 1. januar. "Da bo res tako, sem vedela že dan prej. Igorju sem rekla, da letos verjetno ne bomo nazdravili," se je nasmejala Nada Kastelic. Potem ko ji je odtekla plodovna voda, pa tako ali tako ni bilo več dvoma. Popoldne sta prišla v porodnišnico, nekaj ur kasneje pa sta v naročju že stiskala novega člana družine. Doma

Svojemu podžupanu in seveda mladi mami je ob rojstvu sinka čestital tudi župan Damijan Perne. / Foto: Gorazd Kavčič

pri babici pa ga je čakal bratec Nik, ki je drugi rojstni dan praznoval slab mesec prej, 8. decembra. Mamico Nado in sina Marka je obiskal tudi kranjski župan Damijan Perne.

Na Jesenicah prvi Jusuf

V jeseniški bolnišnici so na prvega letošnjega novorojenčka morali čakati vse do 3. januarja. Včeraj ob 11.07 se je nato vendarle rodil deček.

4150 gramov težak in 57 centimetrov dolg Jusuf. Rodil se je mami Senadi in očku Seadu Karišiku (očka je jeseniški imam). Družini čestitamo in ji želimo veliko sreče!

Poštni muzej se poslavlja

DANICA ZAVRIL ŽLEBIR

Škofja Loka - Kako so to dejstvo sprejeli v občini Škofja Loka, ki ji po vsej verjetnosti ostaja prazen in propadajoč starološki grad? "Ministrstvo za delo je z dopisom, naslovljenim na občino Škofja Loka, prejetim 23. novembra lani, povprašalo občino Škofja Loka, ali ima interes za upravljanje Starološkega gradu. Iz spremnih dopisov je bilo razvidno, da se ministrstvu za kulturo in delo medsebojno nista uskladili glede dejavnosti, ki naj bi potekale v njem. Iz priloženega gradiva je bilo tudi razvidno, da se je Ministrstvo za kulturo

brez vsakršnega predhodnega posveta z lokalno skupnostjo že dokončno odločilo, da zbirko Poštnega muzeja umakne iz Škofje Loke in jo preseli v Polhov Gradec. Nobeno od obeh ministrstev o svojih namerah oz. medsebojnih dogovorih Občine Škofja Loka ni obvestilo. Občina Škofja Loka je glede na nastalo situacijo zahtevala takojšen sestanek na Ministrstvu za kulturo, do katerega pa do tega trenutka še ni prišlo," nam je odgovoril Jernej Tavčar iz službe za stike z javnostjo Občine Škofja Loka.

Starološki grad je kulturni spomenik državnega pome-

na v lasti države, tako da se naprej ostaja na skrbi ministrstva za kulturo, ki bi grad želelo prodati. V občini Škofja Loka ocenjujejo, da je zadnjih dvajset let omenjeno

ministrstvo zelo slabo skrbelo za zaščiten kulturni objekt, saj na več mestih pušča streha, prostori so precej vlažni, grad kot celota pa je slabo vzdrževan.

Bliže skupnemu inšpektoratu

ANA HARTMAN

Žirovnica - Na zadnji seji so občinski svetniki v Žirovnici v prvi obravnavi sprejeli odlok o ustanovitvi skupnega inšpektorata in redarstva z občinami Jesenice, Kranjska Gora in Gorje. Sedež bo na Jesenicah, v njem pa

bodo delovali vodja medobčinskega inšpektorata in redarstva, en inšpektor in trije redarji, dobrih dvanaest odstotkov. "Strah, da bomo dobili županovo policijo, ki bo kaznovala za parkiranje, je odveč. Imamo kup problemov, v katerih zdaj ne moremo ukrepati. Ta organ

bo lahko kaznoval povzročitelje divjih odlagalšč, imel bo pristojnosti na področju javnega reda in miru. Problem so žive meje, zapuščen objekti ob občinskih cestah, ki se rušijo, onesnaževanje voda ...," je pojasnil župan Leopold Pogačar. Svetniki so se v razpravi

najprej dotaknili imena organa, ki se bo imenoval po Jesenicah, in prav slednje je nekatere zmotilo. Jože Hribar (NSI) se je spraševal, kaj bo Žirovnica dobila za svoj finančni vložek v inšpektorat, Antona Koselja (SD) pa skrbi, da bodo kmalu ugotovili, da je problemov še več, kot predvidevajo, in da inšpektorat nazadnje ne bo več kos potrebam njihove občine.

k

KOMENTAR
VILMA STANOVIK

Demokracija po gorjansko

Dobro leto je, odkar je občina Gorje postala samostojna in nato dobila tudi svojega župana. Nekdanji predsednik krajevne skupnosti Peter Torkar, ki so ga domačini poznali kot delovnega in poštenega, je dobil največ zaupanja sosedov in krajanov, čeprav najbrž ni bilo nikogar, ki ne bi vedel, da je komaj zakoračil v štirideseta leta, da nima ne praviške in ne ekonomske izobrazbe (je pa uspešen v svoji obrti) in da bo voditi občino, ki jo čakajo veliki razvojni izzivi (ravno prepočasen razvoj v okviru prejšnje skupne občine Bled je bil najpomembnejši argument za novo občino) vsaj na začetku veliko breme za vsakega župana. In ko je sredi minulega leta že kazalo, da bo mlademu županu z ekipo, ki jo je izbral za vodenje občine, uspelo postopoma reševati delitveno bilanco z občino Bled in delo nove občine postaviti na zdrave temelje (priprava potrebne zakonodaje), se je vedno bolj zapletalo, saj so nekateri svetniki postajali nestrpni, zahtevali so izredne seje, vsa pojasnila in sestanki niso več zadostovali. Vse do "zgodovinske" seje občinskega sveta, ko si je svetnik Alojz Poklukar vzel pravico govoriti tudi, ko mu ni nihče dal besede, zmerjati župana in njegovega svetovalca

in ko se je župan odločil na pomoč poklicati policijo. Nekateri so županu očitali to potezo, tisti, ki resno spremljamo seje občinskega sveta v Gorjah, se tej odločitvi nismo čudili. Delati v razmerah, kot jih je na sejah ustvarjal svetnik Alojz Poklukar (ob tem pa je pojasnjeval, da je tudi prej kot svetnik na Bledu lahko govoril, kar je hotel in kadar je hotel) je bilo večkrat zelo mučno.

Seveda je prav, da svetniki županu postavljajo vprašanja, prav je, da povedo svoje mnenje in mnenje tistih, ki so jih izvolili, prav je tudi, da župan to mnenje (če ga podpre večina) upošteva. Zato je pismo županu in svetnikom (nato pa tudi novinarjem), ki ga je pred novim letom pošiljal Igor Jan, o tem kako oblast v Gorjah ogroža dobrobit gorjanske občine in kdo ni odrasel demokraciji (žal) za občino Gorje le korak nazaj. Očitati (tudi z žaljivimi besedami) nekomu, česa vsega ni naredil, ob tem pa mu ne dati niti enega predloga za boljše odločitve, vsaj zame ni dobrohoten namen pomagati. Menda je v Gorjah dosti strokovnjakov, ki marsikaj vedo, in mladi župan jih je najbrž pripravljen poslušati. Vpitje, gražnje in žaljenje (ustno in pisмено) pa so - tudi v Gorjah - daleč od demokracije.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Jože Koštnjek, Cveto Zaplotnik

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Jože Koštnjek, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavril Žlebir, Stefan Žangj;

stalni sodelavci:

Maja Bersoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Simon Šubic, Ana Volčjak

OBLOKOVNA ZASNOVA

Jernej Štritar, Tricollet

TEHNIŠKI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dold, Gorazd Kavčič, Gorazd Šink

LEKTORICA

Marijeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 5771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Blensova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, Fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mail oglaš in sestanke: tel.: 04/201 42 47 (sprejeti na sobotnem odzivniku 2x ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 8. do 15. ure / Gorenjski glas je polletnik, objava ob tiskih in prekih, v nakladi 22.000 izvodov / Številne priloge: Maja Gorenjska, Letopis Gorenjske (mikat letno) in deset lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,25 EUR, letna naročnina: 131,25 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v ceno je vključena DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pravega prekritja, ki velja od začeta naslednjega obračunskega obdobja / Oglašne storitve: po cenu; oglašna trženja: tel.: 04/201 42 48

KRATKE NOVICE

TRBOJE

Letni koncert Zasavskih fantov

Zasavski fantje in Trbojske ljudske pevke so skupaj zapeli božično pesem Rajske strune. / Foto: TICO

Sredi prazničnih dni je kulturno življenje v Trbojah obogatila pevska skupina Zasavski fantje, ki je v soboto, 29. decembra, pripravila svoj letni koncert. Po imenu fantje, sicer pa zreli možakarji pojejo skupaj že šest let. Prva leta od ustanovitve jih je vodil Jože Čebašek, ki se je v drugi polovici leta 2007 zaradi starosti umaknil, in fantje so si poiskali novo pevovodkinjo Katarino Žebovec. Najraje pojejo slovenske ljudske pesmi, posebno vasovalske. Te so predstavljale tudi približno polovico koncertnega sporeda. Seveda zapojejo tudi kakšno umetno, zlasti so jim pri srcu domoljubne. Pri nekaj pesmih se jim je s harmoniko pridružil prejšnji pevovodja Jože Čebašek. Koncert brez gostujočih pevcev ali pevk pa ne bi bil pravi, zato so Zasavski fantje v goste povabili Trbojske ljudske pevke pod vodstvom Nevenke Vidmar. Poleg tega, da lepo pojejo, imajo še lastnost, ki je možakarjem zelo draga: spoznajo se na postrežbo in po koncertu je bilo kar nekaj okusnega na mizah, ki so jih hitro postavili v dvorani. M. Ž.

ŽELEZNIKI

Odpis stavbnega nadomestila poplavljenim

Železnikarski občinski svetniki so na zadnji seji sklenili, da fizičnim osebam, ki so bile oškodovane v poplavih, odpišejo drugi obrok (polovični znesek odmere) nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2007, kar skupaj predstavlja 6.300 evrov. Če so zavezanci nadomestilo že plačali v celoti, ga jim bo davčna uprava vrnila ali upoštevala v dobro za naslednje leto. Svetniki so sklenili tudi, da bo vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v letu 2008 znašala 0,004189 evra, kar predstavlja 2,9-odstotno povišanje. Za toliko se je s sklepom občinskega sveta povišala tudi vrednost točke za izračun komunalnih taks, ki bo v novem letu znašala 0,04830 evra. A. H.

KRANJ

Mladim družinam polepšali praznike

V okviru projekta Mlade mamice so v Klubu študentov Kranj že deseto leto zapored omogočili finančno pomoč študentskim družinam. Ob zaključku projekta so za mlade starše pripravili pogostitev, na kateri so jim podelili vrednostne bone, njihovim otrokom pa so pripravili veselje s praktičnimi darili. "V darilni vrečki smo vsakemu od otrok pripravili kakšno igračo in nekaj sladkarij," je razložila vodja resorja za socialo in zdravstvo pri Klubu študentov Kranj Tina Pestotnik. Njihove mamice pa so prejele vrednostne bone, unovčljive v eni od otroških trgovin. Na ta način so med božično novoletnimi prazniki obdarovali 39 mamic oziroma 50 otrok do desetega leta in jim tako polepšali praznike. M. R.

Foto: Goranč Pravec

Zakon je kot vrtnica

Magda in Florijan Kurent iz Pristave pri Trziču sta minulo soboto praznovala zlato poroko. "Zakon je kot vrtnica; je prekrasen cvet, a včasih tudi bodeč," ugotavlja Magda.

ANA HARTMAN

Trzič - V dvorani tržiške občine sta v soboto zakonsko zaobljubo obnovila Magda in Florijan Kurent iz Pristave pri Trziču. Pred 50 leti sta se poročila v isti dvorani. "Nič nisva imela. Bila sva tako skromna, da sva šla k poroki v starih plaščih," se spominja Magda. "Bili so drugi časi. Štiri leta sva živela na divanu pri Magdini mami," pravi Florijan. V Preski sta začela graditi hišo, ki jo je leta 1959 odnesel zemeljskih plaz. Od občine sta dobila parcelo v Pristavi, kjer njuna hiša stoji še danes. Vajo sta se vselila leta 1961 s tedaj triletno hčerko Polono in tri tedne staro Majdo. Leta 1975 se jima je rodil še sin Primož.

Po petdesetih letih Magda ugotavlja, da je bilo v zakonu najpomembnejše, da sta bila drug drugemu v oporo: "Vsak se skrega. Vedno sva ubrala zlato sredino. Celega v posteljo sva legla skregana, a sva se pomenila in zjutraj zbudila z roko v roki." Florijan izvira iz družine z deseti-

Zlatoporočnica Magda in Florijan Kurent

mi otroki iz Sentruperta. Pri 16 letih se je podal v Trzič h Križnarjevi teti in se zaposlil v Avtoprometu; temu je sledilo delo v Gradbenem podjetju, kjer je bil sofer in avtomehaničar, nato pa vodja stranskih obratov. Zlatoporočnica sta se prvič srečala že v najstniških letih. "Imela sem trinajst let, on pa tri leta

več. Zdel sem mi je zelo simpatičen. Nekaj let za tem je poskočila iskrica," se v smehu spominja 71-letna Magda, ki izvira iz skromne tržiške družine. "Očeta smo izgubili v partizanih. Mama se je borila s tremi majhnimi otroki, komaj smo se preživljali," je razložila. Pri 14 letih se je zaposlila v

Bombažni predilnici in tkalnici, kasneje pa je delala v Peku kot prešivalka okrasnega šiva, nazadnje pa kot obračunovalka plač. Magdi so v veliko veselje rože, Florijan pa rad vrtnari. Vselej se razveselita petih vnukov, upata pa, da se jim bo kmalu pridružil še kakšen pravnuk.

Zadolžitve za nujne naložbe

Občina Trzič je sprejela proračuna za leti 2008 in 2009, ko se bo vsakič zadolžila za milijon evrov.

STOJAN SAJE

Trzič - Po sprejetju osnutka proračunov za prihodnji dve leti so jih doletele resne finančne težave, je seznanil občinski svet v Trziču župan Borut Sajovic. Davčna uprava jim je vzela približno 264 tisoč evrov za domnevno napako pri plačilu nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča podjetja ZLIT. Ob ogromni škodi po neurju, so od države prejeli le 68.100 evrov za odpravo posledic. Med obnovo nekdanjega

kina v Trziču so nastali novi problemi. Stari strop dvorane je dotrajan, kar ogroža tudi pred leti obnovljena stanovanja v nadstropju. Če hočejo izkoristiti 250 tisoč evrov iz norveškega sklada za obnovo dvorane, morajo obnoviti nosilni plošči, kar jih bo stalo 200 tisoč evrov. Glede na to bodo morali zmanjšati načrtovane odhodke za 2,8 odstotka, je predlagal župan. Obenem je poudaril, da sta oba proračuna razvojno naravnana. V obeh ima prednost projekt

za gradnjo kanalizacije, vodovodov in centralne čistilne naprave.

V Trziču načrtujejo blizu 16,88 milijona evrov prihodkov v letu 2008 in prek 18,62 milijona evrov v letu 2009. Odhodkov bo za 17,99 milijona evrov oziroma 19,70 milijona evrov. Zato se bodo morali vsakič zadolžiti za milijon evrov. Helena Polajnar je dejala, da v primeru realno načrtovanih prihodkov nadzorni odbor nima pripomb. Ocenila je, da je nujna uresničitev

projekta s podporo kohezijskega sklada EU, kar terja tudi zadolžitve doma. Večina svetnikov je pohvalila načrte za predlagane naložbe, le Pavel Rupar (SDS) je menil, da sta proračuna preveč napihnjena, pa da ne prinašata nič novega. Edino dopolnilo je dal Janez Meglič (DeSUS), ki je predlagal obnovo cest Jelendol - Dovžanka in Dolina - Kušpegar v letih 2008 in 2009.

Tako dopolnjen odlok o obeh proračunih so sprejeli z večino glasov.

BLED

S folkloro po domače

Folklorna skupina Bled je konec decembra v Festivalni dvorani na Bledu organizirala že deveto prireditev Veselo po domače s folklorno skupino Bled. Vodil jo je Franci Černe. Na prireditvi so poleg gostiteljev nastopili mlada glasbenika Barbara in Martin Jehart, pevci kvinteta Bratje Smrtnik iz Kort nad Železno Kaplo na Koroškem, skupina Suha špaga iz Škofje Loke in narodnozabavna ansambla Veseli Gorenjci in Savinjskih 7. Pesniku in piscu ugank Francu Ankerstu je nastop prepričala bolezen, prvič pa je nastopila mlada folklorna skupina KUD Bled-Gorje. Folklorna skupina se je s častnim članstvom zahvalila za sodelovanje dolgoletnemu harmonikarju Albinu Valantu. Na prireditvi so bili povabljeni tudi varovanci zavoda Matevža Langusa iz Radovljice in oskrbovanci iz jeseniškega in radovljiškega doma upokojeencev. J. K.

Folklorna skupina Bled

Pogoji za upokojitev se spreminjajo le za ženske

Ker se pokojninska reforma uveljavlja postopno, so pogoji za upokojitev vsako leto drugačni. Pri uveljavljanju pravice do starostne pokojnine se pogoji spreminjajo le za ženske, v primerjavi z lani se jim zvišujeta potrebna starost in pokojninska doba.

CVETO ZAPLOTNIK

Poglejmo najprej, kakšni so letos pogoji za uveljavljanje pravice do starostne pokojnine. Kot navajajo v Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se spreminjajo pogoji le za ženske. V primerjavi z lani se jim potrebna starost zvišuje za štiri mesece, ob upokojitvi pri najnižji možni starosti pa se jim za tri mesece podaljšuje tudi potrebna pokojninska doba. Za ženske je torej letos pogoj starost 56 let ter 36 let in 9 mesecev pokojninske dobe ali starost 61 let in najmanj 20 let pokojninske dobe ali starost 63 let in najmanj 15 let zavarovalne dobe. Za moške se pogoji ne spreminjajo, pogoj je starost 58 let in 40 let pokojninske dobe ali 63 let in najmanj 20 let pokojninske dobe ali 65 let in najmanj 15 let zavarovalne dobe.

Polna starost

Pri ženskah je polna starost v prehodnem obdobju izenačena z minimalno starostjo za pridobitev pravice do starostne pokojnine, pri moških je 62 let in 6 mesecev. Moškemu, ki bo uveljavljal pravico pri nižji starosti in nima 40 let delovne dobe, se bo pokojnina pri upokojitvi v starosti od 58 do 59 let znižala za vsak mesec manjkajoče starosti za 0,3 odstotka, pri upokojitvi med 59. in 60. letom za 0,25 odstotka, pri upokojitvi med 60. in 61. letom za 0,2 odstotka, pri upokojitvi med 61. in 62. letom za 0,15 odstotka in pri upokojitvi med 62. in 63. letom in 6 mesecev za 0,1 odstotka. Največ je starostno pokojnino, uveljavljeno v letu 2008, možno zmanjšati za 16,2 odstotka, zmanjšanje pa je trajno.

Znižanje upokojitvene starosti

Upokojitveno starost je možno znižati zaradi vsaj petletne vzgoje in skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka (s slovenskim državljanstvom) in za delo pred 18. letom starosti. Letos se upokojitvena starost za enega otroka lahko zniža za 4 mesece in 15 dni, za dva otroka za 11 mesecev in 8

Število upokojencev narašča, vsako leto pa se spremenijo tudi pogoji za upokojitev.

dni, za tri otroke za 20 mesecev in 8 dni in za vsakega nadaljnjega otroka še za 11 mesecev in 8 dni. Pri tem starostna meja za žensko ne more biti nižja od 53 let, za moškega pa 58 let. Starša se sarna dogovorita o tem, kdo bo uveljavljal znižanje, vsak na primer, lahko uveljavlja enega otroka.

Samo ženskam, ki se nameravajo upokojiti pri starosti 56 let ter s 36 leti 9 mesecev pokojninske dobe, se ta starost lahko zniža, če so bile obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane, še preden so dopolnile 18 let starosti. Starost se zniža za 7 mesecev za vsako leto v obveznem zavarovanju pred dopolnitvijo 18. letom starosti; v primeru, da je obdobje krajše od enega leta, pa za sedem dvanajstin tega časa. Upokojitvena starost se ne more znižati pod 53 let.

Dodana doba

Manjkajočo pokojninsko dobo za izpolnitev pogojev za pridobitev starostne pokojnine je tudi letos možno dopolniti z dodano dobo, ki lahko obsega čas študija, obveznega vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali čas osnovnega usposabljanja za rezervni sestav in čas, ko je bil zavarovanec prijavljen na zavodu za zaposlovanje kot iskalec zaposlitve ali kot brezposelna oseba. Vse to je možno upoštevati le v primeru, če ta obdobja niso všteta v pokojninsko dobo na kakšni drugi podlagi. Letos se kot dodana doba upošteva sedem mesecev za vsako leto, ki se šteje v dodano dobo (npr.: za tri leta študija

21 mesecev). Dodana doba vpliva le na izpolnitev pogojev za pridobitev starostne pokojnine, ne pa na njeno višino, prav tako ne šteje v delovno dobo.

Pokojninska osnova

Pokojnina se odmeri od pokojninske osnove, pri tem pa višino osnove praviloma določijo na podlagi plač, ki jih je zavarovanec prejel, oz. od zavarovalnih osnov, od katerih so mu od vključno 1970. leta dalje obračunali prispevke. Od letošnjega leta, ko se tudi zaključuje zakonsko določeno prehodno obdobje, se pokojninska osnova izračunava na podlagi plač oz. zavarovalnih osnov iz katerihkoli najugodnejših zaporednih osemnajstih let zavarovanja.

Državna pokojnina

Pravico do državne pokojnine tudi letos (tako kot lani in predlani) lahko uveljavlja oseba s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki je dopolnila 65 let ali več. Pogoj je, da je med 15. in 65. letom živela najmanj 30 let v Sloveniji, da nima pravice do pokojnine po našem oz. kakem tujem javnem sistemu pokojninskega zavarovanja in da njeni lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka.

Vdovska pokojnina

Vdovec in vdova bosta letos pridobila pravico do vdovske pokojnine, če bosta ob smrti svojega partnerja dopolnila 53 let starosti. Če ne

bosta toliko stara, dopolnila pa bosta 48 let, bosta pridobila pravico do vdovske pokojnine pri starosti 53 let. V primeru, da ob partnerjevi smrti nimata statusa zavarovanca pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pridobita pravico do vdovske pokojnine, če ob smrti partnerja dopolnita 48 let starosti. Če vdova brez statusa zavarovanca navedene starosti ni dopolnila, dopolnila pa je 44 let in 6 mesecev, bo pridobila pravico do vdovske pokojnine ob dopolnitvi 48 let.

Vdova ali vdovec ima poleg lastne starostne ali invalidske pokojnine pravico tudi do dela vdovske pokojnine, če je to zanj(o) ugodnejše. Letos znaša ta del 15 odstotkov vdovske pokojnine, vendar ne več kot 15 odstotkov povprečnih lanske mesečne pokojnine. Skupno izplačilo lastne in dela vdovske pokojnine je po zakonu omejeno in je letos enako znesku treh povprečnih mesečnih pokojnin, izplačanih lani v državi, vendar pa ne sme znašati več kot znesek starostne pokojnine moškega, odmerjene od najvišje osnove za 40 let pokojninske dobe.

Družinska pokojnina

Starši, ki jih je umrl otrok preživljal do svoje smrti, v nekaterih primerih pridobijo pravico do družinske pokojnine. Mati mora letos ob smrti otroka, ki jo je preživljal, dopolniti 54 let in 6 mesecev, oče pa 58 let. Obe starostni meji sta pomembni tudi tedaj, če uveljavljajo to pravico bratje in sestre umrlega, ki jih je preživljal do svoje smrti.

Sprememba pri varstvenem dodatku

Po predlaganem zakonu se bo varstveni dodatek spet usklajeval hkrati s pokojninami.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Vlada je na zadnji lanski seji sprejela predlog zakona o varstvenem dodatku in hkrati predlagala državnemu zboru, da ga sprejme po nujnem postopku. Če bo državni zbor predlog sprejel, bodo upokojenci že ob naslednjem usklajevanju pokojnin z rastjo plač, to je februarja letos, prejeli višji varstveni dodatek, vdovsko pokojnino in dodatek k pokojninam, uveljavljenim v

ne usklajeval z rastjo plač dvakrat na leto, s sprejetjem zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom pa se enako kot druge socialne dajatve usklajuje le enkrat na leto (januarja) z rastjo cen življenjskih potrebščin oz. z inflacijo. Medtem ko so se pokojnine lani zvišale dvakrat - februarja za 3,2 oz. 3,8 odstotka in novembra še za 2 odstotka, se varstveni dodatek ni spremenil, saj niso bili izpolnjeni pogoji za zvišanje.

Vlada želi s spremembo usklajevanja varstvenega dodatka izboljšati socialno varnost upokojencev. Tisti, ki prejema poleg pokojnine še varstveni dodatek ali drugo socialno dajatev, praviloma sodijo v skupino ljudi z zelo nizkimi dohodki.

drugih republikah nekdanje Jugoslavije. Izplačila iz pokojninske blagajne bi se zaradi tega letos povečala za 5,8 milijona evrov, prihodnje leto pa za 6,5 milijona evrov.

Po zakonodaji so do varstvenega dodatka upravičeni upokojenci, ki imajo manj kot 40 let (moški) oz. 38 let (ženske) pokojninske dobe, izpolnjujejo premoženjski ceniz in dobivajo pokojnino nižjo od osnove za odmero dodatnih pravic. Varstveni dodatek se je do lanskega 1. januarja enako kot pokojni-

ne Ker je višina varstvenega dodatka odvisna od pokojnine, so se ob vsakokratnem povišanju pokojnin zneski varstvenih dodatkov znižali, nekateri upokojenci pa so pravico do dodatka celo izgubili. Enake posledice kot prejemniki varstvenega dodatka so občutili tudi upokojenci, ki so poleg lastne starostne ali invalidske pokojnine upravičeni še do vdovske pokojnine, ter prejemniki dodatka k pokojnini, uveljavljeni v drugi republici nekdanje Jugoslavije.

Zdrava pamet svetuje, da upoštevate cestno prometne predpise

KOMENDA

Upokojenci praznovali z mladino

Člani Društva upokojencev Komenda so decembrske praznike pričakali skupaj s člani Društva upokojencev Kamnik in učenci Osnovne šole Komenda-Moste. Skupaj so v kulturnem domu v Komendi nekaj dni pred božičem namreč pripravili prireditev Novoletni pozdrav praznikom. "Prvič smo letos pripravili takšno medgeneracijsko predpraznično prireditev in gotovo jo bomo tudi prihodnje leto. Prav v Komendi je povezovanje mladih in starejših zelo močno in prav je, da se znamo takole tudi povezati," je povedal predsednik DU Komenda **Janez Kimovec**. Kulturno-zabavni program so tokrat poleg učencev pripravili tudi folklorni skupini in mešana pevska zbor iz obeh društev. J. P.

Članice folklorne skupine iz DU Kamnik

GODEŠIČ

Starejši na prednovoletni zabavi

Odbor Rdečega križa Godešič je tudi letos organiziral predpraznično srečanje za krajanje, stare nad 75 let. "Na Godešiču imamo 47takšnih krajanov, na srečanje jih je prišlo okoli dve tretjini. Namen srečanja je predvsem druženje. Voščimo jim za praznike, jih pogostimo ter pripravimo kulturni program," je povedala **Tončka Bobnar**, predsednica Odbora RK Godešič. V kulturnem programu, ki ga je povezovala mlada domačinka **Ajda Hafner**, je nastopila folklorna skupina OŠ Škofja Loka - Mesto z mentorico **Andrejo Hafner**, za ples in popestritev popoldneva pa sta poskrbela **Jože** in **Valerija Dolenc**, sicer člana ansambla Suha špaga. M. B.

Tončka Bobnar (v sredini), predsednica Odbora RK Godešič, z Minko Križnar (levo) in Anico Križaj, najstarejšima na srečanju starostnikov

ZGORNJE BITNJE

Že odprli društveno pisarno

Na prvem občnem zboru Društva upokojencev Bitnje-Strazišče (14. decembra) so izvolili organe društva in sprejeli program aktivnosti za leto 2008. Predsednik društva **Tone Kaštivnik** je ob tem pojasnil, da je društvo nastalo na podlagi referenduma o odcepitvi od DU Žabnica-Bitnje, vsem pa so bile tedaj priznane ugodnosti iz dosedanjega članstva. Občni zbor je zato kot neprijateljsko ocenil gesto prejšnjega društva, da članom, ki so pristopili v novo društvo, ne pripada delež prihranjenega denarja (8,59 evra na osebo), zato bodo posegli po pravnih sredstvih. Prav tako želijo v novem društvu pridobiti več članov iz Strazišča, saj prvi odziv ni bil najboljši, te dni pa bodo odprli društveno pisarno, ki bo v stanovanjski hiši Spodnje Bitnje 10 delovala vsak ponedeljek od 9. do 11. ure (tel. 040/350 589). S. Š.

Sto dve svečki za Lucijo

Najstarejša Kamničanka Lucija Antonin je pred dnevi praznovala svoj 102. rojstni dan.

JASNA PALADIN

Kamnik - Najstarejša Kamničanka, ki svojih let s humorjem in živahnostjo sploh ne kaže, je visoki jubilej v krogu prijateljev, s katerimi živi v Dornu starejših občanov Kamniku že deset let, praznovala kar dvakrat - prvič 13. decembra na god sv. Lucije in nato še 21. decembra, ko so ji skromno slovesnost, kot je želela, pripravili še v domu. "Gospa je v domu zelo zadovoljna, saj si je tu našla mnogo prijateljev. S sostanovalko sta sem prišli v istem tednu in kakšnih pet se jih vsako jutro dobi na družabnem srečanju, kjer pijejo kavico in klepetajo. Je skromna in prijetna, s svojim prijateljstvom pa tudi pravi zgled drugim," je povedala direktorica Doma starejših občanov Kamnik **Marija**

Rems. Da je zelo družabna in nezahtevna že vse življenje, pripomni tudi njena hčerka **Marica**, ki jo obišče vsak teden. "Še danes bere brez očal. Vedno je bila skromna in hvaležna." **Lucija Antonin** se je na kamniški Graben iz rojstnih Zalog preselila s 24 leti. Vse življenje je bila gospodinja, kot recept za tako visoko starost pa brez pomisleka pripomni: "Veliko dela. Vsak dan na kolo in na polje - tako je bilo," pripoveduje v smeju in se spominja, kako težko je bilo obdelovati polja v Šmarci in na Drnovem. Življenje so ji polepšali štiri otroke, in čeprav je vdova že več kot trideset let, je njeno življenje polno humorja, kar je razvidno tudi iz njene rojstnodnevne in novoletne želje. "Svojo željo privoščim vsem, želim pa vam je ne.

Najstarejša Kamničanka Lucija Antonin z Marijo Rems in Sabino Ravnikar iz doma starejših občanov in hčerko Marico

Da bi dočakali moja leta, namreč," se zopet nasmehne. Ob visokem jubileju so se je spomnili tudi kamniški upokojenci in člani skupine

starejših za samopomoč Žerjavčki, katere članica je že štirinajst let, lepe želje pa ji je izrekel tudi župan **Tone Smolnikar**.

Doživela je praznični Pariz

Marija Romih, 79-letna stanovalka Doma starejših občanov Preddvor, je po zaslugi srečelova na junijskem pikniku pred božičnimi prazniki obiskala Pariz in se prvič peljala z letalom.

DANICA ZAVRI ŽLEBER

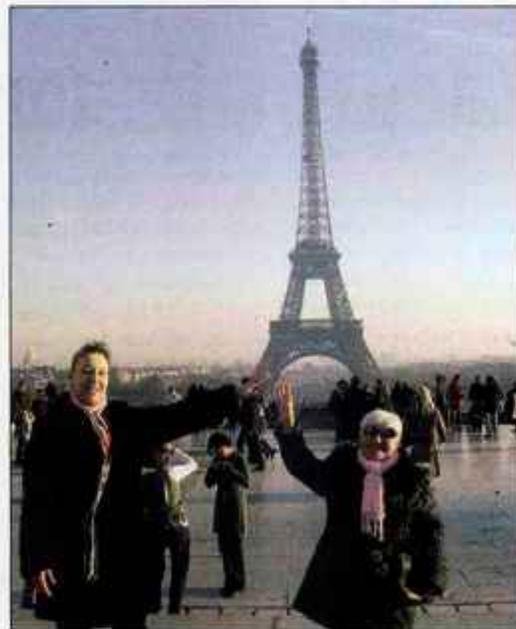
Preddvor - Kranjčanka **Marija Romih** je slaba tri leta stanovalka doma v Potočah. Zlomila si je kolk in skrbelo jo je, da ne bo več mogla skrbeti sama zase. Vendar je pozneje okrevala, v domu pa je vendarle ostala kot ena njegovih aktivnejših stanovalk. "Še nikoli se nisem tako dobro imela kot sedaj," pove urejena gospa, ki jo v domu pogosto obiskujejo njeni trije otroci. Hčerka jo je tudi pospremila na dvodnevni izlet v Pariz, ki ga je Marija "zadelala" na junijskem pikniku. Glavni dobitek na srečelovu je bila namreč letalska vozovnica. Marija je bila dobitka navdve vesela, tako da je na odru tedaj zapela šaljivo pesmico: Jaz pa pojdem v Pariz, da si kupim novi "fris". Z njo so se veselili tudi drugi stanovalci in osebje doma, vsi prepričani, da je vozovnica prišla v prave roke.

Marija, ki je v svoji aktivni dobi delala kot kuharica za državni protokol, je že tedaj

dosti potovala, a le na krajše razdalje in nikoli z letalom. Njen predpraznični polet v Pariz je bil tudi njen prvi polet. Ko se je njena hčerka dogovarjala z domskim osebjem za mamin izlet, je dejala, da gre za "misijo nemogoče". Toda zgodba se je lepo razpletla: mama in hči sta poleтели v Pariz, kjer je bilo jasno in toplo, velemesto pa praznično okrašeno, kar je na **Marijo** naredilo velik vtis. Obiskali sta veliko znamenitosti (hčerka je profesorica zgodovine in zemljepisa in se je izlazala za dobro vodičko), se ustavili pod mogočnim Eifflovim stolpom in posedeli tudi v kavarnici poleg zabavišča Moulin Rouge na Pigallu. In tam se sme celo kaditi, je bila navdušena **Marija**. Dva dneva v Parizu sta bila za **Marijo** nepozabna, s hčerko sta znancem in prijateljem razposlali 17 razglednic. Največji vtis pa so nanjo naredili polet z letalom, čudovit razgled z neba na vršace tam spodaj in ogromno pariško letališče. "Še sedaj ne

morem verjeti, da sem bila res v Parizu, da sem letela z letalom in da pri tem nisem imela nobene trembe," je navdušena **Marija**, ki bo še dolgo lahko zbiralala vtise o izletu.

Sestra **Sabina Traven**, ki nas je obvestila o **Marijini** avanturi, nam je še povedala, da bo popotnica svoje vtise delila s stanovalci na januarski čajanki.

Marija s hčerko pred Eifflovim stolpom

KRANJ

Upokojenci vabijo na pohode in izlete

Društvo upokojencev Kranj je aktivno tudi v novem letu. V nedeljo, 13. januarja, vabi na planinski izlet v Dražgoše, 17. januarja na pohod od Golnika do Gozda, 24. januarja na pohod od Kokrice po Udinborštu do Tenetiš in Pangršice, 31. januarja pa še na pohod k Sv. Trojici nad Dobom. 23. januarja bo izlet z možnostjo kopanja v Termah Zreče. C. Z.

KRANJ

Posebna spletna stran za starejše

Na spletu je začela delovati posebna stran za starejše nad petdeset let - www.seniorji.info. Starejši lahko na tej strani dobijo informacije o domovih za starejše, oskrbovanih stanovaljih, pokojninah, varčevanju za starost, pomoči in oskrbi, zdravju, izobraževanju, potovanjih, počitnicah in izletih, športni dejavnosti, preživljanju prostega časa ... C. Z.

Ob jubileju slovesna akademija

Z današnjimi tekmami se zaključuje prvi del tekmovanja v hokejski ligi EBEL, ekipa Acronija Jesenic pa gosti Graz 99ers; slovesno ob 60-letnici ustanovitve HK Jesenice.

VILMA STANOVNIK

Jesenice - Tik pred novoletnimi prazniki so ekipe, ki merijo moči v ligi EBEL, odigrale predzadnji krog prvega dela prvenstva. V Podmežakli je gostovala ekipa VSV iz Beljaka, po vodstvu domačega moštva Acronija Jesenic z 2 : 0 pa so bolje zaigrali gostje in na koncu slavili s 3 : 5. Dobro je šlo ekipi ZM Olimpije, ki je gostovala pri Albi Volanu in zmagala s 3 : 7. Tako je pred današnjimi zadnjimi obračuni prvega dela tekmovanja na vrhu lestvice z 49 točkami ekipa Black Wings iz Linza, ki je v nedeljo s 7 : 2 premagala ekipo Innsbrucka, dve točki na drugem mestu zaostaja ekipa Vienne Capitals, ki je s 7 : 3 izgubila na gostovanju pri KAC-u, ekipa Acronija Jesenic pa je na tretjem mestu s 46 točkami. Ob srečnem razpletu (svoji zmagi in porazu Dunajčanov) se Jesenčani v zadnjem krogu še lahko uvrstijo na drugo mesto po prvem delu, slabše od četrtega mesta pa ne morejo biti več uvrščeni, kar pomeni, da bodo v nadaljevanju igrali v skupini za razvrstitev in najboljša izhodišča v končnici. ZM Olimpija, ki je trenutno s 35 točkami na 8. mestu, se bo v tako imenovani kvalifikacijski skupini potegovala za

Nekdanji jeseniški hokejski zvezdniki, ki so nastopali tudi na olimpijskih igrah, so se prejšnji teden predstavili na jeseniškem ledu. / Foto: Janez Polak

dve prosti mesti v končnici. Prva skupina za uvrstitev ima tekme že 6. januarja, kvalifikacijska skupina pa 11. januarja. Še prej danes ekipa Acronija Jesenic ob 19.15 v Podmežakli gosti moštvo Graza 99ers, ekipa

ZM Olimpije pa gostuje v Innsbrucku.

Te dni pa se na Jesenicah nadaljuje tudi praznovanje 60-letnega jubileja domačega hokejskega kluba. Potem ko so v Gornjesavskem muzeju Jesenice pripravili raz-

stavo in izdali brošuro o zgodovini jeseniškega hokeja, so prejšnji teden pripravili tudi tradicionalni dan hokeja. Že na tekmi med Acronijem Jesenicami in ZM Olimpijo smo lahko na ledu pozdravili večino nekdanjih najboljših jeseniških hokejistov, osrednji dogodek slavlja ob jubileju pa bo v ponedeljek, 7. januarja, ko se bo v dvorani kina Železar ob 19. uri začela slovesna akademija. Na njej bodo podelili priznanja najzaslužnejšim hokejistom in hokejskim delavcem, v programu pa bodo sodelovali tudi igralci gledališča Tone Čufar Jesenice in ansambel Veseli Begunjčani.

Včeraj popoldne je na Jesenice prišel na preizkus 38-letni češki branilec Jaroslav Nedved. Prvi trening naj bi z ekipo opravil danes, na večerni tekmi pa naj še ne bi nastopil. Kot so sporočili iz jeseniškega tabora, so 197 cm visokega in 95 kilogramov težkega hokejista v moštvo povabili na priporočilo Františka Vybornyja, bolj kot on pa je znan njegov brat Peter, ki je nastopal tudi v ligi NHL. Jaroslav je večino kariere preživel na Češkem, igral pa je tudi na Finskem, v Rusiji in Aziji.

Kar petnajst domačih orlov

Na dveh domačih tekmah celinskega pokala jutri in v nedeljo se bo v Kranju predstavilo kar petnajst slovenskih skakalcev, ki bodo skušali ugnati tudi številne odlične tuje tekmovalce.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Najboljši smučarji skakalci se te dni merijo na novoletni turneji, kjer pa so imeli naši do sedaj malo sreče. Na prvi tekmi v Oberstdorfu je po prvi seriji kazalo odlično, saj so se v finalno uvrstili Robert Kranjec, Primož Peterka in Jernej Damjan, nato pa so Primoža pri merjenju smučki diskvalificirali, ker so za centimeter odstopale od pravil. Primožu so namreč lani namerili 183 centimetrov, na tekmi v Oberstdorfu pa zgolj 182 centimetrov. "Pravilo je sicer jasno, vendar pa je to tako majhno odstopanje, da bi lahko Primoža na to najprej zgolj opozorili. Škoda pa je lepega rezultata, ki bi mu pred nadaljevanjem sezone zagotovo vtil samozavest," je ukrep komentiral Primožev trener Jani Grilc. Jernej je na

koncu osvojil 14., Robi pa 24. mesto. Slabše je nato našim šlo na novoletni dan v Garmisch Partenkirchnu, kjer se je na tekmo uvrstil le Jernej Damjan in na koncu osvojil 15. mesto. Tako je trener Ari Pekka Nikkola na tretjo tekmo novoletne turneje v Innsbrucku namesto našega najslabšega, Primoža Pikla poklical Jurija Tepeša. Tekma bo na sporedu danes, v nedeljo pa bo zadnja tekna novoletne turneje še v Bischofshofnu.

Minulo nedeljo pa so na novi kranjski skakalnici pripravili tekmovanje za pokal Cockta za člane, mladince do 18 let in mladince do 20 let, hkrati pa še tekmo za državno prvenstvo nordijskih kombinatorcev v sprintu. Naslov državnega prvaka v nordijski kombinaciji je osvojil Gašper Berlot (SSK Velenje), na drugo mesto se je uvrstil Matic

Plaznik (SK Triglav), tretji pa je bil Marjan Jelenko (SSK Velenje). Med mladinci do 18 let je bil v skokih najboljši Matic Kramaršič (SSK Costella Ilirija), za njim se je na drugo mesto uvrstil Klemen Omladič (SSK Velenje), tretje mesto je osvojil Gašper Berlot (SSK Šmartno na Pohorju), najboljši domači tekmovalci pa je bil na petem mestu Matej Dobovšek (SK Triglav). Med mladinci do 20 let je slavil Tržičan Jernej Košnjek (NSK Tržič-Trifox) pred Rokom Mandlom (SSK Šmartno na Pohorju) in Mitjem Mežnarjem (NSK Tržič-Trifox). V najmočnejši članski konkurenci se je z dvema odličnima skokoma, 108 in 108,5 metra, izkazal Jure Šinkovec (SSK Costella Ilirija), drugi je bil s skokoma 105 in 104 metre domačin Jure Bogataj (SK Triglav), tretje mesto pa je s skokoma

100,5 in 102 metra osvojil Rok Urbanc (SK Triglav).

Po tekmi je vodstvo naše reprezentance izbralo tekmovalce, ki bodo jutri in v nedeljo nastopili na tekmi celinskega pokala v Kranju. Kot organizatorji imamo pravico do nastopa s kar petnajstimi tekmovalci (7 + 8), tako da bodo Slovenijo zastopali: Primož Pikel, Rok Urbanc, Primož Roglič, Mitja Mežnar, Jure Bogataj, Anže Damjan, Matic Kramaršič, Jure Šinkovec, Jernej Košnjek, Rok Mandl, Robert Hrgota, Sašo Tadič, Andraž Pograjc, Gorazd Robnik in Nejc Frank. Tako jutrišnja kot nedeljska tekma se bosta začeli ob 9.30 s poskusno serijo. Danes bo uradni trening ob 9. uri. Vstop na prireditve je brezplačen, na njej pa organizatorji iz SK Triglav pričakujejo okoli 80 skakalcev iz 16 držav.

VABILA, PRIREDITVE

Tekači za pokal Cockta v Medvodah - Športno društvo ŠRC Preska Medvode bo jutri, v soboto, pripravilo tekmovanje v teku na smučeh za pokal Cockta. Nastopili bodo tekmovalci in tekmovalke vseh kategorij, od najmlajših do članov, tekmovali pa bodo v klasiki s posamičnim štartom. Tekmovanje se bo v Preski začelo ob 10. uri. V. S.

Finalni turnir ženskega pokala košarkaric - Jutri in v nedeljo bo kranjskogorska dvorana Vitranc gostila finalni turnir ženskega pokalnega tekmovanja v košarki. Jutri, v soboto, bo najprej na sporedu polfinale, ko se bosta ob 16. uri pomerili ekipi Merkurja Celja in AJM, ob 19. uri pa bosta na parketu stopili domača ekipa HIT-a Kranjske Gore in ekipa ježice. Veliki finale zmagovalk polfinalnih obračunov bo v nedeljo, ko se bo tekma začela ob 18. uri. V. S.

Košarkarski spored - S sredino tekmo med ekipama domačinskega Heliosa in Krko se je začel 14. krog v ligi UPC Telemach. Državni prvaki so v derbiju kola s 84 : 81 ugnali goste iz Dolenjske. Preostale ekipe bodo tekme odigrale jutri, zanimiv obračun pa se obeta v dvorani Poden v Škofji Loki, kjer bo domača ekipa TCG Mercator ob 20. uri gostila moštvo Luke Koper. Ta konec tedna se nadaljuje tudi tekmovanje v 1. B SKL za moške. Ekipa Tinexa Medvod bo jutri ob 19. uri gostila ekipo Janč, ekipa Triglava pa se bo v domači dvorani na Planini ob 20.15 pomerila z ekipo Hrastnika. V. S.

HOKEJ

KRANJ

Kranjčani prvič v novi dvorani

Prejšnji teden se je nadaljevalo državno hokejsko prvenstvo. Vodilna ekipa Jesenice mladi je gostovala pri Slaviji in zmagala z 1 : 2, ekipa MK Bled je doma s 4 : 5 izgubila z Alfo, ekipa Triglava pa je pri HS Olimpiji izgubila s 3 : 6. Prvenstvo se bo nadaljevalo jutri, v soboto, ko bo ekipa Jesenice mladi doma ob 18. uri gostila moštvo Medveščaka, ekipa Triglava pa bo vendarle prvič zaigrala v novi dvorani na Zlatem polju, kjer se bo ob 17. uri v gorenjskem derbiju pomerila z ekipo MK Bleda. Še prej bo jutri v dvorani v Kranju ob 13. uri ženski obračun v mednarodni ligi med domačo ekipo Triglava in ekipo Budimpešte. V. S.

KEGLJANJE

JESENICE

Uroš Stoklas najboljši na Jesenicah

Člani Kluba za kegljanje na asfaltu Jesenice so v decembru organizirali tradicionalno tekmovanje registriranih in rekreativnih tekmovalcev za Pokal mesta Jesenice in 3. memorial Vojka Mikuliča. Skupaj je nastopilo 177 tekmovalcev in tekmovalk. Pri registriranih tekmovalcih je zmagal Uroš Stoklas, dolgoletni uspešni državni reprezentant iz ekipe Novolit. Od domačih tekmovalcev je bil najboljši Igor Čosič, ki se je uvrstil na 8. mesto. Pri registriranih tekmovalkah je bila najboljša Barbara Fidel, Miroteks Celje. V kategoriji rekreativcev je pri moških zmagal Cveto Zalokar, pri ženskah pa Anja Jeršin, oba iz jeseniškega kluba. J. R.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

TROMEJA smučišča na Erzgebirgen!
Z veljavno smučarsko karto dobite popust v toplicah »Erlebnistherme Warmbad«
www.3laendereck.at
Smučarske karte s popustom pri SKIPASS TRAVEL Kranjska Gora
Kranjska Gora, tel. 04-582 10 00
Zveza avstrijskih pred karavstvenih turistov
Kranjska Gora, tel. 04-582 10 00
www.skiportal.si

POLICA

Previdno na cesti

Zaradi nizkih temperatur so ceste na Gorenjskem v zadnjih dneh precej spolzke, kar je na lastni koži včeraj dopoldne na Polici pri Naklem izkusil tudi voznik osebnega vozila Renault Clio, ki se je prevrnil na streho. K sreči se je vse končalo brez hujših posledic, če seveda odštejemo gmotno škodo. Voznikom zato svetujemo previdno vožnjo, a ne samo v teh dneh, temveč vse leto. S. Š.

JESENICE

Silvestrsko streljanje na Jesenicah

Jeseniški policisti še vedno polizvedujejo za neznanim storilcem, ki je ob prihodu novega leta izstrelil več nabojev proti poslovni stavbi družbe Acroni na Jesenicah in s tem storil kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti po 1. odstavku 317. člena Kazenskega zakonika, za kar je zagrožena kazen do treh let zapor. Za zdaj vedo, da je nekdo v času od ponedeljka ob 15. uri do točka ob 18. uri z neznanim strelnim orožjem izstrelil več nabojev neznanega kalibra in pri tem poškodoval več stekel in vhodna vrata. V času streljanja v objektu in okolici ni bilo oseb. Podjetje je oškodovalo za okoli deset tisoč evrov. S. Š.

KRIMINAL

BLED

Na hitro "zaslužil" trideset tisočakov

V nedeljo zvečer je neznan storilec vlomil v stanovanjsko hišo na Jelovski cesti na Bledu. Pri temeljitem pregledu prostorov je našel na denar, zlatnino in računalnik Hewlett Packard, kar je nazadnje tudi odnesel. Lastnika je oškodoval za okoli trideset tisoč evrov. Zoper neznanega storilca bo podana kazenska ovadba na Okrožno državno tožilstvo v Kranju.

MEDVODE

Kradli kot srake

Medvoškimi policistom so neznan vlomilci zadnje dni minulega leta povzročili obilico dela. Vlomili so namreč v dve stanovanjski hiši in poslovne prostore. Iz ene stanovanjske hiše so odtujili digitalni fotoaparati in nakit, skupaj vredna približno tri tisoč evrov, iz druge pa so odnesli prenosni računalnik in nakit. Lastnika so oškodovali za okoli 1.500 evrov. Iz poslovnih prostorov na Gorenjski cesti v Medvodah pa so odnesli gotovino in cigarete. Podjetje so vlomilci oškodovali za okoli dvajset tisoč evrov.

TRŽIČ

Dvakrat po tristo evrov

Neznani storilec je v noči na soboto vlomil v poslovni prostor na Trgu svobode v Trziču. Pri pregledu notranjosti je našel in vzel tristo evrov gotovine. Isto noč je neznanec "obiskal" tudi v stanovanjsko hišo na Zgornji Beli. Ukradel je prenosno kovinsko blagajno, v kateri je bila manjša vsota denarja in rezervni ključ od osebnega avtomobila. Vzel je tudi računalniško opremo. Lastnika je oškodoval za okoli tristo evrov.

ŠENČUR

Pripeljala, natočila, odpeljala

Pred dnevi sta se neznan storilca z osebnim avtomobilom Renault Espace, na katerem ni bilo registrskih tablic, pripeljala na bencinski servis v Šenčurju. V sode, ki sta jih imela v prtljajnem delu, sta natočila 436 litrov nafte in s kraja odpeljala, ne da bi poravnala račun. S. Š.

Mlade vlomilce kmalu prijeli

Policisti so v noči na sredo prijeli četverico mladeničev, ki je domnevno vlomila v gostinski lokal Eurobistro v Kranju. Med novoletnimi prazniki so iz Osnovne šole Simona Jenka v Kranju tatovi odnesli več računalnikov in projektorjev.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Kranjski policisti so v noči na sredo prijeli štiri mladeniče iz Kranja in Medvoda, ki so vlomili v gostinski lokal Eurobistro na Kidričevi cesti v Kranju. Morda prvič v tem letu so v lokal vlomili okoli polnoči, kmalu zatem pa so bili o njihovem početju obveščeni policisti.

Ko so možje v modrem prispeli do kraja vroma, so vlomilci že zbežali, zato so karseda hitro blokirali ožje območje in na ta način prijeli tri osumljence z območja Kranja, stare sedemnajst oziroma osemnajst let. Četrti osumljenec, 22-letnik iz Medvoda se je policijski zasedi izmuznil. Pri ogledu kraja vroma so policisti ugotovili, da so osumljenci odnašali predmete iz lokala v osebni avtomobil, katerega so parkirali v bližini. Vozilo so policisti zasegli, zoper osumljence pa odredili pridržanje.

Nekaj ur kasneje so prijeli še četrtega domnevnega vlomilca. Medvoščan je namreč na policijo podal prijavo, da so ga v Ljubljani oro-

V gostinski lokal Eurobistro v Kranju je domnevno vlomila četverica osumljencev, starih od 17 do 22 let. / Foto Gorazd Kavčič

pali in mu vzeli osebni avtomobil. Policisti so kmalu ugotovili, da si je vse skupaj gladko izmislil, zato so ga tako kot preostalo trojico pridržali.

Med novoletnimi prazniki so neznan storilec vlomil tudi v osnovno šolo Simona Jenka v Kranju, iz katere so

odnesli štiri nove, še zapakirane računalnike z monitorji, tri video projektorje in dva prenosna računalnika. Vrednost ukradenih predmetov je ocenjena na približno šest tisoč evrov.

Prav tako neznan storilec je med novoletnimi prazniki izkoristil odsotnost last-

nikov stanovanjske hiše na Šempetrski ulici v Kranju. V hiši je vlomilec našel skrinjico z unikatnimi predmeti iz rumene kovine, DVD kamero Panasonic, več ročnih ur in gotovino. Vse našeto je vzel s seboj in tako lastnika oškodoval za okoli 26 tisoč evrov.

Gorelo zaradi likalnika Petarde kot bombe

Počitniška hiša v Brebovnici je v soboto najverjetneje zgorela zaradi vklopljenega likalnika, na katerega je pozabil umrl Miro Ipavec.

SIMON ŠUBIC

Brebovnica - Požar, v katerem je minulo soboto zvečer v Brebovnici (občina Gorenja vas-Poljane) umrl 57-letni domačin Miro Ipavec, je po vsej verjetnosti povzročil vklopljen likalnik, na katerega je pokojnik najbrž pozabil, je naknadno ugotovila komisija Sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Kranj, ki si je ogledala kraj požara. O požaru smo v Gorenjskem glasu poročali

že v ponedeljek, vendar tedaj še nismo sporočili vzroka zanj, saj smo časopis poslali v tiskarno, preden je kriminalistična komisija zaključila delo. Ugotovila je, da je do požara prišlo v dnevni sobi prtiličnega dela stanovanjskega vikenda, od tam pa se je požar razširil po lesenem stropu tudi na druge dele objekta. V požaru je objekt pogorel v celoti, gmotna škoda pa znaša približno sto tisoč evrov, je še sporočila policija. Tujo krivdo so izključili.

Pokojnega Mira Ipavca so našli na tleh v zgoreli kuhinji.

Policisti poizvedujejo, kje so nekateri kupili petarde, ki so povzročale podobne detonacije kot eksplozija manjše bombe.

SIMON ŠUBIC

Kranj - V letošnjih božično-novoletnih praznikih je v marsikaterem gorenjskem kraju pokalo kot v Bejrutu. Poleg običajnega pokanja petard in drugih pirotehničnih izdelkov so se slišale celo glasne detonacije, kot bi nekdo metal bombe. Inšpektor Robert Kralj s Policijske uprave Kranj je pojasnil, da so tudi policisti zaznali ne navadno močne puke petard: "Takšnih pokov, ki so bili že kar prave detonacije, pirotehnični izdelki II. kategorije, ki so dovoljeni za splošno uporabo, ne morejo proizvesti. Zdaj še ugotavljamo, za

kakšne izdelke gre in kdo jih je prodajal." Pri uporabi pirotehničnih izdelkov se je v letošnjih božično-novoletnih praznikih ranih "samo" en moški z območja Kranja (lani trije otroci), ki je utrpel raztrganine na roki, v kateri mu je razneslo petardo. Zanj so poskrbeli plastični kirurgi. Gorenjski policisti so zaradi uporabe pirotehnične zabeležili še poškodbe dveh osebnih vozil, poštnega nabiralnika in platnene ponjave. "Precej je bilo tudi prijav požarov, ki naj bi jih zanetila pirotehnična sredstva, a se je kasneje pokazalo, da so bile krive dotrajane okrasne lučke," je še pojasnil Kralj.

BLED

Lučke zanetile požar

Na silvestrsko noč ob približno 2.10 je izbruhnil požar na balkonu stanovanjskega bloka. Zagorelo je zaradi vžiga okrasnih lučk na novoletni jelki, ogenj pa se je kmalu razširil na mizo, okna in vrata, od tod pa še na sosednji balkon in delno tudi na osteršje. Požar je pogasilo devet gasilcev iz PGD Bled, povzročil pa je približno za pet tisoč evrov škode. S. Š.

Snovanija

36

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA
UREDNIK: MIHA.NAGLIČ@SIOL.NET

Greste pri vas na sveti večer še "okoli ogle"? Se pravi kar trikrat zapored, na predvečer božiča, novega leta in svetih treh kraljev? Ali pa morda sodite med tiste, ki za ta stari in žlahtni običaj še vedo ne več?

20 + G + M + B + o8

MIHA NAGLIČ

Božično dvanajstrodnevje gre h koncu, po božiču in novem letu je pred nami le še praznik sv. treh kraljev. Zdi se, da ima ta pri nas manjšo veljavo kot drugod po Evropi. V Cerkvi je to "slovesni katoliški praznik", imenovan tudi Gospodovo razglasenje. V vseh sosednjih državah razen Madžarske pa so sv. trije kralji (6. januar) tudi državni praznik. Zakaj ga ni za takega razglasila tudi Republika Slovenija, mi ni znano. Najbrž zato, ker imamo po dva praznična dneva že o božiču in novem letu. Božič in Stefanovo (ki je pri nas hkrati dan samostojnosti) sta državna praznika tudi v vseh sosednjih državah, za novo leto pa imajo tam le en prost dan. Seštevek dela prostih

prazničnih dni je torej enak, povsod imamo štiri.

Tako je v državi nasploh, zanimivo pa bi bilo vedeti, koliko so trije modri z vzhoda, ki so se prišli poklonit božjemu otroku v betlehemskih jasliah, še upoštevani med slovenskimi verniki. Če bi hoteli to kolikor toliko natančno poizvedeti, bi morali narediti ustrezno anketo. Drug način pa je ta, da v hišah, ki jih obiščemo med 6. januarjem in 2. februarjem, pogledamo, kaj oziroma če sploh kaj piše nad njihovimi vhodnimi vrati. Če je nad njimi izpisana trikraljevska formula, je to dokaj zanesljivo znamenje, da so pri hišni verni in da še negujejo staro ljudsko versko izročilo. Tega poznamo, kratko pričevanje o njem pa nam je zapisal tudi Manica Komanova v svoji knjižici (Na Gorenščem je fletno, 1928), ki jo že

vse leto povzemamo v podlistku Iz starih časov. Tam med drugim piše, kar sledi.

"Kakor na večer pred božičem in novim letom, lahko tudi na predvečer treh kraljev domačini med glasno molitvijo pokadijo vse kote poslopja z blagoslovljenim kadilom in poškropijo z blagoslovljeno vodo. Razlika pri tretjem kajenju pa je ta, da eden izmed članov družine naredi na vseh vratih, hišnih, hlevnih itd. s kredo tri križe: + + +, kar pomeni tri kralje in obenem prošnjo, naj bi sv. trije kralji čuvali vseh nezgod ljudi, živino in vse gospodarsko poslopje. Pri hišnih vratih pa napravijo poleg križev tudi začetne črke treh kraljev in letnico. Ponavadi takole: 19 G. + M. + B. 26. Ta napis mora ostati na vratih do svečnice. Pri nekaterih hišah lahko ostane ta napis kar celo leto na vra-

tih, kar pa je znamenje zaničnosti. Iz tega je namreč razvidno, da pri dotični hiši ne umijejo vrat celo leto."

Ko to prebere, lahko tudi vsak sam pri sebi ugotovi, koliko to staro navado še časti: da gre na predvečer S3K "okoli ogle" in pri tem izpiše trikraljevska znamenja. Tako ne izraža le svoje osebne vere, ampak hkrati dejavno neguje našo kulturno dediščino. Z namenom, da bi jo obudili in spodbudili, o njej pišemo v Snovanjih. Ko pri tem ugotovljamo, kako je to navada, ki sodi v družinski krog, se nam kar sam od sebe ponudi še ena misel oziroma možnost: da bi ta običaj prakticirali tudi javno?! Da bi šli okoli ogle tudi v tovarnah, šolah, bolnišnicah, kulturnih domovih ... S prošnjo sv. Trem kraljem, da bi v novem letu varovali tudi vse te "javne" hiše in tiste, ki

v njih delajo, se zdravijo, ustvarjajo ...

Hm, misel sama sicer ni slaba, če bi jo hoteli udejanjiti, pa bi gotovo nastale hude težave. Tudi sam si le težko predstavljam, da bi moral jutri zvečer v Kranj, v povorko urednikov, novinarjev, komercialistov, pa zaposlenih v pripravi za tisk in drugih delavcev Gorenjskega glasa, ki bi z direktorico na čelu obšla vse vogale lani na novo urejene stavbe GG na Bleiweisovi 4 ... Bog pomagaj, kaj takega! No, ja, če bi bila to stara tradicija, zakaj pa ne! A predvidevam, da bi v tem primeru nastala vsaj dva problema. Vsi tisti, ki bi se udeležili takšnih javnih procesij, se ne bi mogli hkrati udeležiti tistih doma, ki izhajajo iz stare in žlahtne tradicije. Javno bi prišlo v navzkrižje z zasebnim. Hkrati pa to ne bi moglo biti po volji države, ki je po ustavi ločena od Cerkve; čeprav bi vse skupaj potekalo v civilno družbeni sferi, bi bile to javne manifestacije z očitno politično težo. Ne, naj ostane vse skupaj še naprej v družinskem krogu in pod "vernim krovom".

Še največ bi bilo navsezadnje vredno, ko bi človek zmož ob koncu starega in na začetku novega leta nekako izstopiti iz samega sebe in iti okoli sebe kakor "okoli ogle". Da bi videl, kako je pravzaprav z njim samim, kaj mu je uspelo narediti in česa ne, do kod je prišel in kako naprej. A to najbrž sploh ni mogoče. Mogoča naj bi bila t. i. introspekcija, pri kateri človek pogleda vase. Da bi kdo izstopil iz samega sebe in se ogledal z vseh vidikov ("vogalov"), pa še nisem slišal. Kaj pa, če bi si nas na ta način ogledal kdo od tistih, ki nas dobro poznajo in nam potem zaupal, kaj je videl? Ja, saj, ampak to bi bilo pa že skoraj tako, kot če bi k nam prišli "modri z vzhoda". Ti pa, kot je zapisano, pridejo le takrat, ko se rodi človek, ki je kakor Bog. To pa ni vsak. Ali pač?

Sicer pa lahko vsak sam pri sebi ugotovi, koliko to staro navado še časti: da gre na predvečer S3K "okoli ogle" in pri tem izpiše trikraljevska znamenja. Tako ne izraža le svoje osebne vere, ampak hkrati dejavno neguje našo kulturno dediščino.

Takole je poklon Svetih treh kraljev upodobil sloviti Andrea Mantegna, 1495-1505.

Primož Hieng je novinar, fotograf in zbiratelj, ki je nekoč želel postati etnolog. Med področji, ki ga najbolj zanimajo, so tudi voščila, ki jih je zbral že v sedem knjižic, in pustne maske, ki jih že vrsto let skuša ujeti v fotografski objektiv.

Od voščil do šenčurskih godlarjev

PRIMOŽ HIENG, NOVINAR IN FOTOGRAF

JASNA PALADIN

Čeprav Primož Hieng zase pravi, da je novinar, je njegovo področje zanimanja in delovanja mnogo širše kot pisanje člankov in urejanje Kamniških novic, katerih glavni in odgovorni urednik je zadnjih deset let. Predvsem etnologija je tisto področje, ki odseva iz mnogih njegovih člankov in tudi fotografij, ki se jim še posebej rad posveča. "Veselje za fotografijo in pisanje sem odkril že v osnovni šoli," začne 52-letni v Ljubljani rojeni Kamničan, čigar pestro poklicno pot je med drugim zaznamovalo dolgoletno novinarsko delo na RGL, vestno beleženje dogodkov v njemu tako ljubemu Kamniku in samostojna poklicna pot z lastno založbo in uredništvom lokalnega časopisa. In čeprav bi lahko govorila o njegovih novinarskih dosežkih, ki jih je v začetku poklicne poti zaznamovalo posebno priznanje za mladega novinarja, o njegovi izjemni zbirki starih glasbil, ki nastaja že vse od študentskih let in obsega že približno sto primerkov, ali pa o njegovi ljubezni do fotografiranja iz zraka in vseh dosedanjih fotografskih razstavah - sva se tokrat - času in vzdušju primerno - pogovarjala o voščilih, ki smo jih decembra pridno pisali in prebirali, ter o pustnih maskah, ki nas bodo letos obiskale že zelo zgodaj, takoj v začetku februarja.

"Pred dobrimi desetimi leti me je bratova tašča prosila, da sestavim voščilo za abrahama in ko sem se tega lotil, sem se zgrozil, da ne znam napisati ničesar. Tako sem se lotil zbiranja in hitro odkril več drobnih knjižic, ki so pri nas izšle v obdobju od dvajsetih let 20. stoletja pa vse do leta 1942. Voščila so me pritegnila in začel sem jih sistematično zbirati - iz stare literature in sodobnih voščilnic. Zdaj sem že več let

Primož Hieng se s pisanjem in fotografijo ne navdušuje le nad voščili in maskami, pač pa tudi glasbili, pokrajino in slovensko kulinariko. / Foto: Jasna Paladin

vsako leto znova pozoren na to in zbirko vseskozi povečujem," pravi Primož, ki je kratke in pomenljive verze za posebne priložnosti doslej izdal že v treh knjižicah z božično-novoletnimi voščili in štirih z voščili za vse priložnosti v letu. A z voščili se je, kot pravi, v resnici srečal že veliko prej, že v svojem zgodnjem otroštvu. Za knjige in verze ga je navdušila stara teta, h kateri je hodil na počitnice, in prav voščila iz njenih knjig so bila osnova prve zbirke voščil, ki jo je izdal leta 1997. Veliko uporabnega gradiva je našel v knjižnicah, v redkih knjižicah žepnega formata, v Štrekljevi zbirki in etnološki literaturi, veliko gradiva so mu posredovali sorodniki in prijatelji, nekaj voščil je našel tudi v časopisih in revijah. V njegovi zbirki najdemo voščila vse od Valentina Vodnika pa do danes. Doslej jih je zbral že več kot šeststo.

Čeprav smo daleč največ voščilnic napisali v minulih tednih, je priložnosti za to med letom še zelo veliko. "Voščila pošiljamo tudi za veliko noč, za rojstne dneve in godove, za večje obletnice

porok, dan žena in materinski dan, maturo in rojstvo otroka. Zadnje čase so zelo priljubljeni abrahama, kot kaže, pa je treba upoštevati tudi valentinovo. A pošiljanje voščilnic je v upadu, saj stam v veliko potuho elektronska pošta in pošiljanje sms sporočil," pravi in doda, da ima v pripravi že novo knjigo voščil. Za pošiljanje voščilnic si vsako leto vzame veliko časa, saj jih izdela sam, iz svojih fotografij, prav fotografija pa je tisto področje, ki se mu z velikim veseljem posveti prav v času pustnih mask.

Ni ga namreč fotografa, ki si ne bi želel tako pisanih in pestrih motivov, a Primož Hieng se je za pustne maske navdušil tudi zaradi celotnega konteksta, ki jih spremlja. "Ne gre le za fotografski motiv, vedno rad tudi vem, kaj fotografiram, zato se želim tudi o pustu v kraju, ki ga v tem obdobju obiščem, kar najbolje poučiti," priznava in zraven nekoliko skromno prizna, da je tudi za same fotografije s pustnimi motivi prejel že nekaj nagrad fotografskih združenj. "Že kot otrok sem zelo rad hodil v

maskare, a sem kasneje za mnogo let to opustil, vse do leta 2000, ko sem si ogledal pustni karneval na Viru pri Domžalah, in ko so me maske preprosto začele spet zanimati, tako zelo, da sem s svojim fotoaparatom načrtno začel hoditi po slovenskih karnevalih, predvsem pa po tistih krajih, kjer pust ni neki turistični dogodek, ampak način življenja ljudi, predvsem fantovskih skupin, neki pristen običaj in še ohranjena tradicija." Prav zato ga je najbolj privlačilo pustovanje v Drežnici, ki ga bo letos obiskal že šesto leto zapored. "Fantje iz Drežnice so svoji tradiciji zelo zvesti. S svojimi maskami ne hodijo po drugih karnevalih, prav tako jih ne posojajo naokoli, niti v muzeje ne, saj v Drežnici velja, da si vsak fant, ki ga dopolni osemnajst let, masko izdela sam in jo tudi, potem ko se poroči in zato poslovi od fantovske skupnosti, obdrži doma in je ne proda ali posodi drugemu fantu. V Drežnici ti pustni običaji mlade še zelo močno povezujejo. Nekoliko drugače je v le dva kilometra oddaljenih Drežniških Ravnah, kjer pa

pust praznujejo že teden dni prej. Mask ti fantje ne izdelujejo sami, v njih pa se radi pokažejo tudi v drugih krajih," vneto pripoveduje Hieng in priznava, da je v tednu dni potrebne precej iznajdljivosti in volje, da obišče kar največ pustnih prizorišč in mask, ki jih želi ujeti v svoj fotografski objektiv. Med slovenskimi kraji, ki jih je v tem času že obiskal, sta tudi Vrčica pri Ilirski Bistrici z značilnim pustnim parom, ki ga sestavljata črn in bel lovec, pa sosednja vas Vrbovo, iz katere prihaja trojica v belo oblečenih mask. "Najbolj skrivnostna, kar se pusta tiče, pa je dobrovoljska dolina, kjer so v zadnjem obdobju žal ugasnili običaji, povezani z zagoriškimi maskarami, je pa zato pust v vsem svojem sijaju še prisoten v Ponikvah. Tu dogodki vsako leto potekajo samo na pustni torek in spet ne gre za kakšen turistični karneval, pač pa za pust, za katerega živi cela vas. Obiskovalcem kraja se na ta dan ne piše nič dobrega, saj domačini naredijo vse, da ga zmedejo - vse je namreč, pustu primerno, obrnjeno na glavo. A se splača počakati," razlaga in z navdušenjem nadaljuje o podivčih, cerkljanskih laurfarih, bohinskih otepuvcih, liških pustih in drugih maskah, ki so v zadnjih letih pritegnile zelo veliko njegovega zanimanja. Toliko, da z neodobravanjem opazuje kurente na različnih turističnih prireditvah pred 2. februarjem, saj se te maske po tradiciji lahko pokažejo šele po svečnici, in toliko, da etnološko vrednost sčasoma napoveduje tudi novjšim godlarjem iz Šenčurja. Svojo že zdaj bogato zbirko fotografij pustnih mask bo letos še obogatil, razstavo z naslovom Zamrznjeni norčavi čas pa si od 12. januarja lahko ogledate v prav tako pustno bogatih Opčinah pri Trstu, ali pa v Salonu umetnosti na Ptuj, kjer bodo razstavo Hiengovih pustnih fotografij odprli v drugi polovici tega meseca.

Največ voščilnic smo napisali v minulih tednih, priložnosti bo tudi med letom še veliko. Voščila pošiljamo za veliko noč, za rojstne dneve in godove, večje obletnice porok, dan žena in materinski dan, maturo in rojstvo otroka. Zadnje čase so zelo priljubljeni abrahama, kot kaže, bo treba upoštevati tudi valentinovo ...

Damijan Močnik je tisti, ki je svojo skladbo dirigiral skupaj z velikim Garyjem Gradenom. Neverjetno energijo glasbe sveta želi prenesti v svoje partiture. Za zraven pa s sodelavcema napiše še učbenik glasbene vzgoje za srednje šole.

Toliko priložnosti za glasbo

DAMIJAN MOČNIK, SKLADATELJ

IGOR KAVČIČ

V začetku decembra ste svoj štirideseti rojstni dan proslavili z velikim koncertnim večerom v domačih Cerkljah, na katerem so različni izvajalci, od zborov do instrumentalnih sestavov in solistov, peli in igrali vaše skladbe. Kako ste zasnovali pregled skozi več kot petnajst vaših ustvarjalnih let?

"Spodbujati so me začeli moji najbližji iz ožje in širše družine ter prijatelji. Zdaj jih boš imel štirideset in bi bilo lepo kakšen koncert tvojih del narediti, so me nagovarjali ... Najprej smo razmišljali o Ljubljani, a smo ugotovili, da imamo idealen prostor v domači cerkvi, zagotovo eni najbolj akustičnih cerkva v Sloveniji. Za pripravo so se potem zelo angažirali v KD Davorin Jenko, prijatelji, predvsem pa žena Irma in moj založnik Vito Primožič. Moja skrb je bila pripraviti program. V prvi vrsti sem povabil oba zbora, s katerima sem najbolj povezan: Cerkevni ženski zbor Andreja Vavka iz Cerklj in Komorni zbor Megaron, ki deluje v okviru Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani in v katerem prepevajo nekdanji pevi zborov iz škofijske gimnazije. Pridružila se je še službena kolegica in prijateljica Helena Fojkar Zupančič, ki vodi odlični Zbor sv. Nikolaja iz Litije. Na svoji zadnji zgoščenci pojejo štiri moje skladbe, med drugim tudi dve zelo zahtevni dvanajstglasni ... Kot kontrast sem želel izpostaviti še instrumentalno glasbo. Tako sem povabil Trobilni kvintet SNG Opere in baleta Ljubljana, zaigral je violinist Žiga Faganel, pa organist Klemen Karlin in seveda zapela tudi moja sestra Marta Močnik Pirc. Pela je *Magnificat*, čisti sopranski solo, in *Ave Mario* za sopran, violino in orgle.

Skupaj je bilo programa za skoraj dve uri. Pri avtorskih koncertih enega skladatelja je ponavadi kar nekaj ritzička, saj se lahko poslušalcem glasba zdi preveč podobna. No, lahko rečem, da se tokrat nihče ni pritoževal nad vsebino, nasprotno, tako rekoč vsi so hvalili zanimiv in raznolik program. Za konec so vsi trije zbori skupaj ob spremljavi trobilnega kvinteta zapeli dve moji "himni", ki sem ju napisal ob prvem papeževem obisku v Sloveniji in ob

njegovem obisku leta 2000. Skladbi je dirigirala kolegica Helena, tako da sem na koncu sede užival v glasbi."

Bi ob koncertu lahko rekli, da je šlo za nekakšen prerez vašega petnajstletnega ustvarjanja?

"Izvajane skladbe so nastale v razponu petnajstih let in pomenijo nekakšen pregled skozi moj dosedanj opus, čeprav bi bil koncert lahko vsaj še enkrat daljši, če bi želel napraviti ternejši presek skozi vsa ta leta. Seveda se tu pojavi tudi problem z izvajalci. Vesel sem, ker je na koncert prišlo veliko ljudi, ki so mi na koncu vsi po vrsti izkazovali zadovoljstvo. Za sodobnega skladatelja je to svojevrstno priznanje, saj pri komponiranju skušam vselej upoštevati trikotnik skladatelj-izvajalec-poslušalec. Moja glasba ni nekaj hermetično zaprtega, kar bi ustvarjal sam zase. Skušam napisati glasbo, ki jo vsi lahko slišijo, sprejmejo vsak na svoj način in o njej tudi razmišljajo. Če skladba ostane zvedena samo na papirju, sem kot skladatelj prišel le na pol poti."

Ste v letih, ko vas ne štejejo več med obetavne skladatelje, saj ste doslej že nekajkrat dokazali svoje znanje in talent, ste pa najbrž v srednjih ustvarjalnih letih, ko naj bi tja do šestdesetih ustvarili svoja najboljša dela ... Ste vam zdi, da ste izkoristili ves ta potencial, ki ga imate v sebi, glede na možnosti, ki jih v Sloveniji imate?

"S svoje strani sem naredil tisto, kar sem čutil, da moram narediti. In vse ostalo je na eni strani plod tega, da sem imel kaj kvalitetnega ponuditi, na drugi strani pa doležnih srečanj, priložnosti, ki sem jih uspel izkoristiti. Lahko bi skoraj dejal, da sem preje uspel v tujini kot pa v Sloveniji. Pomembne stvari so se mi zgodile med leti 1996 in 2000. V Sloveniji sem postal znan leta 96, ko sem napisal himno *Tisoč let je že minilo* ob papeževem obisku v Sloveniji. Še istega leta sem zmagal na natečaju ob 50-letnici revije *Naši zbori*. Dobil sem prvo in drugo nagrado za skladbi *Brižinski spomeniki* in *Kralj*. Odločilnega pomena je bilo leta 1999 tudi sodelovanje s svetovnim mladinskim zborom, ki se je v ožjem obsegu zbral v Ljubljani. Poleg ene

Gallusove skladbe je skoviti dirigent Gary Graden izbral še delo sodobnega slovenskega skladatelja in sicer se je odločil za dve moji skladbi. To je bil čas, ko je nemška založba Carus, ena večjih svetovnih založb za zborovsko glasbo, želela izdati mojo skladbo, ki jo je pel svetovni zbor mladih. Izkoristil sem priložnost, da kasneje posnamem avtorsko ploščo, ki je, to lahko rečem, kar uspešna, saj skladbe z nje izbirajo mnogi svetovni zbori."

S skladbama *Christus est natus* in *Verbum supernum prodiens* ste tako vstopili na velika vrata ...

"Zgodilo se je kup stvari na pravem mestu ob pravem času. Svetovni mladinski zbor, nekaj doseženih nagrad, dovolj velik opus, že posnet na plošči. Sledile so številne pozitivne kritike v strokovnih zborovskih revijah po celem svetu, moje skladbe so se vrtele po različnih radijskih postajah ... *Christus est natus* je na primer ena najbolj izvajanih skladb med univerzitetnimi zbori v Ameriki."

Nekaj običajnega torej, ko sem pred dobrim letom na tekmovanju v Bratislavi slišal deški zbor iz Koreje peti vašo skladbo ...

"Zdaj je to res že nekaj običajnega. Zanimiv je podatek, da sta skladbi, ki ste jih omenili, uspešnici tudi v največji virtualni spletni knjižnici zborovske literature *Musica*. Tam je vsaka skladba predstavljena z notami in spremnim besedilom in vsak mesec dirigenti predlagajo svoje favorite. Obe moji deli sta bili tako že "favourite piece of the month", ena oktobra leta 99 in druga pred tremi leti. In mnogi dirigenti po svetu za svoje zborove izbirajo prav skladbe s takimi referencami."

Zborovska glasba vam je kot skladatelju še posebej blizu, bržkone tudi zato, ker ste vodili in še vedno vodite več zborov, domačega v Cerkljah že 25 let?

"Na nižji glasbeni šoli sem igral klavir, na srednjo glasbeno pa sem se vpisal na teoretski oddelek. Predvsem zato, ker se mi ni dalo vaditi klavirja (se nasmehne). Hkrati sem tudi sam pel in kasneje vodil zborove v Cerkljah. Kaplan Matija Selan je ustanovil otroški

Damijan Močnik je nedvomno eden najbolj prodornih slovenskih skladateljev srednje generacije. / Foto: arhiv D. M.

zbor, v katerem je pelo preko 40 otrok. Iz tega je zrasel mladinski, pa potem ženski pevski zbor, v katerem je še vedno 80 odstotkov pevk iz nekdanjega otroškega zbora. Tega je sprva vodil Selan, že več kot 25 let pa ga vodim jaz. Zanj sem tudi še v predšolskih letih pisal prve skladbe. Seveda sem mislil, da že vse znam in nimam kaj študirati kompozicije, saj bi me to samo oviralo pri mojem skladanju. Kaj kmalu sem spoznal, da ne vem skoraj ničesar. Prvi, ki sem rnu zaupal svoje skladbe, je bil Tomaž Faganel, ki me je na srednji šoli učil zborovodstva. Eno tistih skladb sem potem prinesel tudi na Akademijo za glasbo na sprejemni izpit, kjer mi je Dane Škerl, pri katerem sem kasneje študiral, dejal, da nima več časa pripomniti. Seveda je bila napisana s sredstvi, ki sem jih takrat poznal. Imel sem veliko srečo, da sem študiral pri njem, saj je bil zelo splošno razgledan človek. Pri njem je študiralo kar nekaj študentov, ki danes nekaj pomenijo: Andrej Misson, Ambrož Čopi, Maks Feguš, Nenad Fürst, Rok Golob ..., vsak je uspešen na svojem področju. Izhajal je

iz tega, kar sem sam napisal, samo vodil me je, da sem prišel do sebe. Ko sem rnu leta po študiju prinesel pokazat skladbo *Christus est natus*, mi je rekel le, da je vsekoli vedel, da sem se v tej skladbi našel, sarno pustil me je, da sem sam prišel do tega."

Kako ste se znašli po študiju?

"Najprej sem bil v nekakšnem vakuumu, kaj čem početi. V Cerkljah sem na osnovni šoli nadomeščal učitelja glasbe in v tem času nisem komponiral. Niti nisem vedel točno, kako in kaj. Pridobil sem neko znanje in potem je potrebno nekaj časa, da to znanje urediš. Vodil sem nekaj zborov, saj je z zborovodji vedno problem, ker jih manjka, nakar se je ponudila priložnost, ko so leta 1993 ustanovljali Škofijsko gimnazijo. Sicer sem razmišljal, da bi šel v svobodni poklic, da bi imel čas samo za komponiranje, pa mi je profesor Škerl dejal, da je to brez veze. Če hočeš ustvarjati, moraš biti vsekoli sredi življenja, moraš biti v delu, aktiven ... Kaj pa komponiranje? Boš že našel čas za to, mi je dejal in v končni fazi je imel prav.

"Pri komponiranju skušam vselej upoštevati trikotnik skladatelj-izvajalec-poslušalec. Moja glasba ni nekaj hermetično zaprtega, kar bi ustvarjal sam zase. Če skladba ostane izvedena samo na papirju, sem kot skladatelj prišel le na pol poti."

POGOVOR

Snovanja

Slikar Berko iz Škofje Loke je tih sopotnik sodobne likovne umetnosti. Čeprav ga srečujem na likovnih dogodkih v njegovem mestu in drugod po Gorenjskem, je njegova dela večkrat videti na razstavah v tujini kot pa v domačih galerijah. Njegove hiperrealistične slike se nam mogoče zdijo resnične kot fotografije, a so vendarle bolj resnične, kot je resnica sama. Te dni razstavlja v Galeriji Ivana Groharja v domači Škofji Loki.

Bolj resnično od resnice

BERKO, SLIKAR

"Na grafiki sem upodobil idilično zimsko krajino s cesto in avtomobilom. Pa so ljudje rekli, da je slika res lepa, avto pa ne sodi nanjo ... Danes so na tej cesti avtomobilske kolone."

IGOR KAVČIČ

Vaša tokratna razstava glede na majhnost galerijskega prostora ne more biti pregledna, ljub temu pa na njej predstavljate nekakšen prerez skozi različna obdobja vaše 35 let dolge poti svobodnega likovnega ustvarjalca ...

"Prav toliko let bo minilo, odkar sem se odločil za samostojno umetniško pot. Po končani likovni smeri na Pedagoški fakulteti sem sicer najprej nekaj let učil na osnovni šoli v Železnikih, leta 1973 pa sem se znašel na prelomnici. Navdušil me je povsem nov način slikanja, ki takrat še niti ni imel imena. Izbral sem si tudi umetniško ime Berko, ki je moj nadmek še iz taborniških let in je okrajšava mojega priimka Berčič."

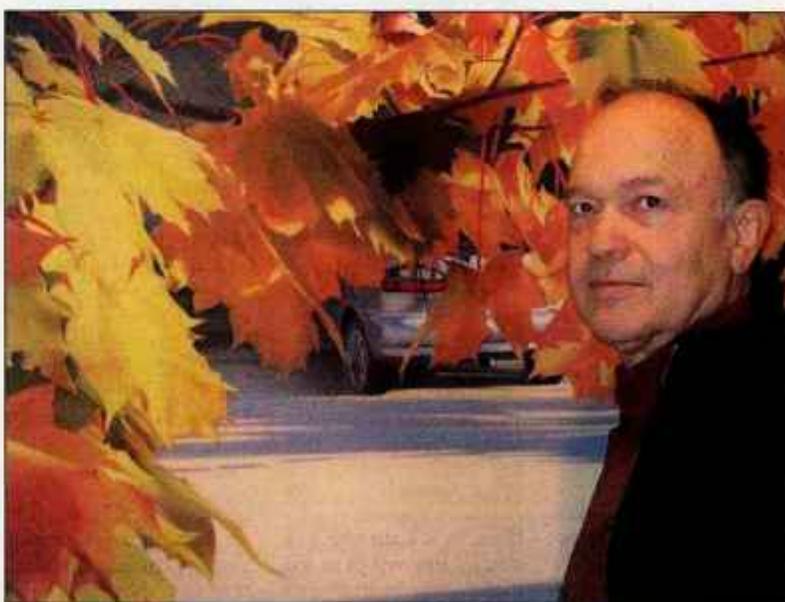
Način slikanja, ki vas je navdušil, so kasneje likovni teoretiki poimenovali foto ali hiper realizem, kar bi nekako pomenilo "bolj realno od realnega". Bili ste eden pionirjev tega načina

slikanja pri nas in hkrati v koraku s sodobnimi likovnimi smermi tistega časa v svetu. Kako vam je to uspelo ob takrat za nove trende vendarle nekoliko neprijazni Jugoslaviji?

"Pop art, ki je bil predvsem v ZDA takrat že močno razvit, pri nas ni bil zaželen, še vedno pa sta "uspevala" socrealizem in vulgorealizem. Ne bi se pa povsem strinjal, da Jugoslavija ni bila odprta. Sam sem že kot najstnik potoval v Belgijo, na Poljsko, v Grčijo, prepotoval kar nekaj Evrope in ko sem leta 1973 kupil svoj prvi avto, še enkrat odšel na pot po Evropi ..."

Na pot, ki je bila za vaš likovni razvoj odločilnega pomena?

"Tako je. V letih po končanem študiju sem se posvečal predvsem pedagoškemu delu, popoldne pa sem hodil še na filozofsko fakulteto poslušat predavanja na oddelku za umetnostno zgodovino. Ko sem kupil prvi avto, sem se že naslednje leto odločil, da si grem tudi v živo ogledat kulturno umetnostne spomenike, cerkve, galerije in muzeje po Evropi. Naredil sem krog po Nemčiji, Bel-

Konec decembra 2007 trenutek z Berkom v njegovem Štemarskem vrtu / Foto: Igor Kavčič

giji, Nizozemski, Angliji, Franciji, vračal pa sem se skozi Italijo. V dveh mesecih sem si na tem, lahko bi rekel neke vrste študijskem potovanju, ogledal 50 muzejev in več kot sto razstav. Po Evropi sem šel z namenom, da bi si ogledal stare

umetnostne spomenike, privlačile pa so me nove stvari ... Nekaj časa sem ostal kar v Parizu, kjer so me presenetili avtorji, ki so slikali na nov realistični način. Njihova dela so bila kot fotografije in kot se spominjam, takrat nova likovna smer

sploh še ni imela imena. Mene je vse to tako pritegnilo, da sem jeseni sklenil pustiti službo in spet začeti slikati. Je pa pri hiperrealističnem slikanju en problem, ki se mi je zastavil na začetku in pred katerim se včasih znajdem še danes. Veš, da

Internet pred televizijo

76

RAČUNALNIK IN JAZ

Prazniki so za nami. Upam, da uspešno in da je pred vami lepa prihodnost v letu, ki se začne. Vsak dober začetek pomeni dobro izhodišče za nadaljevanje, pa naj si bo to doma ali v službi. Ker smo lani končali s televizijo, pa letos začnimo z internetom, ki v Evropi ponekod že prehiteva gledanost televizije. Poznam celo nekaj ljudi, ki so novo leto dočakali pred računalnikom. Pri tem so se družili s svojimi navideznimi znanci in prijatelji ali pa so si preko klepetalnic in sporočilnih sistemov zaželeli vsa srečo v novem letu. A tem ljudem pravimo odvisniki od interneta, kar pa vsekakor ni dobro. Tako kot katerikoli druga odvisnost ne.

Raziskave kažejo, da so uporabniki interneta v Evropi zelo dovzetni za novosti, ki jim jih tina prinaša. Pomembna ugotovitev zadnjih raziskav je, da je

uporaba interneta v letu 2007 v segmentu mlajše populacije prvič preseгла gledanje televizije. Internet tedensko uporablja 57 odstotkov Evropejcev. Na vzorcu desetih evropskih držav, ki so bile vključene v tovrstno raziskovanje, to skupaj obsega 169 milijonov ljudi. Ja, to pa res ni več malo ljudi.

Vsekakor je najpomembnejša ugotovitev raziskav ta, da je internet po pogostosti uporabe prvič prehitel televizijo. Ugotovitev velja za populacijo v starosti od 16 do 24 let. Kar 82 odstotkov te populacije namreč internet uporablja od 5 do 7 dni na teden, medtem ko enako časovno obdobje televizijo gleda 77 odstotkov ljudi te starosti, kar je 5 odstotkov manj kot lani. 48 odstotkov mladih več časa presedi pred računalnikom zaradi manj preživete časa pred televizijo. Mladi za brskanje po internetu pora-

bijo 10 odstotkov več časa kot za gledanje televizije. V vsakem primeru pa je interaktivnost in prilagodljivost na internetu večja in bolj obsežna.

Internet je še dalje bolj priljubljen tudi pri starejših. V populaciji nad 55 let je tedenska uporaba interneta, glede na leto 2006, zrasla za 12 odstotkov. Pri ženskah je delež tedenske uporabe interneta zrasel za 8 odstotkov. Narašča tudi število ur, ki jih uporabniki preživijo na internetu. V povprečju za to porabijo 11,9 ure na teden. 29 odstotkov, kar znese 48 milijonov prebivalcev Evrope, jih na internetu preživijo 16 ali več ur na teden. Če pomislim, da v službi presedim veliko pred računalnikom, doma pa za gledanje televizije skoraj nimam časa, potem sem hitro v skupini ljudi, ki za internet porabi več časa kot pa za gledanje televizije.

Za vse starostne razrede je značilno, da televizija sicer še naprej vodi. 75 odstotkov internetnih uporabnikov internet uporablja 5 do 7 dni na teden, kar je 61-odstotno povečanje glede na leto 2004. Televizijo od 5 do 7 dni na teden gleda 86 odstotkov ljudi, ta delež se ne spreminja že zadnja tri leta.

Kar se tiče uporabe interneta za določen namen, močno narašča njegova uporaba za družabne mreže, ki je zanimivo za kar 42 odstotkov uporabnikov interneta. Pred uporabo interneta za komuniciranje v tujstinskih mrežah sta samo še spletno iskanje, ki ga uporablja 87 odstotkov uporabnikov, in uporaba elektronske pošte, ki jo uporablja 81 odstotkov uporabnikov. Kar 30 odstotkov uporabnikov preko interneta gleda televizijske programe ali druge video vsebine.

Zanimiv podatek je tudi, da je kar 83 odstotkov anketiranih uporabnikov interneta izjavilo, da "ne bi moglo preživeti" brez vsaj ene izmed spletnih aktivnosti. 32 odstotkov jih nujno potrebuje elektronsko pošto, 96 odstotkov uporabnikov interneta je priznalo, da na račun interneta zanemarjajo druge aktivnosti.

Internet je vsekakor medij prihodnosti, prinaša mnoge vsebine in storitve, v marsičem pa spreminja tudi delovne in življenjske navade. Preko interneta lahko nakupujemo, poslušamo, medsebojno komuniciramo in se celo zaljublujemo. Njegov vpliv na kakovost življenja je velik in pomemben, a še vedno je bistvena prina našega življenja pristen človeški odnos. Internet izkoristimo v svoj prid, sebi v pomoč in korist, nikakor pa ne dovolimo, da nas zasvoji in potegne v svet navidezne resničnosti.

ROBERT GUŠTIN

POGOVOR

Snovanja

bi neki motiv povsem realističnega spraval na platno, ampak ne veš, ali zmoreš to narediti."

Ko gledam vaša platna večjih formatov, na primer sliko z naslovom *Galeria d'arte A+B*, ki je na ogled tokrat v Galeriji Ivana Groharja, se s tem ne bi ravno strinjal ... Občutek imam, da so vaše slike naslikane s tako suverenimi potezami, da bi lahko v motiv dodali tudi kaj povsem nemogočega, pa bi to na gledalca še vedno delovalo bolj resnično, kot je ...

"Če me ne bi ta nov način slikanja tako močno navdušil, že takoj ob prihodu domov sem tudi sam začel delati, ne vem, ali bi se vsega skupaj sploh lotil. Od vsega začetka sem k platnu pristopal z velikim spoštovanjem in še danes je tako. Tako nekoč prva slika, ki sem jo naslikal, je portret moškega s cigareto, ki ga prav tako lahko vidite na razstavi. Imam namreč vse značilnosti foto realistične slike. Predloga je bila fotografija in slika je točno taka kot fotografija s takrat modnim datumom spodaj."

Kako so vas z novim načinom slikanja sprejeli strokovni likovni krogi v Sloveniji? Novosti v svetu umetnosti v nekdanji Jugoslaviji niso vedno vstopale skozi velika vrata ... Vedno je bil neki časovni zamik.

"V Ljubljani moje slikarstvo ni bilo nikoli povsem sprejeto. Drugače je bilo v drugih republikah bivše države. V Zagrebu in Beogradu so moja dela sprejemali kot del slovenskega slikarstva. Kadar so oni pripravljali razne reprezentančne razstave jugoslovanskega slikarstva

za tujino, so vedno k sodelovanju povabili tudi mene. V Ljubljani nikoli. Leta 1980 sem tako na mediteranskem bienalu v Aleksandriji v sklopu jugoslovanske selekcije dobil priznanje, v času zimskih olimpijskih iger je bila v Sarajevu pregledna razstava *Jugoslovanska umetnost 1978 - 1983*, na katero sem bil izbran med 50 umetnikov iz vse države. V tistih časih sploh nisem opazil, da je v Ljubljani kaj drugače. Šele ko je Slovenija postala samostojna država, nekako ni bilo več vabil."

Kljub temu vaš današnji motiv na neki način ostaja tak kot v sedemdesetih letih. Na sodobnega človeka in družbo gledate skozi prizmo urbane krajine, naj bodo to zgodnja dela, kot slika polnih rdečih ženskih ustnic, vhod v blagovnico Nama skozi steklena vrata ali pa motivi platane pred škofjeloškim hotelom *Transturist* ...

"Namensko sem iskal moderne prostore, v sedemdesetih so se v sodobni arhitekturi začele pojavljati večje steklene površine. Na grafiki sem na primer upodobil idilično zimsko krajino s cesto in avtomobilom. Pa so ljudje rekli, da je slika res lepa, avto pa ne sodi nanjo. Danes so na tej cesti avtomobilske kolone."

Ali vaš lov za motivi, za "iluzijami trenutka", pomeni, da ste vselej nekako na preži?

"Sredi sedemdesetih let sem najprej iskal motive iz časopisov, predvsem pa revij, v katerih je bilo začutiti nekaj glamurja. To je bil čas, ko ni bilo več hude povojne stiske in so se v družbi že začeli kazati prvi

znaki prestiža, kar se je kazalo tudi v medijih. Po drugi strani pa sem te kulturne in družbene spremembe, predvsem pa napredek v povsem življenjskih stvarih, čutil tudi sam. Prvo deponijo za odpadke so naredili v lepi dolinici v Gorajah, kjer smo se kot otroci igrali, lovili ribe ... Torej na eni strani življenje v novih embalah in lučeh, na drugi strani odpadki civilizacije na nekdanjem otroškem igrišču ... Motive sem vedno iskal v vsakdanjem življenju, jih fotografiral in potem upodabljal v domačem ateljeju."

Kako ste svoje hiperrealistično slikarstvo prilagajali različnim likovnim tehnikam, v sedemdesetih je bila Ljubljana z grafičnim bienalom svetovni center grafike?

"Osnovna tehnika pri hiperrealističnih slikah je tako imenovani zračni čopič, ameriška retuša ali v originalu "air brush". To je bila takrat novost in sam še danes za prave fotorealistične slike štejem predvsem tiste, ki so "našpricane", torej naslikane z zračnim čopičem. Pri grafiki sem uporabljal predvsem tehniko sitotiska, ki je bil v zgodnjem obdobju še slabo razvit, saj so bili odvisni videti še precej zrnati, z rastrom."

Risali pa ste tudi z barvnimi svinčniki ...

"Potem ko sem nekoliko opustil tehniko "špricanja" zaradi stranskih učinkov zračnega čopiča na moje zdravje, sem nekaj let ustvarjal samo risbe z barvnimi svinčniki na papir. V drugi polovici se-

demdesetih let se mi je nabralo veliko fotografij in diapozitivov z različnimi motivi, hlorati pa sem se odločil predvsem za manjše risbe, ki sem jih lahko naredil hitreje in več. Če bi delal platna, bi trajalo, sam pa sem imel zamisli sebi in sem jih moral nekako preliti na slike. Po risbah v osemdesetih sem v devetdesetih veliko delal grafiko. Novi motivi so bile rože: flamingovci in božične zvezde ..."

Po katerih vas Ločani v zadnjih letih najbolj poznajo ...

"Najbrž res. Poznajo pa me tudi v svetu, saj sem zanje na različnih bienalnih in trienalnih razstavah že dobil nagrade. V zadnjih letih sem izdelal dva ciklusa manjših grafik, ciklus grafik "nikoli niste daleč od Berkove zvezde in več več jih formatov, ki sem jih predstavljal na mnogih žiriranih razstavah."

Z razvojem digitalne fotografije in računalniške obdelave slik ste posegli tudi po novih izraznih medijih.

"Po letu 2000 so se pojavili digitalni fotoaparati. Hkrati pa sem v računalnik v digitalizirani obliki shranil tudi fotografije mojih starejših del. Slike flamingovcev, božičnih zvezd sem tako kombiniral s fotografijami mest, krajev, ki sem jih obiskoval, v katerih sem razstavljal. Spornim se španskega mesta Cadaques, kjer sem bil na 23. mednarodnem Miniprintu tudi nagrajen, kjer so bili po ulicah veliki reklamni plakati za Dalijevo razstavo. S pomočjo računalnika sem na pano po-

stavil mojo božično zvezdo in tako čas mogoče postavil 30 let naprej, ko bo tam moja velika razstava ... ha, ha. Z likovnimi sredstvi in računalniškim kraje, kjer sem bil, na neki način označim. "Berko was Here"."

Zadnja leta veliko razstavlja te na skupinskih razstavah v tujini, kako poteka vaše sodelovanje na takih natečajih?

"Najbrž ga ni slovenskega likovnika, ki bi v zadnjih letih imel svoja dela na toliko mednarodnih razstavah, kot jaz. Že pet, šest let vsako leto sodelujem na vsaj 25 razstavah. Impulz za to, da pošiljam svoja dela na razstave po svetu, je bila zavrnitev mojih del leta 1999 na bienalu slovenske grafike v Novem mestu. Ko sem videl, kaj je bilo in kaj ni bilo sprejeto, sem spoznal, da so posredi tudi drugi kriteriji, ne le strogo likovni. Mesec dni kasneje sem dobil vabilo iz Krakowa, kamor sem potem poslal iste grafike, ki so bile seveda sprejete na razstavo. Potem sem začel načrtno iskati natečaje in razstave po svetu ter nanje pošiljati svoja dela. Dobil sem nekaj nagrad, bil prisoten v raznih katalogih. Na razstavi nagradencev svetovnih grafičnih bienalov in trienalov v Krakovu 2003 sem bil edini od slovenskih likovnikov."

Navsezadnje so tudi v Moderni galeriji v Ljubljani pred časom vaše delo uvrstili v svojo zbirko ...

"Stanje se v zadnjih letih nekoliko popravlja in počasi me priznava tudi Slovenija."

Božič nekoč

117

IZ STARIH ČASOV

V tem podlistku smo skozi vsa leta 2007 sledili vrstnemu redu najpomembnejših praznikov in raznih starih običajev. Pri tem smo zajemali največ iz knjige *Manice Komanove (Na Gorenščem je leto, 1928)*. O božičnem času bi morali pisati v tem času samem, a me je ta nekako prehitel. Zato se opisu gorenjskega božiča posvetimo šele tik po božičnem času 2007-8. Tako homo lažje primerjali nekdanji božič s tistim, ki in kakor smo ga pravkar preživeli in sami pri sebi zaznali razlike. Kako je bilo torej o božiču nekoč? "Dan pred božičem imajo gospodinjje mnogo opravila s pečenjem potic in 'poprtnjaka'. Poprtnjak je hleb belega kruha, ki mora ostati cel prav do Sv. Treh kraljev in mora biti na mizi vse tri božične večere, to je: na Sveti večer, na predvečer Novega leta in Sv. Treh kraljev, ko se poprtnjak razreže. To

Rojstvo Gospodovo, zgodnje delo Maksima Sedeja, razglednica, pred 2. sv. vojno

delo navadno prevzame gospodar. Vsi člani družine ga dobe po en kos, ostalega pa razreže na toliko delov, kolikor glav živali ima pri hiši ter ga vsega mednje razdeli. Tudi pujski in

kuretina so deležni poprtnjaka."

V božična opravila so vpreženi vsi. "Otroci in tudi odrasli - ker takrat itak ni nujnega dela - pa tisti dan pred Božičem prid-

no pripravljajo in sestavljajo jaslice, ki so po nekaterih hišah posebno lepe. Božičnega drevesca (smrečice) Gorenjec ne ceni, češ, to je novotarija. In če namno skoro vsaka hiša poseduje toliko smrekovega gozda, da ima malik smrečic v izobilju, vendar ne boš nikjer videl božičnega drevesca, pač pa le jaslice, ki so našim ljudem tako pri srcu, da si brez njih Božiča skoro misliti ne morejo." Tu vidimo, da naši gorenjski predniki niso bile le "ohrni", ampak že takrat tudi "ekološko" naravnani.

Me prav zanima, koliko Gorenjcev še ve, kako se gre na svete večere "okoli ogle" ali to staro navado še danes prakticira? "Ko se zmrtači, dne gospodinja v lonec lopatico žerjavice, napolni steklenico z blagoslovljeno vodo in stakne vanjo pušpanovo vejico. Gospodar potrese žerjavico z dišečim kadilom, se prekriža in začne glasno moliti.

Zadnja izmed številnih nagrad, ki jih je Berko prejel za svoja dela, je iz leta 2006, ko je na 7. mednarodnem bienalu miniaturne kanadskemu Quebecu prejel veliko nagrado.

MIHA NAGLIČ

Kreganje zaradi ljubezni

Šundar na Žirovskem

MILENA MIKLAUVIČ

Kolikokrat se mi je ponoči sanjalo, da tečem pred njim. Da me lovi z nožem v roki in s spačenim obrazom. Še leta in leta se nisem mogla znebiti njegove podobe. " je povedala Francka.

V zaporu ga je obiskala samo enkrat. Mislila je, da se bo dalo z njim pogovoriti. Bilo je vse zastoj.

Življenje je teklo naprej. Otroci so šli k sorodnikom, ker jih doma ni mogla krotiti. Delati so morali - prej in pozneje - vse življenje.

"Sedaj sem že stara in ne bom več dolgo," mi je rekla Francka.

"Ampak to zgodbo o svojem življenju sem še morala nekomu povedati. Sedaj mi bo laže."

Danes se velikokrat nasmejem, ko mi nekateri, z globoko nostalgijo, pripovedujejo, kako je bilo nekoč

vse drugače, da so ljudje bili bogaboječi, da so molili, hodili v cerkev, delali in srečno živeli. Šele potem, ko na dan privrejo zgodbe, se nostalgiki prebudijo in se začnejo zavedati, da je resničnost ponavadi drugačna od tiste, ki jo nosijo v svojem spominu.

Tako je N. ob nedeljah zelo rad zavil v gostilno. Tam se ga je napil in že po poti domov vpil, kaj bi rad z ženo počel.

Pri hiši je bilo že sedem otrok in ženo je bilo strah osmega. Kljub majavim nogam je vse popoldne tekal za njo, lovila sta se okoli hiše, njegovo rjovenje in zahteve po "moških pravicah" so se slišale še pozno v noč.

Včasih so bili fantje tudi namedeni. Pod oknom deklet so radi puščali lojtre, posebej še v soboto, saj so potem vsi, ki so šli v nedeljo k maši, vedeli, katero dekle je imelo nočni obisk. Toda neki oče ni bil prav nič kantent za kaj

takega. Pod oknom svoje hčere je postavil perivnike in jih potresel z gnojem. Računal je namreč na to, da bo vsak telebnil po tih, ker mu bo na gladki površini spodrsnilo.

Toda fantje so se mu svojevrstno maščevali: od gnojnične jame proti vходу v hišo so v poznih nočnih urah prekopaali kanal, in lahko si mislite, kako se je gospodar počutil, ko so mu jutranje "dišave" udarile v nos.

Toda maščevanja s tem še ni bilo konec. Kajti oče je bil trmast in je želel imeti zadnjo besedo. Hčer je napodil spat k ženi, sam pa je po tistem stražil v njeni sobi. Čez nekaj časa so fantje spet prišli na obisk. Kakšno presečenost so doživeli, ko se je na oknu prikazal grozeč očetov obraz! O tem, da je lestev nemudoma, brez milosti, porinil naravnost v gnoj, ni dvorniti.

Ljudski glas pripoveduje, da je v marsikaterem zakonu

zaskripalo, ker je množ preveč pil. Zgodilo se je, da so družinski gospodarji pustili celotedenski zaslužek v gostilni.

Tako je bilo pri neki hiši sedem otrok. Mož ni zdržal doma, kadar je v žrepu začutil kakšen dinar. Ker se že več dni ni prikazal, ga je žena šla iskat. Po navadi je obstala pri vratih, ga z očmi poiskala v zakajeni gostilniški sobi in ko ga je našla, planila v jok. To je njenega moža zmeraj spravilo tako ob živce, da jo je premlatil kar v gostilni. Toda bogvarij, da bi ga pri tem "veselem" opravilo zalotila birtinja! Ročno bi ga prijala za vrat in ga vrgla čez prag!

Včasih je bila navada, da je moral župan prevzeti občinskega reveža in ga rediti iz občinske blagajne. Tako je nekoč ponudil streho tudi neki ženski, ki pa ni bila ravno pri pravi, pa še noseča je bila povrh vsega. (Ni se vedelo, ali z njim ali s financar-

jem.) Potem je zakurila v štantu in v požaru sta zgorela županova dva sinova. Ko sta se poskusila rešiti in je prvi nesel drugega na rami, se je nanju zrušil goreč tram.

Od tedaj pri hiši ni bilo več sreče. Pa še nekaj se je zgodilo: komando so vzele v roke ženske. Ljudje pa so potem govorili, da nosi njihov župan krilo, pod katerim je bore malo "uporabnega" ...

Možakarji so imeli tudi včasih zelo namazane jezike. Posebno taki, ki so se šteli "nekaj več", so znali hitro zmešati preprosta dekleta.

Zelo znan je bil neki financar, ki je po Žireh rad zapeleval mlada dekleta. Stanoval je pri družini, kjer so imeli tudi zalo hčer. Toliko časa jo je plaval, da se je začela zanj zanimati, potem pa je izvedela, da je oženjen. Od vsega hudega se ji je zmešalo in je raje šla v vodo, kot da bi trpela ponižanje in razočaranje.

Zagrabil jo je
za vrat in v
trdem primežu
jo je najprej
nekajkrat vlekel
okoli hiše in
klical ženo.
Nekaj v njem
mu je ukazalo,
da mora ubijati.

Med sosedi

JOŽE KOŠNJEK

Lani je Klub prijateljev lova iz Celovca, ki so ga ustanovili na pobudo znanega koroškega partizana in borca za pravice Slovencev na Koroškem, pokojnega Karla Prušnika-Gašperja, sedaj pa ga vodi Fric Kumer, izdal trojezični slovar lovskega izrazoslovja **Lov v treh jezikih**, v slovenščini, nemščini in italijanščini. Pripravo in izdajo slovarja (pri vezavi je sodeloval tudi Gorenjski tisk iz Kranja) sta financirali Evropska unija s projektom Interreg IIIa in dežela Koroška. Pobudo za izdajo slovarja je dal znani koroški Slovenec, dolgoletni časnikar in navdušen pevec Franc Wakounig, ki živi z ženo Sonjo in otroki Gregorjem, Matejem in Metko v Borovljah. Franc se je pred 58 leti rodil v zavedni slovenski Kovačevi družini v Mlinčah v bližini Zablškega jezera v Podjuni. Njegova starša Jožefina in Jožef sta imela 12 otrok. Franci je bil peti. Narodno upornost in zavednost, ki jo je v osnovni šoli v Šentprimozu dokazoval tudi s pestmi, če so ga vrstniki žalili zaradi narodnostnega pore-

kla, je podedoval po starših in po maminem očetu, ki je bil kasnejši škocjanski župnik in poslanec v deželnem zboru Vinko Poljanec. Leta 1938 so ga nacisti kot zavednega Slovenca v Celovcu zaprli in mučili do smrti. Bil je ena prvih nacističnih žrtev med Slovenci na Koroškem in eden od desetih Korošcev, ki jih je katoliška Cerkev pred leti uvrstila med mučence. Slovenski duhovniki na Koroškem so med nacizmom vedeli, na kateri strani jim je mesto, zato so trpeli, pravi ob tem Franc Wakounig. Med mučenci koroške Cerkve je kar šest Slovencev!

Franc je bil po končani prvi stopnji študija teologije, zgodovine in slavistike v Salzburgu učitelj verouka v Nemčiji. Učil je v razredu, kjer je bilo zastopanih 17 jezikovnih skupin. Otroci so se na njegovo pobudo naučili očenaše v vseh jezikih, za kar je prejel najvišjo oceno škofoje. Potem je bil novinar pri Našem tedniku, Slovenskem vestniku, KTZ (Kärntner Tageszeitung) in Radiu Agora v Celovcu, sedaj pa je svobod-

njak. Ko je pred leti kot novinar pisal o problemih lovcev, kmetov in lovišč (pogoj zanj je 115 hektarov strnjene lovne površine), ga je tematika začela bolj zanimati. Položil je koroški deželni lovski izpit, ki je med najtežjimi v Avstriji, kjer je lovska zakonodaja stvar dežele in ne države, dobil patente za posebne oblike lova in se včlanil v Klub prijateljev lova. Ko je videl, da tudi slovenski lovci uporabljajo nemške izraze, čeprav bi lahko slovenske, je predlagal izdajo lovskega slovarja. Že med pripravo na lovski izpit je za nemške lovske besede iskal slovenske ustreznice. Ideja je bila sprejeta na Koroškem in v Sloveniji. Izšel je slovar, za katerega vlada med lovci veliko zanimanje in v katerem je slovenščina enakovredna dvema velikima jezikoma: nemščini in italijanščini. Za slovar se zanimajo lovci na Južnem Tirolskem, v Milanu in celo v Rimu, Slovenci v Sloveniji in nekateri v zamejstvu pa se po znani slovenski navadi še kar sprašujejo, če je bil sploh potreben.

71

SLOVENCİ ZA MEJAMI

Franc Wakounig na glavnem trgu v Borovljah / Foto: Jože Košnjek

POGOVOR

Snovanja

► 11. stran

Prepoznal me je, da sem človek, ki sem zelo nemiren, ki moram vseskozi nekaj početi in bom tako sigurno napisal več, kot če bi bil doma in čakal na navdih. In sem poleg pedagoškega dela začel tudi pisati. S časom je bilo čedalje več naročil za zborovske skladbe. Orkestra sta samo dva in prideš na vsto enkrat na pet let, medtem ko je zborov veliko, zato dela ne manjka. Imam tudi to srečo, da razen dveh zgodnjih skladb so vse ostale bile izvedene takoj. Zdaj je celo tako veliko naročil, da sploh nimam časa delati "na zalogo."

Naročil torej ne manjka ...

"Trenutno imam kakih štiri, pet naročil iz tujine, nekatere so brez datuma, druga imajo datum oddaje in tista imajo tudi prednost."

Novembra ste bili tudi na daljšem gostovanju v ZDA, kjer ste predavali in dirigirali zboru, ki se je odločil izvajati vaše skladbe ...

"Lani sem peljal v Stockholm na Švedsko deset naj-

bolj talentiranih zborovodij mlajše generacije. Stockholm je znan kot zborovska Meka, kjer je kup nekih zborovskih piramid, od Erika Ericsona do šole, kjer so razredi oblikovani kot zbori. Od osnovne šole naprej do gimnazije. V tem času, ko smo se mi študijsko mudili na šoli, je bilo tam še tehnovnanje zborovskih dirigentov Eric Ericson award, na katerem je zmagala Slovenka Martina Bačič. Vsake tri leta je nekje v Evropi tako imenovani singing-week v okviru Europe Cantat, kamor pride do 5000 pevcev iz vse Evrope. Leta 2006 je bil v nemškem Mainz, kjer sem bil poleg finskega skladatelja izbran za predavatelja na temo skladatelji dirigirajo. Na tako imenovanih ateljejih so bili udeleženci iz različnih delov sveta ... in med mojimi slušatelji je bil tudi dirigent Dennis Booner iz Orcas Islanda v ZDA, s katerim sva navezala stike. Bil je zelo navdušen nad mojim delom in me je prosil, če bi prišel k njim ... Kot mi je povedal založnik Primožič, je v tistem času odlični univerzitetni zbor iz Seattle Pacific University naročil dve moji

skladbi. Da sem bom v tistem času mudil v tem delu Amerike, če jih zanima obisk v zboru, sva jima sporočila ... Na univerzi so seveda bili zato in tako sem po obisku na Orcas Islandu predaval in vodil še zbor v Seattlu, pa tudi zbor na tamkajšnji Washington University. Slednji so bili pravi profesionalci, saj so tako rekoč na pogled odpeli mojo skladbo, ki ni ravno lahek zalogaj."

Prepričan sem, da tudi vzpostavitev zborovske piramide na škofijski gimnaziji, kjer ste od njenega začetka zaposleni, ni bila ravno "lahkotna poletna skladbica" ... Sistem zborov od pevskega podmladka do eminentnih komornih sestavov in vrta v Komornem zboru Megaron je pri nas nedvomno unikum.

"Trenutno imamo na šoli pet zborov. V prvem letniku morajo vsi dijaki na avdicijo, kjer izpolnijo obrazec, kamor zapisejo, če imajo kakšno glasbeno predzobrazbo, obkrožijo, bi peli v zboru ali ne. Če nočejo, napišejo, zakaj ne. Potem jih razporedimo v dva zbora, deklški in fantovskega, ki

jih vodi Bernarda Kink. Od celotnega prvega letnika se v zbor ne vključijo le kakih dvajset deklet in petnajst fantov, vsi ostali so v zborih. V nadaljevanju imamo tri zборе. Komorni deklški, ki ga vodi Helena Folkar, in komorni mešani zbor, ki ga vodim jaz, in v kateri je moč priti le preko avdicije. Potem obstaja še mešani zbor z nekoliko lažjim programom, v katerega lahko pridejo vsi dijaki od prvega do četrtega razreda. Komorni zbor Megaron je sestavljen iz bivših dijakov gimnazije in boljših pevki in pevcev."

Jagodni izbor ...

"Lahko bi tako rekel. Vendar ti deluje neodvisno od ostalih zborov na šoli, v katere je tako razporejeno okrog 600 dijakov. Za prve generacije je bilo to nekaj novega in se je bilo težko navaditi, danes pa vsak ob vpisu na gimnazijo ve, da tu gojimo tudi zborovsko petje. Kar dijaki vložijo v zbor, zagotovo dobijo večkratno nazaj."

Gre vendarle za dva zahtevnostno povsem drugačna nivoja ... Po eni strani se ulvar-

jat z dijaki, po drugi strani ustvarjati vrhunska dela ...

"Vsako delo hočem opraviti profesionalno. To pomeni, da se ravno toliko ali pa še bolj potrudim za manjšo skladbico za otroke, kot recimo uro dolgo kantato. Ne delam nobenih razlik. Nič ne dam od sebe, v kar ne bi bil popolnoma prepričan."

Kaj trenutno pišete?

"Trenutno imam še dolg do založbe Astrum, ki me zastoja. To so tri Prešernove pesmi za štiriglasni mešani zbor."

Katere?

"Luna sije, Kam in Strunam."

Same znane ...

"Same znane, eno različico skladbe Luna sije sem pisal že za Prešernovo obletnico pred leti, zdaj bi rad napisal tri skladbe, ki jih bo lahko pel katerikoli zbor. Do aprila moram napisati skladbo za nek švicarski zbor, potem pišem mašo za zbor iz Stockholma, pa za zbor z univerze v Milwaukeeju, na tekst iz Carmine Burane ... Kar precej imam za pisati."

"Ravno toliko ali pa še bolj se potrudim za manjšo skladbico za otroke, kot recimo uro dolgo kantato. Nič ne dam od sebe, v kar ne bi bil popolnoma prepričan."

Ceneje! Od četrтка, 3. 1. 2008

www.lidl.si

Superavtomatski šivalni stroj

- Lahko kovinsko ohišje
- Z vgrajenim naperjalom zgorjnjega sukanca
- 34 programov, vklj. s 4 umetnimi šivi
- 14 dvojnih šivov in program za šivanje gumbic
- Vklj. z bogatim dodatnim priborom, vgrajenim predalnikom za pribor in ovitek za zaščito stroja
- Mer: pribl. 39 x 16,5 x 31 cm

kos € 55,-*

Fizol/krompir

- več vrst
- 720-ml/660-g
- € 0,76/kg

- 27%!
€ 0,50

3. 1. - 5. 1. 2008

Grozdje belo

- nepakirano
- razred I
- cena za kg

- 50%!
1,99

3. 1. - 5. 1. 2008

Šampinjoni

- razred I
- cena za 250-g-posodica

0,49

3. 1. - 5. 1. 2008

Cvetne čebulice

- Sorta: Narcise, Hljacinte, Ilirska perunika, Jagodasta hrušica
- Ø 9 cm
- cena za kos

0,99

3. 1. - 5. 1. 2008

Salama 1A

- 200-g
- € 5,-/kg

- 44%!
1,79 € 1,-

3. 1. - 5. 1. 2008

Medene melone

- razred I
- cena za kos

0,99

3. 1. - 5. 1. 2008

Kitajsko zelje

- nepakirano
- razred I
- cena za kg

- 50%!
0,79 € 0,39

3. 1. - 5. 1. 2008

Komplet odsevnih predmetov za otroke, 9-delni

- 1 varnostni brezrokavnik, 1 kresnička, 2 odsevna trakova, 4 nalepke in 1 samolepljen odsevni trak

kompl. € 7,99*

Toffee bonboni

- več vrst
- 550-g/600-g
- € 1,82/1,67/kg

- 44%!
1,79 € 1,-

3. 1. - 5. 1. 2008

Pražene žitarice

- več vrst
- 500-g
- € 2,-/kg

- 39%!
1,66 € 1,-

3. 1. - 5. 1. 2008

Cien Otroški vlažni robčki

- sensitive
- 80-kosov
- € 0,01/kos

- 49%!
1,08 € 1,-

3. 1. - 5. 1. 2008

* Izbeki se odražajo samo v omejenih količinah. V primeru, da bodo kjeob sklenjeni nabavljajo zalog pri nepredvidljivi velikemu porabljanju za prvi dan razprodaje. Ceneje kupa primerno za računovodje. Podoba samo v končnih, dobrih za proizvodnjo. Slike so simbolične. Vse cene vključujejo za izdelke brez dekorativnih elementov do razprodaje zalog. Vse cene so v EUR s pripadajočimi DDV. Za tolikanske transakcije ne odgovarjamo. Lidl d.o.o. k.d.

NOVOLETNI KONCERTI

Snovanja

Novoletni koncert Dunajskih filharmonikov ni dosegljiv vsakemu. Bližje in bolj enostavno bo, če se tudi v prihodnjih letih udeležite enega od tradicionalnih božično-novoletnih koncertov pihalne godbe in moškega pevskega zbora Alpina iz Žirov ...

Žirovski filharmoniki

MIHA NAGLIČ

Kdo ne pozna novoletnega koncerta Dunajskih filharmonikov!

Manj znane in najbrž tudi manj uigrane, a po svoje nič manj prizadevne pa so glasbene skupine v deželah nekdanje Avstro-Ogrske, ki v času božičnega dvanajsterodnevja, od božiča do svetih treh kraljev, priredijo koncerte v svojem domačem okolju. V Žirov sta taki skupini kar dve, obe poimenovani po tovarni, s katero sta zrasli in sta še zmeraj deležni tudi njene denarne podpore. To sta pihalna godba Alpina in moški pevski zbor Alpina. Godba prireja v dvorani Svobode Žiri zdaj že tradicionalni koncert 26. decembra, na štefanovo oziroma na dan samostojnosti, zaradi velikega zanimanja občinstva pa ga ponovijo še 28. decembra. Zbor pa si je v sodelovanju s Turističnim društvom Žiri in jamarji iz Gorenje vasi izbral precej nenavadno, a za to okolje nadvse izvirno prizorišče: obe utrdbi Rupnikove linije na Žirovskem vrhu, ki sta tudi največji od ohranjenih. Njihov koncert pride na šentjanževo (27. de-

Na koncertu v Žirov, 26. decembra 2007: Andrej Žakelj, pevovodja MOPZ Alpina, čestita veteranu Vikiju Žaklju. / Foto: Jaki Kac

Pri godbi je tudi več rosno mladih godbenikov in godbenic. Upati je, da bo mladi dirigent z njimi odprl novo poglavje v zgodovini godbe, od katere se poslavlja legendarni Viki Žakelj.

cembra), zadnji je bil v utrdbi Hrastov grič.

Na tem koncertu se je zbor, ki sicer poje že od leta 1964, predstavil z dvema skupinama pesmi; najprej so zapeli nekaj slovenskih narodnih in ljubljensko-uglašenih, potem pa še nekaj božičnih. Zdi se čudno, a je čisto res: legendarna Sveta noč se lepo sliši tudi v bunkerju. Sicer pa je znano, da so jo med vojami peli tudi vojaki na bojiščih. Posebej zanimiv program je zbor pod umetniškim vodstvom Andreja Žaklja pripravil za predlanski koncert, 27. de-

cembra 2006. Zapeli so himne držav, katerim smo v 20. stoletju pripadali Slovenci, med njimi cesarsko-kraljevo Bog ohrani, bog obvarji, jugoslovansko kraljevo Bože pravde, Hej Slovane, Zdravljico ...

Pihalna godba Alpina, ustanovljena v istem letu kot tovarna (1947), je na letošnjem koncertu proslavila svojo in Alpinino 60-letnico. Predstavil se je tudi novi dirigent, Primož Peterlin iz Logatca. Največ priznanj pa je bil deležen Viki Žakelj, živa legenda žirovske godbe, edini, ki v njej sodeluje nepreki-

njeno že od vsega začetka, torej 60 let. Naslednji, ki pridejo za njim po stažu, so pri godbi 31, 30, 29, 27, 26 let (Cveto Gruden ml., Božo Mlinar, Branko Žakelj, Ciril Erznožnik, Roman Stanonik) ... Drugi so medtem že odnehali. Razveseljivo je dejstvo, da je pri godbi tudi več rosno mladih godbenikov in godbenic, katerih godbeni staž znaša komaj tri leta. Upati je, da bo mladi dirigent z njimi začel pisati novo poglavje v zgodovini godbe, od katere se po lastnih besedah, izrečenih na koncertu, poslavlja tudi vete-

ran Viki. (Pa mu ne verjamem povsem, saj mi ni jasno, kako bi ta glasbeni stvari povsem predani mož shajal brez godbe!)

Želimo, da bi pomlajena godba in zbor vztrajala pri svojem glasbenem poslanstvu, ki je posebej dragoceno v okolju, ki ne premore poklicnih pevcev in filharmonikov, zaznamuje pa ga glasbeno izročilo številnih generacij in osebnosti, kakršni sta bila pokojna Anton Jobst in Slobodan Poljanšek. In da bi imela v tovarni Alpina in njenih delavcih tudi v prihodnje primerno oporo.

Sodobno suženjstvo

7

SEDMICA

MARJETA SMOLNIKAR

Do začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja so stvari potekale kolikor toliko normalno, kar je mogoče imeti za približek naravnega; otroci so se med seboj družili in "zapravljali" čas z igranjem. Igrali so se ravbarje in žandarje alias partizane in Nemce, med dvema ognjema, ate in mame, zdravnike, skakali ristanec, si kradli zemljo, plezali po drevesih in pri tem trgali hlače ter razbijali nosove, fucali, zbirali potiskane prtičke in tako naprej iz dneva v dan in najmanj pet ur na dan. Prek igre kot socialne kategorije so spoznavali družbeno resničnost in urili svoj značaj. V osemdesetih pa se je začelo: Jet Pac, Pirates, Com-

mando, Leisure Suit Larry, King's Quest, Space Quest in podobno, Sketch Fighter, pa vse do Second life (po kranjsko drugo življenje, ki ga igra in živi že več kot dva milijona otrok in odraslih) in World of Warcraft ter Call of Duty, ki sta postali super uspešnici.

Samo v Združenih državah Amerike in v Kanadi naj bi se na trgu z video igrami letno obrnilo osemnajst milijard dolarjev. To ne pomeni nič drugega, kot da postajajo lastniki (komercialno uspešnih) video iger bajno bogati, otroci, ki so jim igre v prvi vrsti namenjene, pa sodobni sužnji. Svetovne organizacije, ki menda bedijo nad pravicami otrok, dogajanje opazujejo z zaprtimi očmi,

Zasužnjevanje otrok z video igrami je večplastno, posledice pa so nepredvidljive. Tako na osebni kot tudi na družbeni ravni. Otroci, ki ure in ure in iz dneva v dan čepijo pred računalnikom ter komunicirajo z navideznim svetom, niso prikrajšani le za druženje z vrstniki, ki so iz pravega mesa in iz prave krvi, pač pa za resničnost nasploh; prikrajšani so za solze in za smeh, za razbita kolena, za razvoj lastnega domišljjskega sveta, za nabiranje življenjskih izkušenj, za soočenje s strahom in s pogumom, za resnico in za laži in za vse druge fineše in odenke resničnosti.

Otroci, ki se večino prostega časa družijo z virtualnimi prijatelji in junaki, postanejo od video iger tako odvisni kot, denimo, odrasli od rulete, sociološka in psihološka znanost pa na vprašanje, kako pozdraviti odvisnika, starega osem, sedem ali samo šest let, nima odgovora. Poleg tega, da je pri otrocih, zasvojenih z video igrami, vprašljiv psihosocialni razvoj, je v nevarnosti tudi njihov fizični razvoj, kar je svojevrstni izziv za medicinsko stroko in znotraj nje za ortopedijo.

Se pravi, na problem sodobnega zasuznjevanja otrok in posledic tega zasuznjevanja bi morali imeti odgovor tako sociologi, psihologi in ortopedi kot tudi svetovne organizaci-

je, ki naj bi delovale v dobro otrok. Odgovora nimajo ne eni, ne drugi, ne tretji. Se najbolj žalostno v zvezi z resnico virtualnega sveta pa je dejstvo, da starši zasuznjevanje svojih otrok opazujejo z zaprtimi očmi in ga brezskrbno dopuščajo.

Zanimivo je, da Slovenija, ki se ima za napredno, demokratično in socialno državo, pri vseh tisočih in tisočih zaposlenih birokratih ne premore enega samega varuha otrokovih pravic. Varuha, ki ne bi eksplicitno izpostavljal, recimo, pravic romskih otrok, ampak pravice vseh otrok do "naravnega" odraslanja in vsakodnevnega druženja z vrstniki.

Marmor v mladih rokah

Z novim letom je kot novi predsednik uprave krmilo vodilnega kamnoseškega podjetja prevzel mladi Gregor Žontar, dolgoletni direktor in večinski lastnik Brane Selak pa se umika na mesto prokurista.

STEFAN ZARGI

Hotavlje - V Marmorju Hotavlje, ki bo letos jeseni praznoval 60-letnico obstoja, so bili štirje direktorji, med katerimi pa prav gotovo lahko govorimo o dveh legendah: Alojzu Štremfelju, ki je postavil temelje podjetja, ter o Branetu Selaku, ki je vodil Marmor kar 28 let in iz njega ustvaril vodilno kamnoseško podjetje ne samo pri nas, pač pa tudi na Zahodnem Balkanu in z velikim ugledom po vsej Evropi. Kaj je pomenil Marmor s okoli 150 delovnimi mesti za Poljansko dolino, ni treba posebej poudarjati, o delu Braneta Selaka pa zagovorno pričujeta tudi priznanji Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske uspehe in naslov častnega občana Občine Gorenja vas-Poljane. Povabili smo ga na pogovor.

Kdaj in kako ste začeli v Marmorju?

"V Marmorju Hotavlje sem prebil 39 let, 28 let kot direktor. Sem sem prišel takoj po končani srednji šoli in odsluženi vojaščini. Takrat je bil direktor Alojz Štremfelj, ki je postavil temelje Marmorja. Leta 1969 smo postavili obrat za umetne plošče, kjer sem bil nadzorni in nadaljeval kot obratovodja. Do leta 1980 sem opravil praktično vse faze in vrste dela, od prodajnega referenta, tehničnega vodje do ukvarjanja s komercialno - vse razen samih financ. V letu 1980 smo pod mojim vodstvom zgradili sedanji objekt Marmorja, ki je pomenil veliko prelomnico. V želji po širitvi smo s svojimi izdelki že v sedemdesetih letih napravili prve korake v tujino, vključili smo se v gradnje v Iraku, 1974 položili hotavelski marmor v konferenčnem centru v Zimbabveju (še vedno je to objekt, kjer ja položeno največ 'hotavelsčana'), sicer pa nam je bil izziv Zahod, saj smo se zavedali, da le od tam lahko dobimo najsoodnejšo tehnologijo."

Za kakšno tehnologijo pri tem gre?

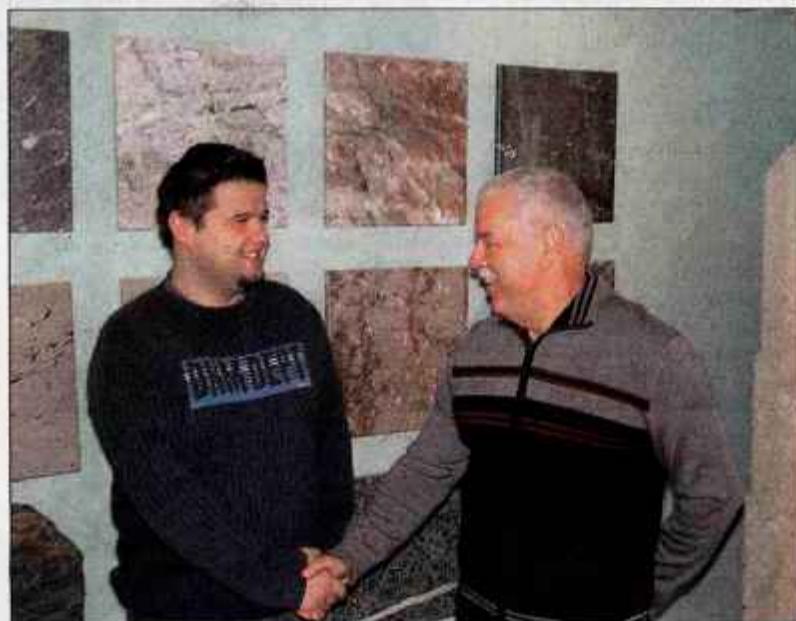
"Leta 1976 smo imeli v Marmorju kot prvi v kamnarstvu v svetu računalniško voden obdelovalni stroj, s katerim smo napravili izjemno preboj na trgu ter postali vzor, k nam so se prihajali učiti. Od tedaj smo vseskozi skrbeli, da imamo najmodernejšo tehnologijo, da smo korak pred drugimi, pri čemer smo seveda veliko vplaga-

li tudi v znanje zaposlenih. Naša velika prednost je, da smo sposobni izpeljati celoten in celovit projekt: od načrtov, nabave ali pridobitve surovin, obdelave materialov do končne vgradnje oziroma montaže. Naš največji projekt je brez dvoma hram sv.

Danes postajajo menedžerski odkupi že prav zloglasni. Kako ste pridobili večinski lastniški delež?

"Lastninjenje Marmorja smo, o tem sem trdno prepričan, izpeljali na izjemno korekten in za okolje sprejemljiv način. V prvi fazi

mu prepuščal pooblastila do te mere, da so se nekateri, ki me poznajo, čudili. Med mladimi perspektivnimi kadri sem ga ocenil kot najspodobnejšega. Oblikovala se je mlada ekipa, ki se je že tudi dokazala in z velikim veseljem in dobro vestjo jim

Za naše bralce sta si dosedanjí dolgoletni direktor Brane Selak (na desni) in novi predsednik uprave Marmorja Hotavlje Gregor Žontar segla v roke.

Save v Beogradu, ki so ga začeli leta 2002 in bo zaključen - po sredi so umetniki, izdelovalci mozaikov, pa tudi omejene možnosti, šele čez dolgo vrsto let."

Poleg vodenja Marmorja ste bili aktivni tudi na drugih področjih. katerih?

"V preteklih letih sem opravljal vrsto funkcij in za nekatere lahko rečem, da sem bil nanje tudi ponosen. Zadnjih pet let nekdanje Jugoslavije sem bil predsednik kamnarjev - Združenja Kamen garant Jugoslavije, kar ni bilo le priznanje meni, pač pa tudi Marmorju, ki je bil za velik korak pred drugimi. To ime, ki smo si ga ustvarili, tudi danes omogoča pridobivanje poslov na območjih nekdanje skupne države, saj nas vsi poznajo po vrhunski kvaliteti ter po tem, da vedno držimo besedo, kar ni pogosto v teh krajih. Tako pri izvedbi kot plačilih. Aktiven sem bil še v Zbornici za gradbeništvo in industrijo gradbenih materialov pri Gospodarski zbornici, sem član nadzornega sveta Gorenjske banke, vodil sem direktorski klub za območje nekdanje občine Škofja Loka, opravljal pa sem tudi vrsto funkcij v športu na občinski in krajevni ravni, aktiven sem v krajevni skupnosti, kjer živim."

smo bili vključeni vsi zaposleni in leta 1996 s priljubljenimi petimi plačami kapitalizirali podjetje, s čimer smo pokazali, da želimo biti samostojni, in si pridobili tudi večinski delež. Čas seveda prinaša svoje, ljudje so deleže prodajali in lastništvo se je postopoma koncentriralo. Danes imam prek svojega podjetja Marmor v večinski lasti. Naj poudarim, da pri tem ni bilo nikakršnih danes spornih menedžerskih kreditov z zastavo delnic. Računi so čisti, rečem lahko, da glede tega nimam nobenih slabih občutkov. Predvsem se ob tem lastništvu zavedam velike odgovornosti, ki sem jo prevzel, odgovornosti za dobro poslovanje, razvoj, za dobro zaposlenih. Ko sem leta 1980 prevzel direktorsko mesto, sem si zadal cilj, da Marmor pripeljem med najboljše v panogi in da bo konkurenčen tudi na tujih trgih. Mislim, da mi je to tudi uspelo."

Kako ste poskrbeli za svoje nasledstvo?

"Med mojimi najpomembnejšimi cilji je tudi bila trdna zaveza, da pred odhodom oblikujem ekipo, ki bo nadaljevala moje delo. Že pred dvema letoma sem postavil za izvršnega direktorja Gregorja Žontarja in

prepuščam vodenje podjetja. Naj dodam, da mi je v veliko zadovoljstvo tudi, da sta si našla svoje delo v Marmorju in mesto v tej vodilni ekipi tudi oba sinova - eden vodi nabavo in maloprodajo, drugi vodi informatiko. Z novim letom, ko mi je potekel mandat, je bila imenovana nova uprava, sam ostajam prokurist, ki se bo ukvarjal s pridobivanjem večjih poslov in lobiranjem, jeseni pa imam izpolnjene pogoje za pokoj. Marmor je na območjih nekdanje Jugoslavije ustanovil štiri hčerinske firme in čaka nas ogromno dela pri organizaciji in konsolidaciji te skupine. Torej veliko izzivov za mlade!"

Nadzorni svet Marmorja Hotavlje je 18. decembra za predsednika dvočlanske uprave imenoval 30-letnega diplomiranega ekonomista Gregorja Žontarja. V Marmorju je sedem let, dve leti kot študent in pet let kot redno zaposleni. Začel je v financah in vsako leto dobil kakšno dodatno odgovornost, pred dvema letoma postal izvršni direktor. Imenovan je za dobo enega leta in po preverjanju rezultatov mu sledi reden petletni mandat. Drugi član uprave je Silvo Pivk, odgovoren za tehnično področje.

KRANJ

Si.mobil na novi lokaciji

Iz družbe Si.mobil - Vodafone so sporočili, da bodo 14. januarja na Glavnem trgu 3 (nekdanj trgovina Alpine) v Kranju odprli nov prodajni center. Ta bo za čas trajanja prenove Trgovskega centra Globus v celoti nadomestil obstoječega, ki zapira svoja vrata 10. januarja. Uporabnikom bo v novem centru na voljo celotna ponudba naročniških in predplačniških paketov ter preizkušanje različnih mobilnih telefonov in storitev. Poslovnim strankam bo namenjen poseben prostor za predstavitev ponudbe. Uporabniki bodo na prodajnem mestu lahko poravnali svoje mesečne račune, na voljo jim bo pomoč pri izbiri storitev in popolna podpora v primeru težav ali potrebe po servisnih storitvah. Center Si.mobil - Vodafone na Glavnem trgu 3 v Kranju bo odprt od ponedeljka do petka od 8. do 20. ure in ob sobotah od 9. do 13. ure. **Š. Ž.**

www.vodafone.si

Do 2.800 EUR ugodneje

Čisto majčkene cene so spet tu.

Is spet razveljavljajo. Sedaj vam lahko getarjeno celo do 2.800 EUR ugodneje cene. Zato prihite v naš salon in si izberite svojega Volkswagen. Na vas čakajo Fiat, Polo, Golf, Golf Plus, Jetta, Passat in Skoda na voljo. Vključno vključno je odlična od posameznega modela. Z vaskim od njih pa še vstop v svetni leto prav gotovo la tepti.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

SVET JZ LJUDSKE UNIVERZE KRANJ

Center za izobraževanje in kulturo,
Cesta Staneta Žagarja 1, Kranj

razpisuje, skladno z določili Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakona o izobraževanju odraslih, prosto delovno mesto

DIREKTORJA - DIREKTORICE

Pogoji:

- najmanj visokošolska izobrazba
- pedagoško andragoška izobrazba
- strokovni izpit za področje vzgoje in izobraževanja
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju, od tega najmanj 3 leta v izobraževanju odraslih
- priložen program vodenja zavoda Ljudske univerze Kranj za mandatno obdobje

Kandidati morajo k prijavi priložiti dokazilo:

- da niso bili pravno-močno obojeni zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot 6 mesecev;
 - da niso bili pravno-močno obojeni zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost.
- Dokazila ne smejo biti starejša od 8 dni.

Izbrani kandidat/-ka bo imenovan/-a za dobo petih let.

Pisno prijavo z navedbo kratkega življenjepisa in s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v zaprti ovojnici pošljejo v roku 8 dni od objave na naslov: **Svet zavoda LJUDSKE UNIVERZE KRANJ, Cesta Staneta Žagarja 1, 4000 Kranj, z oznako "Za razpis direktorja/-ice."**

O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonitem roku.

LJUBLJANA

Dodatna plačila za ekstenzivno rejo

V skladu s spremembami Uredbe o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu, ki jih je vlada sprejela 20. decembra, je odprt nov rok vlaganja zahtevkov za Dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedi. Za žensko govedo, ki je telilo med 1. junijem 2007 in 10. decembrom 2007, lahko vlagatelj vložijo zahteve od 1. januarja do 25. februarja 2008. Zahteve je potrebno vložiti v pisni obliki na posebnem obrazcu, ki ga vlagatelj dobijo na Kmetijsko svetovalni službi Slovenije. Obrazec pa je objavljen tudi na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (www.arsktrp.gov.si) na strani: Obrazci in navodila - Zbirna vloga. Na agenciji prosijo vlagatelje, naj bodo pri pošiljanju zahtevkov pozorni na izpolnjevanje vseh pogojev za premijo. M. G.

LJUBLJANA

Rijavčeva kupila še 1000 delnic Ljubljanskih mlekar

Iz Ljubljanskih mlekar so sporočili, da je predsednica uprave Cvetana Rijavec od Gorenjske borzno posredniške hiše iz Kranja kupila 1000 tisoč delnic. Rijavčeva ima že od sredine decembra 1000 delnic Ljubljanskih mlekar, tako da jih ima po zadnjem nakupu skupaj v lasti 2000. M. G.

KZK, Kmetijstvo, d.o.o.
Kranjska cesta 29, 4208 ŠENČUR

K sodelovanju vabimo kandidate za prosta delovna mesta:

1. VODJA POSLOVNE ENOTE (m/2)

Objavljeno delovno mesto obsega sledeča dela in naloge:

- vodenje in organiziranje poljedelske in živilarske proizvodnje na enoti,
- sodelovanje pri izdelavi proizvodno finančnega načrta enote,
- nadziranje racionalne rabe reprodukcijskih materialov in izrabe delovnih sredstev,
- nadzor nad doslednim vodenjem dokumentacije materiala, podatkov za izračun plač zaposlenih in skrb za ažurnost pri vodenju in oddaji dokumentacije,
- sodelovanje pri prodaji proizvodov na enoti (količinsko, kakovostno),
- seznanjanje zaposlenih na enoti s pomembnimi predpisi, sklepi in navodili,
- sodelovanje in usklajevanje organizacije dela med enotami,
- skrb za varno delo zaposlenih na enoti,
- spremljanje novih tehnologij in uvajanje v prakso.

Pogoji in pričakovana znanja kandidata:

- najmanj VI. stopnja izobrazbe kmetijske smeri,
- delovne izkušnje s področja kmetijske proizvodnje,
- izpit kategorije B, lasten prevoz,
- poznavanje aktualne kmetijske politike
- usposobljenost za delo z računalnikom (Word, Excel, internet),
- samoiniciativnost, komunikativnost, sposobnost samostojnega dela, timskega dela ter hitrega odločanja ter prilagajanja trenutnim situacijam.

2. DELOVODJA V ŽIVINOREJI (m/2)

Objavljeno delovno mesto obsega sledeča dela in naloge:

- organiziranje del v živinoreji,
- dajanje navodil pri kmljenju, molži, čiščenju in oskrbi živali,
- zagotavljanje potrebnih dokumentov pri prometu z živali,
- vodenje raznih evidenc v živilarski proizvodnji

Pogoji in pričakovana znanja kandidata:

- najmanj V. stopnja izobrazbe živilarske smeri,
- delovne izkušnje s področja živilarske proizvodnje
- izpit kategorije B, lasten prevoz,
- usposobljenost za delo z računalnikom (Word, Excel, internet),
- komunikativnost, sposobnost samostojnega dela, timskega dela.

3. ŽIVINOREJEC - MOLZNIK (m/2)
- 2 delovni mesti

Objavljeno delovno mesto obsega sledeča dela in naloge:

- molža krav, čiščenje molznih naprav in prostorov (priprava molznega stroja, mehanično čiščenje molznih enot, pranje molznih enot, čiščenje bazena za mleko, čiščenje molzila in ostalih prostorov)

Pogoji in pričakovana znanja kandidata:

- najmanj IV. stopnja živilarske smeri (kmetijec)
- delovne izkušnje s področja živilarske proizvodnje in poznavanje del v hlevu

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 6 mesecev s poskusno dobo, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na sedež podjetja v roku 15 dni od objave.

Gospodar Kmetije ni igralec

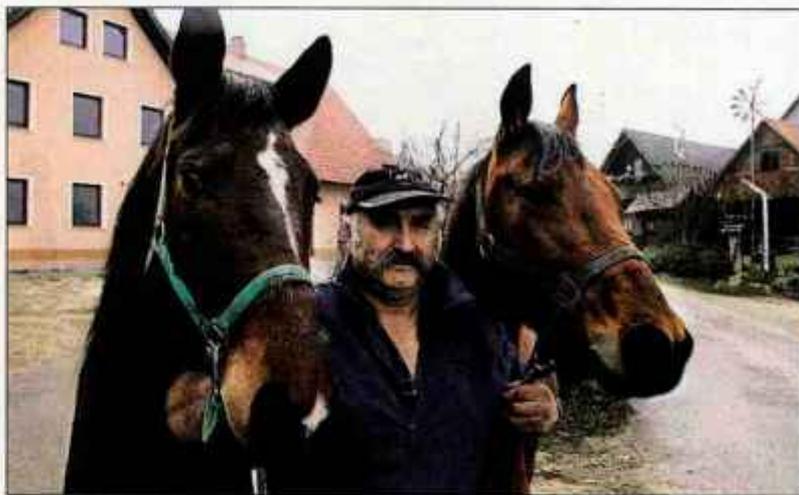
Marjan Podobnik je v zadnjih mesecih postal prepoznaven kot gospodar resničnostnega šova Kmetija. Poudarja, da ni igralec, ampak kmet z dvema posestvoma in dopolnilno, turistično dejavnostjo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Idrija - Marjana Podobnika danes pozna veliko Slovencev in ga zato tudi ustavljajo na ulici: "Mnogi rečejo, to je pa gospodar Kmetije. Mene to ne moti, saj nisem nikomur storil nič hudega. Lepo se pogovarjamo, odgovarjati moram na razna vprašanja." Dodaja, da je na njegovi turistični kmetiji Pr' Kobal v Idriji (v isti smeri kot bolnišnica) zagotovo sedaj več obiskovalcev, saj si želijo videti gospodarja v živo, predvsem pa spoznati resnico: ali je res kmet ali igralec.

Po novem letu se Marjan Podobnik z družino seli v novo hišo, kjer bodo uredili tudi 16 turističnih postelj. A kmetija Pr' Kobal ni edina družinska kmetija, višje od sedanjega je še ena, saj so drugi grunt delno kupili, delno pa jim ga je prejšnja lastnica podarila. Na kmetiji danes živi z ženo, s selitvijo v novo hišo pa se bo priselil tudi sin z družino in dvema vnukoma. Tako bo kmetija še bolj živa. Živa pa je bila tudi minulo jesen, še posebej zadnji mesec, ko so pripravili veliko novoletnih rajanj.

Skupno je kmetija velika 35 hektarjev, glavna dejavnost je živilarska, natančneje konjereja in dodatna dejavnost kmečki turizem. Kot rečeno, zaenkrat z domačo hrano in pijačo, turističnim jahanjem ali vožnjo z zapravljkom, po novem letu pa tudi prenočišča. Trenutno imajo na kmetiji sedem lastnih konj, še tri pa v reji oziroma za njih skrbijo. Kmetija je hribovska, pravi Podobnik: "Njive so na ravnem, travniki in pašniki ter tudi gozd pa na strmih pobočjih. Kljub temu pa lahko rečem, da se z delom da nekaj iztržiti in se razvijamo."

Marjan Podobnik, gospodar kmetije Pr' Kobal in gospodar Kmetije, prvega resničnostnega šova v naravi / Foto: Gorazd Kavčič

Včasih klarinet, sedaj harmonika

V prazničnih dneh so imeli veliko dela z gosti, saj so pripravili zelo veliko novoletnih zabav. Pred dnevi so gostili tudi konjarje, ko so na sv. Štefana pripravili žegnane konje, nato pa je domače konjeniško društvo pripravilo še redno letno skupščino. "Ob prehodu na novo leto bomo pa doma, v krogu družine in ne bomo sprejemali gostov. Preprosto povedano, utrujeni smo od vsega dogajanja ta mesec, zato si bomo vzeli prosto, seveda pa bo že na prvi dan novega leta odprto. Pripravili bomo praznično kosilo, zagotovo bo prišel tudi kak vaški glasbenik in bo zelo veselo," pove Podobnik, ki je tudi sam pred leti igral na klarinet, sedaj pa prime za harmoniko.

"Klarinet sem igral, potem pa sem si poškodoval prst," pravi gospodar in polkaže na manjkajoči mezinec: "Nakar sem se lotil harmonike, iz katere že izvljajam lepe melodije." Igral je tudi njegov oče, ki je bil glavni na števil-

nih veselich in ohceth. Tako je naučil tudi otroke, saj je v tem videl dobro priložnost za zaslužek. Marjanu je naročil, naj igra klarinet, bratu bariton, sam pa je igral na harmoniko. "Ni bilo veliko zasluzka, vendar smo bili z male kmetije, kjer je bil vsak dinar dobrodošel."

Vas obiskujejo tudi Gorenjci? "Imam veliko prijateljev na Gorenjskem, iz Žirov in Poljanske doline in tudi Kranja, Senčurja se srečujemo. Včasih je bila tu res meja, vendar nas to danes ne moti," v smehu pravi gospodar. Njihova turistična kmetija je znana po domačih suhih jedeh, idrijskih žlikrofih, ..., pravi gospodar: "Žena je izredno natančna. Vsaka skupina se mora naročiti vsaj dan prej, saj ponujamo le sveže jedi. Velikokrat se zgodi, da nas vprašajo, zakaj nimate, a enostavno ne želimo ponuditi postanih jedi. Seveda pa vedno ponudimo domač narezek, ob nedeljah pa tudi joto ali druge jedi na žlico, tudi gobovo juho."

Sodelovanje v šovu

Gospodarja Kmetije smo morali tudi vprašati, kako je prišel na televizijo. "Poklicali so me in vprašali, ali se lahko oglasijo. Seveda, saj še nikogar nisem nagnal, vsak je dobrodošel. Padla je debata in šele čez čas so mi povedali, da me vabijo k sodelovanju v šovu. Vprašali so, ali bi prišel v Ljubljano na intervju, pa sem odvrnil, da nimam časa, preveč dela imam. Sele po prepričevanju žene sem šel in jim tudi tam povedal, da so gotovo boljši, mlajši, ... Kljub temu so me izbrali, in me še nekaj dni prepričevali. Na koncu sem se vdal. Povedal sem le, da bom šel le dvakrat na teden, po potrebi tretjič v nuji, saj časa na kmetiji ni nikoli preveč. Tako je tudi bilo," je razložil Marjan Podobnik, ki je Kmetijo spremljal, kadar je le lahko. S tekmovalci se je dobro razumel, navdušen je, da so vsi radi prišli za delo, čeprav nekateri niso na začetku nič znali. Kmalu se bodo zbrali na njegovi kmetiji in se skupaj povseslili.

Kdo ima zasluge za spremembo

Sindikat kmetov Slovenije odgovarja vodstvu Kmetijsko gozdarske zbornice.

MATJAŽ GREGORIČ

Sindikat kmetov Slovenije se je z odprtim pismom odzval na trditve Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) o zaslughah za spremembo zakonodaje pri plačevanju premije za ekstenzivno rejo ženskih govedi.

"Obveščanje javnosti o dejavnostih nevladnih organizacij ima velik pomen za njihovo prepoznavnost med

člani in tudi v širši javnosti. Nekateri posamezniki ste očitno pripravljeni storiti vse, da bi bile organizacije, ki jim predsedujejo, zaslužne za vse pozitivne spremembe, ki se pri nas dogajajo na področju kmetijstva. S tem, ko javnost obveščate o dogodkih, ki so pripeljali do pozitivnih sprememb za rejce, večkrat pozabljate, da se je za spremembe prizadeval tudi kdo drug," piše sindikat v odprtem pismu predsedni-

ku KGZS Petru Vrisku. V nadaljevanju sindikat navede, da so šokirani, saj je uredba dejansko zniževala ovojnico za ekstenzivno rejo ženskih govedi. Ovojnica naj bi se znižala sorazmerno s številom dni, za katere so se vlagali zahtevki (približno za polovico) in s tem bi bila premija za kravo, ki izpolnjuje pogoje, približno 125 evrov. Vzrok za takšno rešitev je kmetijsko ministrstvo videlo v previsoki premiji po kravi,

ki je upravičena za premijo v letu 2007. Višina premije po takrat veljavni Uredbi bi znašala okoli 265 evrov za žival. Ob tem Vriska sprašuje, kdaj in na kakšen način so na KGZS dosegli spremembo, ki so jo objavili tudi na spletni strani oziroma ali je spremembo Uredbe, dosegla z uradnimi ali neuradnimi sestanki, pod mizo ali v dogovoru z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Marinkine posebne sposobnosti

Med redkimi ljudmi, ki imajo posebne, nepojasnjene sposobnosti, je tudi Marinka Mikelj iz vasi Milje pri Kranju. Zgodaj je zaznala moč v dlaneh, saj s polaganjem rok lahko pomaga pri različnih bolečinah.

LIDIJA JEŽ

Zaposlena je bila kot šivilja v Gorenjskih oblačilih, toda slutila je, da jo čaka še vse kaj drugega. Kljub temu da je bilo v tistem času le malo slišati o posebnih danostih, kaj šele o kanaliziranih sporočilih, je Marinka vedela, da je v njej neka sila, ki ji je treba slediti. Zaupala ji je in ob tem nenehno širila svojo notranjo moč. Od takrat je pomagala pozdraviti vrsto ljudi. Ta zanimiva in hkrati zelo skromna ženska pa, poleg tega da zdravi, pomaga še pri vrsti težav; vse pogosteje tudi pri premagovanju urokov.

Marinka Mikelj

Skrivnostna Južna Amerika

Brazilijska ima za Marinko Mikelj poseben pomen. Tam je obiskala Joasa Teixeira de Farcea, ki operira brez rezov. "Srečanje je bilo zanimivo in presenetljivo. Mimogrede mi je odstranil žolčne kamne in mi povedal, da je moja naloga zdravljenje z rokami. Neverjetno je bilo tudi to, da se je želel fotografirati z mano; na steni je visela slika Kristusa in na posnetku gre en žarek od Kristusa k Joasu in drugi k meni," pripoveduje Marinka in našteva še kar nekaj takih "čudežev". Kot zdraviteljica se vsako leto vrača v Brazilijsko, kjer jo čaka vrsta pacientov - pokaže pisne zahvale, ki pričajo, kako zelo je spoštovana v tistem delu sveta. Tesno je povezana tudi z Vido Vidmar, Slovenko, ki v Brazilijski vodi duhovni center. Prav pri Vidi jo je "odkril" eden od zdravilcev in prepoznal v njej izjemno moč, s katero lahko čisti tudi duše umrlih, ki se včasih prisesejo. Tako je tam dobila tudi znanje s tega področja. Zanimiva je tudi njena izkušnja z indijanskim šamanom; ki ji je izkazal veliko spoštovanje.

Od Esenov do Indije

Marinka Mikelj je prebolela raka. Takrat je bila stara 30 let in imela je dojenčka. Poslušala je notranji glas in po svoji poti premagala bolezen. Od takrat se je srečala z mnogimi bolniki z rakom, pa tudi z mnogimi zdravniki in jim uspešno pomagala. Ima veliko danosti in obvlada vrsto metod zdravljenja - od kristalov dalje - zadnje čase pa

uporablja pri zdravljenju predvsem metodo psihokinetike Esenov, ki je zelo učinkovita. Na tej osnovi pravi, lahko izsesa določene bolezni, včasih celo izreče bolna tkiva ali pozdravi s svojim obsevanjem. Njena življenjska pot je kot filmska zgodba, saj se je odvijala tako, da je lahko vse bolj rasla in se razvijala kot duhovna zdraviteljica. "Ko se ozrem nazaj po svojem življenju, vem, da sem bila dobesedno vodena," pravi Marinka.

Bila je tudi v Indiji v centru Sai Babr in se z njim tudi približe srečala. Tam se je učila izdelovanja določenih zdravil in informiranja teh, kar danes lahko počne s svojimi dlanmi. To večino zvesto neguje; njeni vnuki, pravi Marinka, niso še nikoli vzeli antibiotika, saj jim sama pomaga tudi na tak način. V Indiji pa je spoznala tudi 4000 let staro znanje numerologi-

nju kompatibilnosti v partnerstvih, saj včasih ljudje silijo v povsem napačne zveze, ki le uničujejo oba partnerja."

Pri nas je veliko črne magije

Ne da bi iskala znanje o urokih in o dušah umrlih, ki se prisesajo na svoje ali znance, se ji je to skrivnostno področje kar odpiralo. Ugotavlja pa tudi, da je pri nas vse več črne magije. "Črna magijo zaznam z dlanmi, začutim jo kot močno valovanje." Tudi pri Danici Divjak je bilo tako - hrano je zelo slabo prebavljala, pogosto jo je dušilo, točne diagnoze pa ni bilo. Zdravniki so ji lajšali težave z injekcijami, z zdravili, stanje pa se je slabšalo; zaposlena je bila le še s polovičnim delovnim časom. Ob naključnem srečanju z Marinko je spoznala, da je vzrok urok. Dvakrat na

Zgovorna številka 11

Marinki številke veliko povedo; pravi, da pojasnjujejo tudi tragični 11. september v New Yorku. 11. september je bil 254. dan tistega leta, seštevek je 11. Letalo, ki je zadelo severno stranico prve stolpnice, je imelo številko 11. V tem letalu je bilo 92 ljudi, seštevek je 11. V letalu, ki je zadelo južni nebotičnik, je bilo 65 potnikov, seštevek je 11. Dvojčka sta spominjala na številko 11. Besedna zveza New York City ima 11 črk.

je, ki se mu je intenzivno posvetila. "Številke ogromno razkrijejo; na tej osnovi dobi človek poglobljen pogled v osebnost, vse od talentov, sposobnosti do omejitev tako v telesnem kot tudi duhovnem pomenu. Še zlasti pa bi jo priporočila pri ugotavlja-

teden jo je mož vozil k Marinki in to več kot 150 kilometrov v eno smer ... Postopno se je stanje normaliziralo in marsikaj se je pri njih doma spremenilo oz. izboljšalo.

V Brazilijski se je naučila tudi osvobajanja prisesanih

Lučo je zaščitni znak Lubnika

Koča na Lubniku, ki je s 1025 metri nad morjem le malo nad mejo greha, ima najmanj dve posebnosti - zabavne napise in Luča.

LIDIJA JEŽ

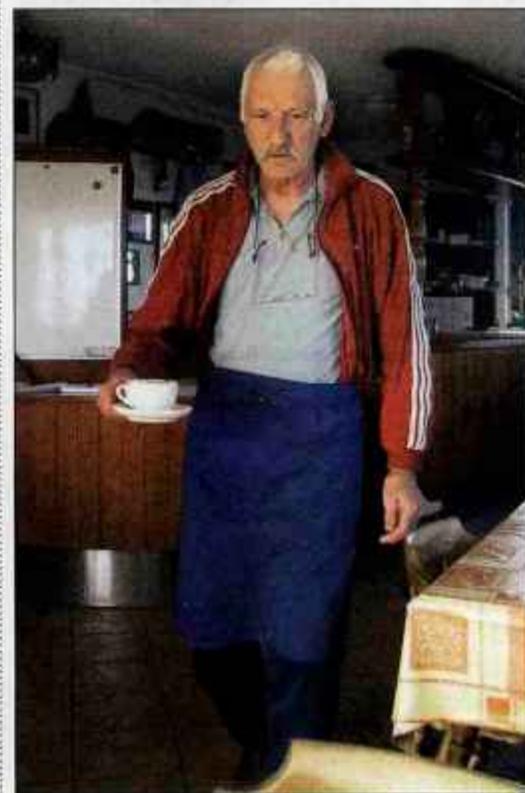
Njegova hudomušnost napolni kočo in razvedri obiskovalce. Ti prihajajo vsak dan in tudi slabo vreme ni ovira! Še zlasti ne za domačine - Škofjeločane. Trinajst let je že Lučo na Lubniku. Toda, vse se enkrat konča; kmalu bo odšel, ker bi se rad posvetil svoji družini, še zlasti vnučkom. Pa tudi zato, ker "bo čez 20 let star že 90 let!". Postopoma, pravi, že odnaša stvari v dolino.

Ko je bil Lučo v Škofji Loki še policist - takrat še miličnik - je poznal le malo ljudi. Služba in družina sta bila njegov svet. Po upokojitvi pa se je zanj življenje precej spremenilo. Prijatelji so ga povabili, da bi bil natak na športni dvorani, in malo za hec, malo za res, je povabilo sprejel. Očitno se je dobro obnesel, saj je sledilo povabilo, da bi pasel ovce na Blegošu ... Biti pastir je odgovorno delo in tudi to je Lučo sprejel. Kar nekaj let je bil na Blegošu in izmenjavale so se njegove vloge od pastirja do oskrbnika koče. "Tam je bilo lepo - travniki polni zdravilnih zelišč, veliko prostora in ravno prav ljudi ...," se spominja. Na Lubniku, kamor je prišel za eno leto, ostal pa je kar tinaest let, je drugače. "Če bi se tu podal nekajkrat okoli koče - saj drugam niti ne morem - bi me kmalu po-

slali na zdravljenje ...," se pošali.

Lučo je prišel v Škofjo Loko z Bovškega. Stari oče ga je naučil plesti košare in še kaj, saj so imeli doma obrt, ki se je lepo uveljavila. Celo v ZDA so izvažali pletene košare za kužke. Del takratnih spretnosti je obdržal in kadar je samotno v koči na Lubniku, oplete kakšno steklenico. Sicer pa pohodniki Luča poznajo predvsem po njegovi zgovornosti in duhovitosti. Ko je skupina planincev ob čaju listala po knjigi Lepote Slovenije, je glasno prebral naslov in dodal: "Torej, sem jaz notri..." Znajde se tako v kuhinji kot med gosti; njegov hudomušen stil pa dopolnjujejo zabavni napisi, ki jih je koča polna. Ob vhodu prečrtani sekiri sporočata, da je v tej koči prepovedno sekiranje; v vseh jezikih je napisano sporočilo: "Jutri pijača zastoj." Duhovita pa je misel, ki jo je Lučo dobil za enega od okroglih rojstnih dni: "Meni je mene včasih tako žal!" Veselo in prijazno je v koči na Lubniku, ki je odprta tudi takrat, ko je zaprta. Lučo pač ne more odreči gostoljubja.

Kljub temu da odhaja v dolino, bo ostalo na Lubniku veliko njegovega, saj je na svojevrsten način - s šarmom in duhovitostjo - zaznamoval to kočo.

Luciano de Francesci - Lučo

Naravoslovni turizem na Trbojskem jezeru

Čolni, opazovalnice in klopi za ljubitelje narave

UROŠ BRANKOVIČ

Trbojsko jezero je eno največjih območij stoječih voda v osrednji Sloveniji, zaradi enostavnega opazovanja ptic na vodni površini pa tudi idealna učilnica v naravi. Že spomladi in poleti so člani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ob Trbojsko jezero

Opazovanje narave s kopega in odsekov odprte pešpoti postane včasih dolgočasno, zaradi strmih bregov in sten ob Trbojskem jezeru pa tudi nemogoče. Prav zato je bilo s sredstvi projekta izdelanih pet naravnih čolnov s pripadajočimi plavajočimi privezoma, deset klopi, dve splošni in šest tematskih in-

popeljali šest skupin osnovnošolcev 7. in 8. razredov ter dijakov, skupaj več kot 90 mladih. Poleg domačih pa z avstrijskimi društvi lahko pripravijo tudi programe za eno ali več dnevne naravoslovne izlete. Da je s koroškimi vodnimi območji povezana ponudba zelo zanimiva, so potrdili udeleženci šolske in "splošne" skupine, ki so se jo v okviru projekta udeležili prejšnje poletje.

formativnih tabel, za počitek in slabo vreme pa so bile urejene štiri lesene ute za opazovanje ptic in druge narave.

Obiskovalcem je spoznavanje narave, predvsem pa njeno celovito interpretacijo, popestrilo devet informatorjev narave Trbojskega jezera, ki so znanja pridobili na posebnem izobraževanju. Za obisk "na terenu" sta bili izdana slovar Ptice Trbojskega jezera

Splošni in specializirani obiskovalci, npr. opazovalci ptic, so julija lani lahko posneli 60 udeležencev naravoslovne ekskurzije na jezero in v sotesko Zarica. Za popestritev ponudbe Gorenjske je poskrbela tudi ponovitev avgustovske prireditve Dan ob Trbojskem jezeru.

ter naravoslovna didaktična zloženka Trbojsko jezero - zeleno gnezdo Gorenjske, obe v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku. Za aktualno obveščanje obiskovalcev Trbojskega jezera je skrbela spletna stran Trbojsko jezero - Zeleno gnezdo Gorenjske, prav tako v treh jezikih.

Svojega zdravja gospodar

Vsak naj se sam odloči in ne država, kako bo porabljen denar, ki mu pripada od zdravstvenega zavarovanja. Vsak naj se sam odloči, ali bo holesterol odpravil z jabolčnim vinom (tukla, mošt) ali s strupom za podgane.

ALOIS PAVLIN

Življenjska doba je bila pred sto leti komaj 40 let, danes po uradnih statistikah znaša več kot 70 let, s tem pa se ne strinjajam popolnoma. Bistveno je, kdaj leta začne šteti: s spočetjem, z rojstvom ali s 24. letom, z letom nekdanje polnoletnosti, ko so za nami vse otroške bolezni in naravna selekcija. Če bi statistika uporabljala za začetek življenja spočetje, kot zahteva cerkev, bi bili zaradi vseh želenih in neželenih prelinitev rojstev v katastrofalnem položaju, saj bi bila življenjska doba verjetno krajša od 20 let.

V družini mojega starega očeta je bilo rojenih osem otrok, štirje so že kot dojenčki zapustili dolino solza, štirje so doživeli častljivo starost 80 let. (Eden je bil med ustanovitelji prve slovenske posojilnice in Ljubljanske kreditne banke, ena pa žena edinega slovenskega feldmaršala in mati generala, ki je podpisal kapitulacijo jugoslovanske vojske aprila 1941 pri Sarajevu, ker je znal nemško.) Tudi moja praprabica je doživela 87 let brez vsakih zdravniških obravnav.

Hudo sem bil bolan

Leta, kot so bila pogoj za beneškega Doža, sem že presegel. Zaradi hudih vojn in povojnih razmer sem bil hudo bolan. Iskal sem pomoč pri šolski medicini, t. j. pri vrhovih interne medicine. Josip Volavšek (nekaj najboljši slavni modni zdravnik - internist Slovenije, roj. pred 1900) me je zdravil z zelo škodljivim Enterovioformom (Enterokol). Profesor interne medicine Merčun s škodljivim Sulfoguanidimom. Prof. Pompe mi je odstranil mandeljne, še danes čutim posledice te brezvestnosti. Na drugi strani omenjam Tavčarja (po njem so imenovani Tavčarjevi dnevi interne medicine), ki mi ni dal nobenih zdravil, prof. Derč (Derčevi dnevi pediatrije) mi je rekel: "Jaz ne bi nobenih zdravil jemal, kaj pa mi verno, kaj se v našem trebuhu dogaja," prof. Furlan z Golnika je bil odločno proti operaciji mandeljne, a ga žal nisem poslušal. Pošten zdravnik v Švici mi ni dal zdravil, ampak tri tedne dopusta in kot "skop" Švicar nič ni računal.

Pred nadaljnimi podvigi šolske medicine me je rešil mladi zdravnik Janez Bajželj, ki mi je 27 let staremu v njegovi gorenjski direktoratu dal vedeti, da imam le še nekaj let življenja. Takrat sem prišel iz vojaške bolnice z diagnozo "enterocolitis cronica ulcerosa" in v petdesetih letih, ko so vsakega "kriplna" vzeli v vojsko, spoznan za stalno nesposobnega. Tega sem bil vesel, a obenem potrjen, ker sem vedel, da je to zelo huda bolezen. V tem me je potrdil Bajželj rekoč moji materi: "Ja, to je pa zelo huda bolezen - ravno prejšnji teden smo enega socijali: 34 let je bil star, pa je imel vsa čreva zjedena." Mati ni rekla besede, jaz sem si pa mislil "Janez, po tvojem imam samo še sedem let življenja".

Nato sem prebral Boterijevo in Tavčar-Merčunovo "Interno medicino" in bil odšel sam svoj zdravilec. Po literaturi sem svoje težave preštudiral sam in si, če je bilo potrebno, predpisal tudi antibiotike, ki so poleg kirurgije edino uspešno zdravilo. Zdravilci, homeopati i. pd. so pravzaprav zdravniki predtehnice dobe. Zdravijo predvsem na psihološki bazi, kako in kaj ni in verjetno nikdar ne bo jasno (placebe šolske medicine nič drugega). Name ne vplivajo, čeprav me naredijo zaspanega, podobno kot branje. Pred vojno je bil znan hipnotizer Svengali, ki je imel na nekatere silno moč, na nekatere prav nič. Ljudje so na njegov ukaz sklenili roke in jih brez njegovega vpliva razpeli niso več mogli. Pri nas je med zelo znanimi Domančič, ki ordinira v Kranjski Gori. Znan znanstvenik, prof. dr. Jeglič, mag. sc. dipl. ing., je prepričan, da ta

Odslej sam svoj zdravilec

valovanja obstajajo, a jih ne poznamo. Tudi elektromagnetna valovanja poznamo komaj sto let in tudi kvantnim, relativnostnim teorijam verjetno še nekaj manjka. Možna je tudi domneva, da razni preroki, čudodelci in ustanovitelji raznih ver in političnih gibanj niso bili nič drugega kot močni hipnotizerji, ki so vplivali na mnoge, nikdar ne na vse.

Zdaj se tehnična medicina, ki je posledica tehnične revolucije - tiste revolucije, ki je kapitulirala človeštvo v sto letih od petrolejke do vesolja. V prvi vrsti omenjeni antibiotiki, t. j. razne vrste plesni. Fleming je odkril prvga, penicilin. Smrtonosne bolezni, kot so jetika, sifilis, škrlatinka, pljučnica, rane na dvanajsterniku (heliobakterij), so naenkrat postale enostavne infekcijske bolezni. Tehniki, ne zdravniki, so razvili razna cepiva. Električne in strojne aparature začasno nadomestijo funkcijo življenjskih organov, kot so srce, pljuča, in tako omogočajo najzahtevnejše operacije, do presaditve srca, ustavitve umetnih kolkov in zob. Nekaj so zdravilci sklepali, kaj se dogaja v telesu, po zunanosti, to je od kože, oči, nohtov, blata, vode, itd. Danes jim je pa tehnika dala na razpolago rentgenske, elektronske, nevtronske, svetlobne (laserske) žarke, ultrazvok, jedrsko-magnetno resonanco itd. Toda, če kot tehnik želim ugotoviti morebitne okvare mojega telesa, potrebujem dovoljenje zdravnika, ki jih lahko uporablja po svoji presoji.

Zdravniki tehniki uporabljajo po svoji presoji

Alkohol namesto aspirina

Najbolj pomemben je zdrav način življenja: obleka iz naravnih vlaken (volna, bombaž, lan), čevlji iz naravnega usnja, naravna prehrana, ne gensko spremenjena, gnojena z naravnim gnojem, ne škropljena s kemikalijami, ne klorirana

Alkohol namesto aspirina

Alkohol namesto aspirina

Se finančna plat zdravstva

Za zdravstvo se v Sloveniji namenja po 1.500 evrov na osebo (v Avstriji 1000 evrov), pri petčlanski družini to znese 7.000 evrov na leto. Te ogromne kupe denarja porabi uradna medicina za svoj visoki standard in za farmacevtski lob, ki proizvaja na istih strojih zdravila za redčenje krvi in strup za podgane. To, kar najbolj potrebujemo - zobozdravnike, higiensko naravno okolje, morda tudi homeopata in na stara leta človeka, ki mi bo prinesel čaj v posteljo, naj pa plačam iz tiste, kar mi uradna medicina še pusti.

Slišal sem, da so v Kranju obsodili zdravnico, ki se je ukvarjala s homeopatijo. Kdaj so bili pa obsojeni "uradni" zdravniki, za napake, katere so jih naredili tudi na meni? Zakaj nimam pravice obiskati homeopata, tako kot državljan Slovenije na stroške zdravstvenega zavarovanja obiščem "uradnega" zdravnika? Če mi plačajo industrijska zdravila, zakaj mi ne plačajo zdrave hrane, ki je veliko dražja od "umetne"? Plačajo mi prevoz v ambulanto, zakaj mi ne plačajo nekoga, ki mi bo postregel na bolniški postelji?

Visoko cenim kirurgijo, toda znani so primeri, da so zaradi denarja naredili operacijo bolniku, ki je čez tri tedne umrl. Tudi meni je prof. Pompe mandeljne operiral samo zaradi denarja. Kot zanimivost - pred kratkim sta se dva belgijska zdravnika v Beogradu med operacijo slepiča strela in operacijo je končal pomočnik.

Novo leto na slovaškem podeželju

Medtem ko večina Slovencev ob silvestrovanju na Slovaškem pomisli na Bratislavo, se nas je šesterica odločila, da novoletno rajanje preživimo malce bolj nekonvencionalno. Ždiar ob poljski meji v Visokih Tatrah nas je nekaj dni pred prestopom v 2008 pričakal s sedemnajstimi stopinjami pod ničlo in napovedal ugodne razmere za obstanek snega, ki ga je že dodobra zapadlo. Tudi vreme nam je šlo na roko, tako da je bil vsak dan primeren za turno smučanje in deskanje na snegu po vrhovih, kamor nas je vodil Slovak Daniel. Smučiče smo prvič obiskali pol ure pred prestopom v januar. Vlečnica je zastoj obratovala do polnoči, kar je dalo še dovolj časa za nekaj spustov. Šampanjec smo odprli ob kresu. G. K.

KRANJ

objavlja razpis za prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA POTNIKA/CE

Zahteva se:

- 5. stopnja izobrazbe ekonomsko-komercialne smeri
- izpit kategorije B
- zaželeno izkušnje na terenu
- poznavanje računalniških programov Microsoft Word, Excel

Pogodba se sklene za določen čas.

Ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov:

Karun d. o. o. Kranj, Koroška c. 35, 4000 Kranj.

Kdo umazano razmišlja

Župan Občine Radovljica je obtožil Društvo gibanja proti širitvi in hrupu letališča Lesce, da gre za umazano razmišljanje in špekulacije z zemljišči.

V Gorenjskem glasu smo 19. decembra prebrali odgovor Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, ki potrjuje, da so občinski prostorski akti sporni in planirane gradnje na letališču nezakonite. Zaradi tega je društvo vložilo pobudo za ustavno presojo občinskih prostorskih aktov.

Zato se sedaj še bolj upravičeno sprašujemo, kdo umazano razmišlja in špekulira? Društvo ne razpolaga niti z enim metrom zemljišča, občinski organi pa želijo poceni kupiti zemljišča na območju letališča, vključno z zemljiščem Vovkovi, in jih po nekajkrat višji ceni prodati za interesiranemu letalskemu ložju.

Dogajanje v zvezi z letališčem in bencinskim servisom na Predtrškem polju razkriva vso bedo in nesposobnost občinskega vodstva za demokratično sprejemanje pomembnih prostorskih odločitev. Zakaj se župan in direktor občinske uprave tako krčevito sklicujeta na neveljavne prostorske akte, na podlagi katerih želita položiti na letališču 40 tisoč kvadratnih metrov asfalta. Zaradi tega, ker po teh spornih aktih ni potrebno izdelati celovite presoje vplivov na okolje ali zato, ker načrti o megalomanskem letališču nikoli niso bili predstavljeni javnosti?

Društvo ne zahteva zaprtja letališča, se pa zavzema za omejitve letenja ob sobotah, nedeljah in praznikih, za sporazumno določene koridorje vzletanja in pristajanja, za sporazumno omejitve dnevnega števila vzletov, za omejitve števila letal z domicilom na letališču in za neasfaltirano vzletno stezo. Ob sporazumnih omejitvah naj imajo domači letalci možnosti športnega udejstvovanja, nasprotujemo pa komercializaciji in privatizaciji letališča.

Župan v zadnjem času govori o tem, da bo treba letališče zapreti, če ne bo 1270 metrov dolge in 30 metrov široke asfaltne steze, čeprav ima vse pogoje za realizacijo zasuika travne steze, kot je zaukazana z uredbo o avtocesti. Skrbiga, da bo razkrito, kako je bilo pridobljenih 2,46 milijona evrov Darsa za zasuk in izgradnjo dveh vzletno pristajalnih stez. Zapletov ne povzroča društvo temveč projekti, ki jih občinski prostorski načrtovalci slabo pripravijo. Želimo opozoriti, da se bodo zaradi neposredne bližine avtoceste na njej zagotovo dogajala hude nesreče, ko bodo vozniki pri velikih hitrostih opazovali letala in padalce.

Ne zaradi delovanja društva, temveč zaradi avtoceste je realno možno zaprtje letališča v prihodnosti.

ZA UO DRUŠTVA GIBANJA PROTI ŠIRITVI IN HRUPU LETALIŠČA LESCE
Miha Zalokar, Marjan Mertelj, Marina T. Ravnik

Problemi Letališča Lesce

Spoštovana urednica, v skladu z Zakonom o medijih vam v objavo pošiljamo popravek glede na vsebino teksta pod gornjim naslovom, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 18. decembra 2007 od avtorice Katarine Stanonik Roter, predstavnice za odnose z javnostmi Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov (v nadaljevanju: sklad).

Primarna naloga Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči, ki so bila v preteklosti last občin. Nikakor niso naloge sklada razlage in sodbe o zakonitosti in vsebini prostorskih aktov občine. Ne moremo se opredeljevati glede povezav posameznikov, ki so zaposleni na skladu in Civilne iniciative, kar je bilo navedeno v tekstu avtorja A. Zupana dne 11. decembra 2007. Vendar ljudski rek pravi: "Tam, kjer je dim, je tudi ogenj."

Občina Radovljica si že od 12. julija 2005 prizadeva pridobiti zemljišča, na območju Letališča Lesce, ki so potrebna za prestavitve vzletno-pristajalne steze in so v lasti države, z njimi pa upravlja sklad. Skladu je bil ponujen odkup zemljišča ali zamena zemljišč. Odgovori so bili doslej vedno negativni in spreminjajoči. Naj še dodamo, da je Sklad pridobil sporno zemljišče v izmeri z hektara z neposredno menjavo s Kmetijsko gozdarsko zadrugo Sava Lesce in s tem je občina izključena iz postopka pridobitve zemljišča. Tega avtorica članka ne omenja. Občina je bila izključena iz postopka pridobitve zemljišča.

Zavratlamo vsakršno pogajanje sklada za spremembo namembnosti zemljišča iz dvonamenske rabe v stavno zemljišče, kajti to ima neposredni vpliv na ceno zemljišč. Glede na informacije, ki jih ima sklad in so vsem tudi javno znane, se po našem mnenju sklad obnaša zelo špekulativno in neodgovorno. S pozicijsko močjo državne uprave, ki pa je prav tako kot lokalna skupnost del javne uprave Republike Slovenije, po našem mnenju ne deluje v javnem interesu razvoja lokalne skupnosti. Sklad in občina pa morata delovati v javnem interesu in tudi prestavitve vzletno-pristajalne steze je javni interes. To ni samo mnenje ministristva za promet, ampak ga potrjuje tudi tretji odstavek 26. člena Uredbe o državnem lokacijskem načrtu za avtocesto na odseku Vrba-Crnivec (Ur. List RS št. 106/04). Zato želimo, da se

ureditev zemljišča za prestavitve vzletno-pristajalne steze ALC Lesce med občino in skladom reši sporazumno.

JANKO S. STUŠEK, L. B.
Župan Občine Radovljica

Ob vigenjcu se je zaiskrilo

Odgovor na članek z naslovom 'Ob vigenjcu se je iskrilo', ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 28. decembra.

Prav nič rad ne odgovarjam na pisanje z zgornjim naslovom, a ko sem že imensko in s prijnikom v njem omenjen, mi dovolite nekaj misli v odgovor. Pa še to: bilo bi prav in lepo, da bi se svet krajevne skupnosti Kamna Gorica o 'nesrečnem' Sparovčevem vigenjcu najprej pomenil z menoj. Do danes mi podpisani predsednik Jože Skalar zaskrbljenega 'sporočila za javnost' namreč še ni poslal in sem zunaj zvezel v časopisju ter na radiu!

O Kamni Gorici, v kateri živim že od rojstva, vem kar nekaj lepih in zanimivih stvari, nabraja pa se je tudi marsikaj grdega in slabega. Med slednje zadnje čase sodijo razna politikanja, odkrit boj za prevlado 'močnejšega' in vedna želja po javnem bahanju z 'zmagami' ter 'rezultati dela'. Če kdo kaj dobrega stori za naš kraj, pa naj bo to posameznik, društvo ali katerakoli ustanova, naj bo s strani krajevne skupnosti ali občine pohvaljen, ne pa da se mu muče polena pod nogo. Krajevna skupnost je organ vseh nas, ki živimo v kraju. Kadaj se je sestalo s krajevnimi društvi in njihovimi vodstvi, še nisem ne slišal ne prebral, kaj šele, da bi se kar koli skupnega zmenili. Vse skupaj se začne in neha pri delitvi skromnega proračunskega denarja, ki ga KS večinoma porabi za komunalno dejavnost. Vsi problemi in programi društev tako večinoma ostajajo na njihovi koži in prepuščeni zagnanosti posameznikov. In čudno: ker in ko so pri tem uspešni ter kraju podarjajo bogatejši vsakdan, jih krajevno vodstvo odklanja, se ne pogovarja z njimi, jim nakloni kvečjemu kakšno pokroviteljsko brco in javni posmeh.

Desetletja nazaj se je po vsi popravljalo za lepši jutri in vse je bilo lepo in prav. Po načelu "vse staro ven in novo not" je mnogo starih hiš izgubilo svojo staro lepoto. Na ta način so v nekdanji kovaški Kamni Gorici podirli tudi prav vse vigenjce. V razpadajočem stanju je ostal samo naš, Sparovčev sredi vasi. Najprej je bil lesen, a ga je prejšnji gospodar pozidal in v njem nadaljeval svoje delo. Kolikor pomnim, pomnim pa dobro, sta moj oče in brat (sedaj star 93 let) kovaško obrt nadaljevala. Izdelovala sta kovane izdelke, ki so jih tiste čase rabili po desnem bregu Save kot nekaj vsakdanjega. Takrat se pač ni vsoga dobilo v trgovinah: vse že-

lezno ali leseno so napravili obrtniki. Tako je moj pokojni oče izdeloval navadne in umetno kovane okenske mreže (še danes so na ogled na nekdanjem Pogačnikovem, danes Lovskem domu). Oblikoval je razna zapirala za vrata in okna ter nove ključavnice z velikimi in malimi ključi; razni zlikovski so imeli veliko težav, če so hoteli skozi tako zaklenjena vrata. Ljudje so rabili vseh vrst spono ('klanfe') za spajanje hišnih ostrih in lesenih vodnih jezov (za te je delal tudi dolge kovane žeblje) ter tiste za spenjanje hladovine, ki so jo s konyjskimi vpregami tvorili z Jelovca. Marsikomu je izdelal tudi šteditnik, takega za vzdat ali pa prasto stoječega, pa še kaj bi se našlo.

Bralcem sem napisal le nekaj stvari, ki so bile, pa jih ni več. In ko smo ustanovili fundacijo, ki bo v Lipniški dolini skušala biti v pomoč pri ohranitvi še dosegljivega, je naenkrat vse narobe. Njen namen je iskren, preprost in v skupno dobro: ob sodelovanju lastnikov in stroke pokazati domačinom in obiskovalcem, kaj se je v našem, Sparovčevem vigenjcu ("obratu") nekoč dogajalo. Nekaj tovrstne zapuščine se bo še našlo, pa čeprav najpogostje na raznih odpadnih in smetiščih. Obnovljeni prostor bo služil tudi predstavitvi in promociji celoga kraja, torej bo v korist in ponos celi Kamni Gorici.

Zato pravim: ne kurite kresov nestrpnosti med nami. Prižgite pravo luč v temi. Stopimo skupaj in pokažimo prihodnjim rodovom vsaj delček zgodbe o tem, od kod prihajamo, kaj smo bili in kam spadamo.

VALENTIN SPAROVČEV
Kamna Gorica

"Mlinarji ga pijejo po goldinarji"

Obrt mlinarstvo gre v pozabo. Če računate, da šteje goldinar dve kroni, je jasno, da so bili mlinarji bogatejši in bolj cenjeni kot baroni. No ja ... to so stara modrovanja, namen tega prispevka je oživiti spomin na sedaj skoraj pozabljene mlinske in mlinarje in njihovo delo.

O mlinih in mlinarjih na Slovenskem je bilo doslej bolj malo napisanega. Pa vendar je bila ta obrt nekoč zelo spoštovana. Zdaj je to žal le polpretokla zgodovina. O mlinih ob potokih skoraj ni več sledu, lesena kolesa, ki jih je pogajjala voda, z njimi pa še zapleten mehanizem v notranjosti mlina, so se za vedno ustavila, morda le z redko izjemo. Starim mlinarjem so ostali le lepi in manj lepi spomini na posebno vrsto glasse, ki so jo povzročala vrteča se kolesa in ropot stop za izdelavo ješprenja. Tega pač ni moč kar tako pozabiti.

O delu mlinarjev in njihovem včasih po krivici vprašljivem poštenju je bilo marsikaj rečenega. Merico (del moke, ki si jo

je mlinar jemal za plačilo za mletje) je bilo kaj lahko prilagoditi z izrekom, da "poštenega mlinarja klobuk odzdravi jetiko". Tudi stara modrost pravi, kovač so berači, so mlinarji tatje, birtje so goljufje - le pijanci so "fajn" mošje. Je pa po drugi strani kar nekaj narodnih pesni o mlinarjih. Tista "ob bistrem potoku je mlin, jaz sem pa mlinarjev sin", ali pa "oj ta mlinar pod klancom". Franc Ankerst je v šopku kovanih rim napisal tudi pesem o mlinarju.

Mlinar sem vesel in prašen, pruh je moja mora.
In ropot je v mlinu strašen, to je pesem nora.

Pri nas se na dan sv. Miklavža (6. decembra) ni mlelo. Ta dan je imel mlinar prosti dan. Ob tej priložnosti so se tudi mlinarji sosednjih mlinov običajno srečali v vaški gostilni in beseda je stekla o njihovem delu in izkušnjah. Ko jim je dobra kapljica ognila glave, so rade padale tudi pesti. Vsak je hvalil svojo malho. Mlinarji so bili seveda znani tudi po tem, da ga nikoli niso "ven plunili", še posebej na Miklavža ne, saj je bil prav on zavetnik mlinarjev, žagarjev in menda tudi tatov. Najbolj smo se bali Miklavževe povodnje, saj je večkrat velika voda odnašala jezove in mostove.

Slovenija je bila nekoč zelo bogata z mlini in žagami vencijskankami, še zlasti v krajih, kjer so bili bistri in močni potoki. Iz pobočja Begunjske teče

nekoč imenovan potok Begunjska, danes mu pravijo potok Zgoša. Ob tem potoku od doline Drage do Zapuš so se vrtele vodna kolesa na vsaj dvajsetih lokacijah. To so bili mlini, žage, kovačije in predilnice. Danes se vrta občasno samo še eso kolo v obnovljenem Grajskem mlinu pri Robančku. Mošenjski potok, imenovan Dobruša je na svoji poti do Globokga nekoč dajal moč vodnim kolesom, štirim mlinom in dvema žagama. Trenutno pogajnja tri turbine, na katerih so instalirane MHE.

Prav bi bilo, da bi objekte, ki morda še obstajajo, a so že zapisani propadanju, zavarovali in jih tako ohranili, saj so vendar del naše bogate kulturne dediščine in zgodovine. Koristne podatke bi lahko zbrali iz vodnega katastra, ki obstaja v arhivu pod imenom "Wasserkraftwerk kataster". V tem katastru so skrbno vpisani objekti, imena lastnikov, potokov in jezov z natančno vpisanimi podatki pretoka vode, višinska razlika, nadmorska višina in vodna privoca, ki je bila za stalno dodeljena in prenosna iz roda v rod.

Poznavalci kulinarike pravijo, da sta moka in kaša, pripravljena v mlinu, bolj dišeči in bolj okusni, zaspati ob šumu vode in ropotu mlinskega kolesa pa je še posebej čudovito.

CIRIL ZUPAN

Gorenjska Banka
Banka s poslabom

Objavljamo prosta delovna mesta

- 1 ORGANIZATORJA INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA (m/ž)
- 2 SAMOSTOJNEGA REFERENTA ZA SREDSTVA IN LIKVIDNOST II (m/ž)
- 3 SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA II (m/ž)
- 4 ADMINISTRATORJA BAZE PODATKOV - lahko tudi pripravnik (m/ž)

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, se za opravljanje nalog zahteva:

- pod tč. 1.
 - srednješolska izobrazba strojne ali druge tehnične smeri,
 - eno leto ustreznih delovnih izkušenj na področju vzdrževanja objektov,
 - zaželen izpit za upravljanje kotlovnice,
 - pasivno znanje enega tujega jezika;
- pod tč. 2. in 3.
 - univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri,
 - eno leto ustreznih delovnih izkušenj,
 - pasivno znanje enega tujega jezika;
- pod tč. 4.
 - univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba računalniško ali druge ustrezne smeri,
 - dve leti ustreznih delovnih izkušenj,
 - pasivno znanje enega tujega jezika;

Za delo na delovnih mestih je potrebno računalniško znanje na računalniku v okolju Windows.

Z izbranim kandidatom/ko bomo pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto pod tč. 1 sklenili za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom, pod tč. 2 za določen čas, za dobo šestih mesecev, pod tč. 3 in 4 za nedoločen čas, s petmesečnim poskusnim delom. Pod tč. 4 se lahko prijavi tudi pripravnik za določen čas, za dobo enega leta.

Vašo prijavo s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pričakujemo v 8 dneh na naslovu: Gorenjska banka d.d., Kranj, Bleiweisova cesta 1, 4000 Kranj, sektor splošnih poslov.

Gorenjska Banka
Banka s poslabom

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, fakso 04/201-42-13 ali osebnoma na Blewenski cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrta do 11.00 ure! Cena oglaševanja in ponudb v rubriki: izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL: 04/53 15 249, FAX: 04/53 04 230
MADŽARSKÉ TOPLICE: PUSTOVANJE 31. 1. - 3. 2. 2008; TRST: RAZPRODAJE 12. 1. 2008**OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.****PRIREDTIVE****Koledovanje****Mojstrana, Dovje** - Člani vokalne skupine Triglavski zvonovi bodo po dolgih letih obudili ljudski običaj koledovanja v krajih pod Triglavom. V nedeljo, 6. januarja, se bodo odpravili na 3-urno por po Mojstrani in Dovjem. Ustavili se bodo: ob 16.30 pr' Krulovcu, ob 16.45 pr' Železniku, ob 17. uri pri društvu upokojencev, ob 17.30 pri vili Roza, ob 18. uri pred gostilno Potokar, ob 18.30 pred Katro (sredi vasi na Dovjem), ob 19. uri v novem naselju in ob 19.30 pri kampu Kamne.**Srečanje bolnikov z osteoporozo****Preddvor** - Jutri, v soboto, 5. januarja, bo v Preddvoru srečanje članov Društva osteoporoze Kranj in Jesenice. Zbor bo ob 9. uri na terasi hotela Bor. Predviden je pohod do cerkvice nad Mačami, nato pa druženje v hotelu. Informacije po tel.: 041/382 270 - Milena.**IZLETI****Nočno sankanje****Tržič** - Vodniški odsek Planinskega društva Tržič vabi v soboto, 12. januarja, na nočno sankanje od Doma pod Storžičem. Odhod posebnega avtobusa ob 17. uri iz Bistrice pri Tržiču. Prijave in informacije po tel. 5971 536.**Po poti zdravja****Žirovnica** - Pohodno-planinska sekcija pri Društvo upokojencev Žirovnica vabi v torek, 8. januarja, na planinski pohod po poti zdravja, 1. del: Škofije-Izola. Odhod avtobusa bo ob 7. uri z avtobusne postaje Moste pri avtobusni postaji Rodine. Lahke hoje bo za 3 do 4 ure. Informacije in prijave do ponedeljka po tel.: 5801 469 ali gsm 031/535 799 - Drago Kajdič.**OBVESTILA****Pravopisne norme****Cerklje** - "Da se bo prav pisalo ..." je namen jezikovne delavnice v organizaciji kluba Unesca Cerklje in Andragoškega centra Slovenije, ki se bo začela v torek, 8. januarja, ob 18. uri v prostorih sejne sobe Občine Cerklje na Gorenjskem (II.). Vstop je prost.**PREDAVANJA****Proučevanje Sv. pisma****Kranj** - Društvo prijateljev Sv. pisma vabi jutri, v soboto, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Sv. pisma z okvirno temo: Prostost ali svoboda? Srečanje bo povezoval Sandi Flander. Vstopnine ni.**KONCERTI****Koncert Godalnega kvinteta Avšič****Radovljica** - Glasbena šola Radovljica prireja danes, v petek, 4. januarja, ob 17.30 v baročni dvorani Graščine v Radovljici III. abonmajski koncert. Nastopal bo Godalni kvintet Avšič.**PREDSTAVE****Šah mat****Sveti Duh** - Jutri, v soboto, 5. januarja, ob 19.30 bo druga abonmajska predstava v kulturnem domu pri Sv. Duhu. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s komedijo Šah mat, Šola moralne prenove za moške in žene. Komedijo je napisal Vinko Modermorfer, režiser predstave pa je Dušan Mlakar.**Kresniček****Breznica** - Otroški pevski zbor Osnovne šole Žirovnica vabi v nedeljo, 6. januarja, ob 17. uri v kulturno dvorano na Breznici. Uprizorili bodo spevoigro Radovana Gobca Kresniček, katere vsebina je povzeta po istoimenski pravljici Marije Jezernikove.**Žive jaslice****Predoslje** - Žive jaslice - glasbeno-gledališka predstava na prostem v izvedbi KUDa Predoslje bo na župnijskem posestvu pri Kulturnem domu 4. in 5. januarja, vsakič ob 19. uri. Vstop je prost.**ZA POPOLN PREGLED SI OGLEDJE**
WWW.GORENJSKIGLAS.SI/KAZIPOT

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Ostmočna izpostava KRANJ, www.csd-kranj.tkd.si

SOBOTNA MATINEJA
Gostuje: Mavrično gledališče, Ljubljana

ZIMSKA ZGODBA
Sobota, 5. januar 2008, ob 10. uri,
v Prešernovem gledališču

Gorenjski Glas **GTV** **GOOD YEAR**

LOTO

Rezultati 1. kroga - 2. januarja 2008

3, 7, 12, 21, 23, 24, 29 in 10

Lotko: 1 2 9 9 0 0

Predvideni sklad 2. kroga za Sedmico: 123.000 EUR
Predvideni sklad 2. kroga za Lotka: 410.000 EUR

domplan
družba za inženiring, nepremičnino,
urbanizem in energetiko, d.d.
Kranj, Blewenski cesti 14

tel.: 041/647-433

www.domplan.si

Ugodna prodaja novih stanovanj v Struževem pri Kranju.

Več podatkov na internetu - <http://agencija.domplan.si>
STANOVANJE PRODAMO**Kranj, Planina III**, trisobno s hoby sobo, v katero se pride iz pritličja v klet, izmere 106 m², samostojni vhod in atrij z izhodom iz dnevnice, l. izgr. 1985, prenovljeno l. 2004, vsi priključki, vpisano v ZK, možnost vselitve februar 2008, cena 192.000,00 EUR (46.010,880,00 SIT).**Kranj, Planina II**, trisobno v novejšem - nizkem objektu na Ul. Rudija Papeža objektu zgrajenem l. 2004, III. nadstr. v izmeri 71 m², cena 126.000,00 EUR (30.194.640,00 SIT), vseljivo po dogovoru.**Kranj, Planina II**, dvosobno, 5. nadstr. v izmeri 66,62 m², lepo ohranjeno, l. izgr. 1977, vselitev po dogovoru, cena 111.000,00 EUR (26.600.004,00 SIT).**Kranj, Zlato polje**, trisobno, visoko pritličje v izmeri 66,82 m², delno obnovljeno v letih 2000 in 2003 (kopalnica in okna), l. izgr. 1961, CK, telefon, kabel, telev., balkona ni, cena 114.755,00 EUR (27,5 mio SIT).**Radovljica**, proti Lescam, dvosobno, III. nadstr. v izmeri 50,21 m², l. izgr. 1978, lepo ohranjeno, balkon, obrnjeno VZ, cena 96.000,00 EUR (23.005.440,00 SIT), možnost vselitve junij 2008.**Tržič**, mestno jedro, 3 dvosobna stanovanja v trinadstropni hiši, velikosti od 61 m² - 83,00 m², leto izgr. 1957, v celoti prenovljena leta 2000 (tlaki, instalacije, kopalnica, CK, telefon, dvigalo) balkona ni, cena 1290 EUR/m² (309.135,60 SIT/m²) za manjše stanov. in 1230 EUR (294.757,20 SIT) za večje stanov., vpisana v ZK, vseljiva takoj.
STANOVANJE - ODDAMO V NAJEM
Kranj, Vodovodni stolp, garsonjera v

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Mali oglasi

tel.: 201 42 47

fax: 201 42 13

e-mail: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek - v sredo do 13.30 in za objavo v torek do petka do 14.00. Delovni čas: do ponedeljka do petka neprekinjeno od 9. - 19. ure.

NEPREMIČNINE**STANOVANJA****PRODAM****DVOSOBNO** stanovanje, Stražišče, v pritličju, 051/388-822 7009611I. nadstr. izmere 17 m², l. izgr. 1963, v celoti prenovljena 2007, kuhinja opremljena, cena 250,00 EUR/mesečno + stroški + 2x varščina, možnost vselitve takoj.**HIŠE - PRODAMO****Kranj, Sp. Besnica**, visokopritlična, tlorisa 120 m² na parceli velikosti 549 m², CK na olje, tel. garaža, dve parkirni mesti, sončna lega, hiša je lepo vzdrževana, l. izgr. 1981, cena 320.000,00 EUR (76.684.800,00 SIT).**Kranj, Klanec**, vrstna-enonadstropna v celoti podkletena, v vsaki etaži cca. 82 m², na parceli velikosti 253 m², l. izgr. 1973, v celoti prenovljena 2002, garaža, zelo lepo urejen vrt, na mirni in sončni lokaciji, cena 317.000,00 EUR (75.965.880,00 SIT), vselitev po dogovoru.**Križe, Gorenjska**, enonadstropna - dvostanovanjska, tlorisa 75 m² v vsaki etaži na parceli velikosti 222 m², l. izgr. 1936, popolnoma prenovljena od l. 2004-2006, CK na plin, tel. vse instalacije v vsaki etaži ločene, tri parkirnišča, cena 197.000,00 EUR (47.209.080,00 SIT).**POSLOVNI PROSTOR - oddamo v najem****Kranj, Stražišče**, pritličje v izmeri 132 m², primerno za pisarne ali podobno mirno dejavnost, samostojni vhod, višji stropovi, zagotovljena tri parkirna mesta, l. izgr. 1937, delno obnovljeno l. 2004, cena 720,00 EUR (172.540,80 SIT) mesečno + stroški, plačilo po možnosti za tri mesece naprej, možnost uporabe takoj.**GARAŽA - PRODAMO****Kranj, Planina II**, v novem objektu na Ul. Tuga Vidmarja v podzemni garaži dve parkirni mesti, l. izgr. 2007, cena za parkirno mesto 9.200,00 EUR.**PARCELA - PRODAMO****Javorniški Rovt nad Jesenicami** v izmeri 759 m², na parceli elektrika in telefon, sončna, dostop z glavne ceste, geodetsko odmerjena, celotna zazidljiva, 6 km od avtoceste, cena 45.540,00 EUR (10,9 mio SIT).
Srednja vas pri Bohinju v izmeri 929 m², sončna lega, 2/3 parcele je bolj strme, od Bohinja je oddaljeno 5 km, cena 230,00 EUR/m² (55.117,00 SIT/m²).**ODDAM****OPREMLJENO** garsonjero, 21 m², v Škofji Loki, predplačilo in varščina, 070/828-240 7009790**HIŠE****PRODAM****STANOVANJSKI DVOJČEK** v Predvoru, vselitev možna konec poletja 2008, 051/388-822 7009606**V PODREČI** prodam stanovanjsko novogradnjo, 051/388-822 7009610

gekko projekt
nepremičnine
Britof 79A, 4000 Kranj
info-nep@gekkoProjekt.si
www.gekkoprojekt.si

04 2341 999
031 67 40 33

POSESTI**PRODAM****BITNJE** 500 in 1000 m² zazidljivi parceli, 041/640-949 7009677**KUPIM****KMETJSKO** zemljo v občini Radovljica in Žirovnica, 041/691-243 7009648**POSLOVNI PROSTORI****PRODAM****STRAŽIŠČE** pri Kranju, prodam poslovni prostor, 051/388-822 7009612Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka, Stara Loka 31, 4220 Škofja Loka, objavlja javno zbiranje ponudb za nakup enodružinske stanovanjske hiše v Kranju, Britof 191, s pripadajočim zemljiščem, ki se nahaja na parcelah št. 359/3, 359/4 in 359/6, vse k.o. Britof. Več informacij o zbiranju ponudb dobite na www.css-sl.si.**MOTORNA VOZILA****AVTOMOBILI****PRODAM****DODKUP, PRODAJA, PREPIS** rabljenih vozil, gotovinsko plačilo, Avto Kranj, d. o. o., Kranj, Savska 34, Kranj, 04/20-11-413, 041/707-145, 031/231-358 8000000**AUDI A4 1.9 TDI**, 115.000 km svetlo modre kovinske barve, 041/315-609 7009609**KUPIM****TERENSKO** vozilo 4x4 pogon, 031/533-927 7009612**DRUGA VOZILA****PRODAM****KOMBI VW Transporter 2.5 TDI**, l. 02, 04/53-31-648, 040/86-74-25 7009602**AVTODELI IN OPREMA****PRODAM****GUME IN PLATIŠČA**, jeklena za razne avte, rabljene in nove, cena po dogovoru, 041/722-625 7009748**MALO** rabljene zimske gume z letnimi platišči Semperit 195/65R15T, 051/200-255 7009814**ZIMSKE GUME** na platiščih 165/70/14 za Suzuki Ignis, nov komplet 230 EUR, 041/722-625 7009748**GRADBENI MATERIAL****GRADBENI MATERIAL****KUPIM****ODKUPUJEMO** vseh vrst hladovine iglavcov in listavcov ter ostalo železo, IGZ z.o.o., Škofja Loka, 04/51-30-341, dopoldan, 041/758-932 7009420**KURIVO****PRODAM****DRVA** metrska ali razžagana, možnost dostave, 041/718-019 7009813**LESNE** brizgale za kurjavo, ugodno, Metel, Turpiše, 04/255-60-00, 040/845-841 7009777**SUHA**, brezova drva, 031/343-177 7009820**TURIZEM****TERME ČATEŽ** najem apartmaja v januarju - 5 dni 130 EUR, 7 dni 180 EUR, 041/652-920 7009816**ŽIVALI IN RASTLINE****PRODAM****GLADKODLAKI** prinašalci, mladiči z rodovnikom in cepljeni, črni, 031/389-181 7009878**KMETIJSTVO****KMETIJSKI STROJI****PRODAM****TRGOVINA DOMAČJA** SIP, BCS, vili, cepilci, robe..., 04/530-94-94 7009825**SEKULAR** s koritom, za žaganje drva, 04/204-65-78, 031/812-210 8000006**KUPIM****TRAKTOR** Zetor, Torpedo, Univerzal ali Štore od 1. lastnika, plačilo takoj, 041/849-876 7009779**PRIDELKI****PRODAM****ZELO** kvalitetno suho seno, primerno za krmo konj, 040/223-642 8000001**VZREJNE ŽIVALI****PRODAM****TELICO** simentalke, visoko brejro, Zalog 10, Cerklje 7009811**TELIČKI** simentalke, Gorenja vas, 040/246-660 7009821**TELIČKO** simentalke, staro 14 dni, 051/387-960 7009807**TELIČKO** simentalke, staro 14 dni, 04/572-13-18 7009815**TELIČKO** simentalke, težko 100 kg, 031/608-238 7009817**OSTALO****PRODAM****RABLJENE** traktorske gume na platiščih 7,5x16 col, primerno za AGT, TV, Carraro, cena 50 EUR/kos, 04/514-77-44 7009818**ZAPOSLOTITVE (m/ž)****NUDIM****ZAPOSIM** prodajalca v prodajalni z živil, Ivanuša d.o.o., Mavčiče 102, Mavčiče, 040/239-434 7009810**Za NEDOLOČEN ČAS** zaposlimo zastopnike za terensko prodajo artiklov za varovanje zdravja. Več si ogledite na spletnem naslovu www.stinkopa.si ali nas pokličite na 080 81 33. Stinkopa d.o.o., Žirovnica 87, 4274 Žirovnica.**ZAPOSIM** sestavljalca zgornjih in spodnjih delov obutve, Čevljarstvo Jože Jazbec s.p., Sebenje 52, Križe, 04/595-52-40 7009823**ZAPOSILIMO** delavca v steklarstvu, steklarstvo, Penuš Martin s.p., Zg. Brnik 32, Cerklje, 04/25-26-580 7009728**IŠČEM****IŠČEM DELO** kot šivlja moških in ženskih oblačil, 041/317-349 7009606**POSLOVNE PRILOŽNOSTI****UREJAMO** najugodnejše kredite na hypoteko, OD ali pokojnino. V kreditno sposobnost se upoštevajo tudi dodatki za malico, prevoz, otroški dodatek itd., Planinšek k.d., Šinkov Turn 23, Vodice, 031/206-352 7009823**POSLOVNE PRILOŽNOSTI****NUDIM****ASTERIKS SENČILA** Rozman Peter, s.p., Senično 7, Križe, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, rolet, rolete, laminirane zavese, plišo zavese, komariki, markizbe, www.asteriks.net 8000002**GRADBENI REXHO** d.n.o., Adersgas 13, Cerklje, izvajalca od temelej do strehe, notranji ormeji, vse vrste lesa, kamnite škarpe, adaptacije, urejanje in talokovnje črtnič, 041/589-996 7009819**OBŽAGOVANJE** in podiranje težje dostopnih dreves Aljoša Švab s.p., Spodnje Vetrno 9, Križe, 051/225-690 7009233**ZASEBNI STIKI****35.000 POSREDOVANJ**, 11.000 poznanstev v preteklem letu je karizmatična ženska posredovalnica Zaupanje za vse generacije, ki posreduje po vsej Šlo, 03/57-26-319, 031/505-495, 031/836-378 8000004**DEKLETA**, brezplačno lahko spoznate fante za iskanje, resne, trajne zveze iz vse države, 031/836-378 8000005**www.pogrebnik.com**

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas,
so vezi močnejše,
brez pomena zanje so
razdalje, kraj in čas.
(M. Kačič)

ZAHVALA

Tiho je zaspala naša draga mama, babica in prababica

KATARINA RANT

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in se od nje poslovili. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za besede tolažbe ter izrečena ustna in pisna sožalja. Iskrena hvala g. župniku Ivanu Miheliču in pevcem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 90. letu zapustila naša draga mama, babica in prababica

ANA JAMNIK
roj. Kandič

Od nje se bomo poslovili jutri, v soboto, 5. januarja 2008, ob 15. uri 45 minut na Mestnem pokopališču v Škofji Loki. Na dan pogreba bo žara v mrliški vežici na Mestnem pokopališču.

Žalujoči: vsi njeni
Škofja Loka, 2. januarja 2008

Srce nam žalost je ranila,
ker te več med nami ni,
čprav te zemlja je pokrila,
duh tvoj z nami še živi.
L. Žerovec

ZAHVALA

K večnemu počitku smo v 73. letu starosti položili našega draga moža, očeta, brata, strica, tasta, starega očeta

JANEZA KERNA ST.
p. d. Golobov Ivan 1935 - 2007

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom Pšate za pomoč v tem težkem trenutku. Zahvaljujemo se tudi reševalcem ZD Kranj, lovcem LD Krvavec in drugim lovcem za poslovljeni govor in lep pogrebni obred, zvonarjem Pšate, pritrkovalcem iz Cerklj, Pošti Kranj, Cerklje, Komenda, kolektivnu Aerodrom Ljubljana, KS Dragomelj - Pšata in g. Nandetu za poslovljeni govor. Iskrena hvala g. župniku Slavku Gradišku za lepo opravljen pogrebni obred, nosačem, praporščakom, pevcem Kranjskega kvinteta za ganljivo zapete pesmi slovesa, pogrebni službi Pogrebnik in vsem, ki ste našega ata pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sveče in nam izrekli sožalje. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Pšata, Vopovlje, Britof

Bil si naše sonce,
zdaj pa je prazen dom
in to boli, boli,
ko te med nami več ni!

V SPOMIN

ANDREJU ZALAZNIKU
17. 9. 1952 - 6. 1. 2007

Mineva žalostno leto, ko te je usoda iztrgala iz našega življenja. Hvala ti za vse lepe dni.

Vsi tvoji v mislih in srcih vsak dan pri tebi
Orehok, Kranj, Ljubljana, Turjak

ZAHVALA

Ob smrti našega draga moža, očeta, dedija in brata

ROKA ŽIBERTA
iz Stražišča pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gre g. župniku Bojanu Likarju za duhovno oskrbo in pogrebni obred. Zahvaljujemo se pogrebni službi Komunale Kranj, pevcem in vsem govornikom na pogrebni slovesnosti. Vsem, ki ste ga spremljali na njegovi življenjski poti in ga pospremili na njegovi zadnji poti, se še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Žena Zdravka, sinova Tomo in Stojan ter sestre in bratje
z družinami
Kranj, 31. decembra 2007

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da se je v 82. letu svojega življenja za vedno poslovil od nas dragi oče, dedek in pradedek

FRANC BOHINC ST.,
upokojeni gostilničar iz Trboj.

Zara bo v poslovljeni vežici v Trbojah od danes, petka, 4. januarja 2008, od 12. ure dalje. Od našega draga očeta pa se bomo poslovili jutri, v soboto, 5. januarja 2008, ob 14. uri.

Žalujoči: sin Frenk, hčerke Jelka, Mari, Majda in Vera z družinami

ZAHVALA

Kruta usoda je hotela, da nas je v 21. letu v globoki žalosti in bolečini za vedno zapustil naš dragi sin, brat in vnuk

SAMO JEŠE

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, prijateljem, njegovim sodelavkam in sodelavcem AS Primožič, nekdanjim sošolcem, učiteljem in profesorjem OŠ Lipnica in Strojne šole Škofja Loka, sodelavcem in sodelavkam Mercatorja, Iskre Lipnica in VVZ Radovljica, MK Sokol, krajanom okoliških vasi za izrečena pisma in ustna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala gorskim reševalcem za nesebično pomoč. Hvala g. župniku Martinu Kočevarju, pevcem, trobentaču in pogrebni službi Novak za lepo opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala velja PGD Srednja Dobrava in sosednjim društvom za organizacijo in častno spremstvo na zadnji poti slovesa, Društvu prijateljev mladine Sr. Dobrava, g. Koselju in g. Delalutu za ganljive besede slovesa. Hvala vsem, ki ste Sama imeli radi, se mu poklonili in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala. Samo, v naših srcih boš večno z nami!

Žalujoči vsi njegovi
Spodnja Dobrava, Lancovo, Otoče

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža in očeta

IVANA ŽEROVNKA
iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, še posebej njegovim najbližjim prijateljem, ki so nama pomagali v najtežjih trenutkih. Hvala g. duhovniku za opravljen obred, pogrebni službi Komunale Kranj, pevcem za zapete žalostinke in solistu za zaigrano Tišino. Vsem se še enkrat lepo zahvaljujemo, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot.

Žalujoče: žena Ana in hči Mateja
Kranj, 27. decembra 2007

V SPOMIN

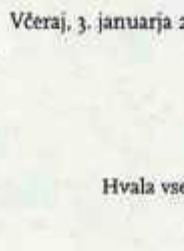
Posle so ti moči,
zaprla si oči,
Zdaj spokojno spiš,
a z nami še živiš.

Včeraj, 3. januarja 2008, je minilo žalostno leto, odkar se je od nas poslovila naša draga mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

PEPCA PIVK
roj. Dobre iz Loke 9, Tržič

Hvala vsem, ki se je spominjate, z lepo mislijo postojite ob njenem grobu in ji prižigate svečke.

Vsi njeni

ANKETA

Največja želja:
zdravje

ANA HARTMAN

Prehod iz starega v novo leto vedno spremljajo tudi številne želje in pričakovanja. In kakšne so nam zaupali naši sogovorniki v Kranju?

Foto: Gorazd Kavčič

Janja Zgonc Žumer:

"Ker imam v zadnjem času zdravstvene težave, je zdravje na prvem mestu. Poleg tega si želim notranji mir, vse drugo pa bo prišlo samo od sebe."

Aljaž Praprotnik:

"V novem letu nimam prav velikih želja in pričakovanj. Želim si predvsem zdravja in da bi bil čim bolj uspešen v šoli."

Domen Ručigaj:

"Čim več zdravja in malo več sočloveštva si želim v novem letu. Slednjega je premalo, živimo v svetu denarja, kjer je vse manj odnosov do sočloveka."

Katja Valančič:

"Sem študentka fakultete za organizacijske vede in upam, da bom pri študiju uspešna. Poleg tega si želim zdravja in čim več ljubezni."

Maja Petrič:

"Upam, da se mi bodo uresničili študijski cilji. Poleg tega si želim zdravja, prijateljstva, iskrene ljubezni in da bi ljudje začeli bolj pozitivno razmišljati."

Mojstri glasbe in petja na Bledu

Na novoletnem 17. gala koncertu na Bledu so nastopili orkester Camerata Labacensis in operni solisti Katarina Perger, Barbara Sorč, Andrej Debevec in Franc Javornik.

JOŽE KOŠNJEK

Bled - Tudi letošnji že 17. novoletni gala koncert v Festivalni dvorani na Bledu, med njegovimi pokrovitelji je tudi Gorenjski glas, je bil navdušujoč. Glasbeniki in pevci so morali zaradi vztrajnega ploskanja poslušalcev v polni dvorani po šestnajstih skladbah progra-

ma zaigrati in zapeti kar tri dodatke, za slovo pa še legendarno Radetzkyjevo koračnico. Župan Bleda Janez Fajfar je v nagovoru dejal, da si Bled brez takega koncerta ne more predstavljati začetka uspešnega leta, ki bo letos nekaj posebnega. Bled bo eno od središč polletnega slovenskega predsedovanja Evropski uniji.

Na torkovem koncertu je tako kot že nekaj preteklih let igral star komorni orkester RTV Ljubljana, ki je v tujni znan pod imenom Camerata Labacensis. V njem igrajo nadarjeni diplomanti Akademije za glasbo iz Ljubljane. Njegov dirigent je Igor Švara. Za pevski del so poskrbeli izvrstni operni solisti, od katerih so trije prvič

nastopili na blejski novoletni prireditvi. Sopranistka Katarina Perger je že pela na Bledu. Z njim je še posebej povezana tudi zato, ker je njena mati, pevka Olga Gracelj rojena na Bledu. Prvič pa so na blejskem novoletnem koncertu peli mezzosopranistka Barbara Sorč, tenorist Andrej Debevec in basist Franc Javornik.

Tenorist Andrej Debevec, mezzosopranistka Barbara Sorč, dirigent Igor Švara, sopranistka Katarina Perger in basist Franc Javornik na zaključku koncerta na Bledu. Foto: Anka Balovec

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

V petek in soboto bo pretežno oblačno, občasno bo snežilo. V nižinah lahko sneg preide v dež, zato bo nevarnost poledice in žleda. V nedeljo bo oblačno s padavinami, meja sneženja bo med 700 in 1000 metri.

Agencija RS za okolje, Urad za Meteorologijo

PETEK

-4/-1°C

SOBOTA

-3/0°C

NEDELJA

-1/3°C

KRANJ

Smetišče Tenetiše danes še zaprto

Danes se izteče pritožbeni rok na odločitev Agencije RS za okolje, ki je Komunalni Kranj izdala začasno dovoljenje za odvoz odpadkov na smetišče v Tenetiše. "Točnega datuma odvoza odpadkov v Tenetiše še ne želim napovedati, saj moramo preveriti, ali so vsi dokumenti pravnomočni. Odvoza tako danes še ne bo," je povedal kranjski župan Damijan Perne. To so nam zatrli tudi na Komunalni Kranj. Člani Društva za ohranitev Udinboršta še vedno upajo, da bo ministristvo za okolje in prostor ugodilo njihovi prošnji in bodo stranka v postopku pri izdaji dovoljenja za obratovanje smetišča, na odločitev Agencije RS za okolje pa so se pritožili. "Naša pritožba, ki smo jo naslovili na ministristvo za okolje in prostor, je dolga petindvajset strani; v njej so navedeni vsebinski in proceduralni razlogi za razveljavitev izdane začasne odločbe," je povedal predsednik društva Miran Hude. S. K.

Kranjska občina uspešna na razpisu

Kranjska občina je s štirimi projekti uspešno kandidirala na javnem razpisu za dodelitev nepovratnih sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. Obnovo kompleksa gradu Khislstein in prvo fazo obnove Tomšičeve in Tavčarjeve ulice v mestnem jedru prijavlja Kranj samostojno, druga dva projekta, sonaravni razvoj turizma na Gorenjskem in zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture Gorenjske pa prijavlja Kranj kot nosilec projekta. Občina čaka še na uradni sklep vlade. Najdražja je investicija v kompleks gradu Khislstein; v celoti je vredna 8.044.487 evrov, sofinancirali jo bodo v višini 2.869.517 evrov. Obsega ureditev gradu, lovskega dvorca, grajske pristave, grajskega dvorišča in vrta, mestnega obzidja in Knedlovega vrta. S. K.

Mladoporočenci

V Kranju so se 22. decembra 2007 poročili Matevž Udovč in Alenka Kozjek ter Mitja Zupanec in Sylwia Barbara Sobczak, 27. decembra pa Eset Podvorica in Mirjana Simič. Mladoporočencem čestitamo in jim s čestitko, prejeto na matičnem uradu, podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.